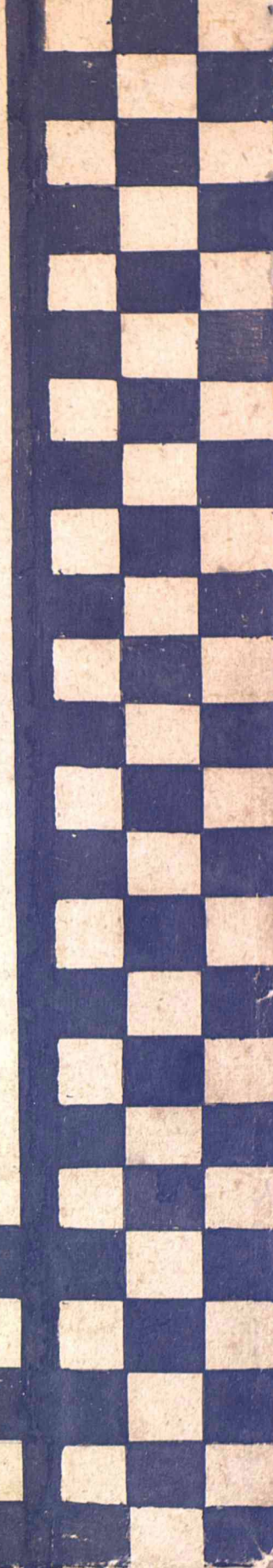

MOJA POT

v

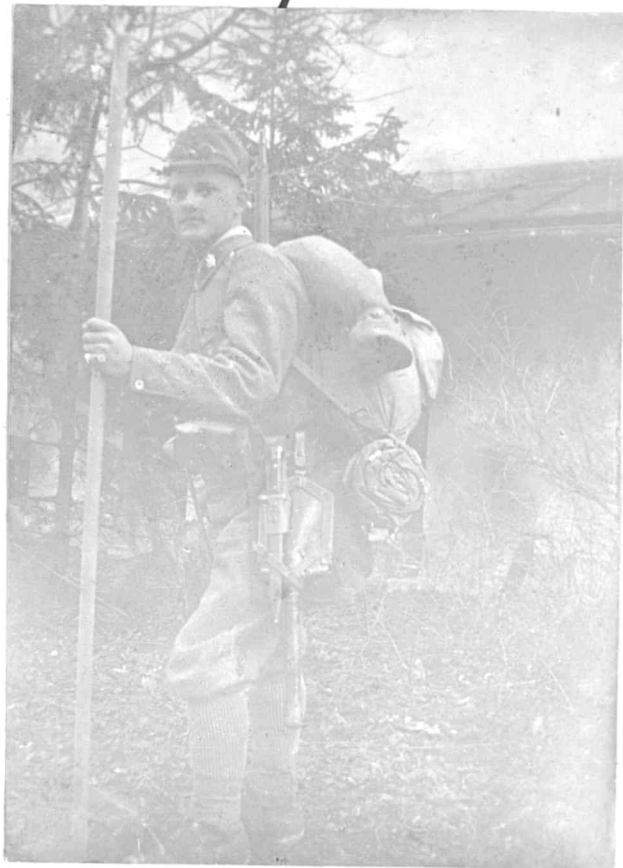
SVETOVNI

VOJNI

*Moja pot v svetovni
vojni.*

Rudolf Lampič

1932

Opakljan.

Štirinajst dni po italovski vojni to je 10. avgusta 1914 sem moral tudi jaz kod osemnajstletni mladosti v vojaško službo, ne pod prazne tembe in tovarno oblač v Görtich pri Gradcu. Poleg mene je dobil po rivo Pavel Zeme kar me je jako veselilo da bom imel svoj vodnik s seboj. Kjer sam nisem bil vajen takih potov. Kjer sta bila domenjema da potujeva skupno zato ga grem klicat v Lisko na postjo kjer je bil ta čas v službi.

O prijatelji se tukaj! Da in ta se mi pripravljem? Ne grem pravi, postjo me je oprostila. Permimo bi šel rad par, pa ne morem in da mi nekaj navadil ra na pot da človek ne trpi prevelike reže v plahu. Moral sem potem na to dolgo pot sam. Tjeter je pa bilo časa ra na vlak dovol, obiščem Martinovca Toneta, ki je moral tudi se mladoleten kod kovač k vojakom, ki je bil ob takrat se v Ljubljani.

Ob 7 uri se odpeljem. Nekoliko dolgočas se mi je zdela ko sem se peljal proti Gologu in gledal ves čas skozi okno proti domu. Obenem sem se pa veselil da bom videl ravna kroje. Povsod so nam ljudje mahali s ropci in pištolami. V vlaknu celo pot nisem imel nič prave družbe zato sem bil večji del pri oknu ali pa ranoj na hodniku. Dokler je bilo dan je se isto kjer sem vedno videl nove kroje, tem bolj dolgočasna je pa bilo nočni ponoči. Nobene ljudi mi bilo v vozu, vse tiho, ravno vlaki so nas nedevali v velikem ropotu. Na ho. ladronih kjer smo stali je žalostno mudala ravnina pripravljena za vojaštvo. Kjer se mi je zdela noč se tako dolga, vprašam svoj vodnika kdaj pridemo v Gradec. Vrat časa, pravi, se dve postaji. Res sem kmalu zagledal velik sijaj na nebu ki je naznanjal veliko mesto. Kmalu nam sprevodnik naznanil Gradec, ona je bila trideset na sevo. Vse je vrela iz voz in kmalu je bil poran poln ljudi. Ko pridem na mesto ne vem kam bi se obrnil, ali bi jo kretil na levo, naravnost ali desno. Odločim se ra srečno in se pridruživim družbi šestih mož ki so bili vsi opremljeni s kovički. Tihom sem šel poleg njih in ko sem slisal da govarijo Slovensko sem se padel s njim v pogovor. Kmalu smo se zmenili pla smo vsi na eni in isti poti. Kar nas se drugi pravi vedno izmed njih precej rejen, najprvo prenočimo tu v mestu in zjutraj gremo naprej.

Tako smo prehodili nekaj ulic in prišli do velike hiše. Tam pri-
 timo eden na vrata in kmalu se odpro vrata in nekdo nam od-
 kaže sloba s sedmimi prosteljami. Kjer so bili mesta najeni ra-
 to smo obšli tako s lakkoto atenuvanje. Prav zadovoljen da sem
 dobil tako družbo se sprevam k počitku. Drugo patro smo po
 malem rajtrku odšli s tramvajem v Götting ki je oddaljen kaka
 trideset ure od Greda. Nimmo bili med prvimi, tudi radni ne, pri-
 hajalo so pedno in pedno nove trume krojačev in čevljarjev, tako da
 nos je bilo kmalu prazno dvostivo. Kmalu sem bil sproben in
 sicer sem se pa nevedoma pomerjal med nepravilne in dobil
 pozivnico spremljeno s kigam in podpisom „Retus“
 Je isti večer zapustil Götting in se s prvim vozom cestne želznice odpeljal
 nazaj. Bilo je re populatna tema ko se vozim po Greda nevede kje
 naj irstopim. Kjer nisem imel stanovanja mi je bilo prvi peeno
 kje naj irstopim. Tako sem se nekaj časa vozil sem in tja saj vožnja
 sem imel itak prouto. Končno dospemo na kolodvor. Tam je bilo
 ljudstva da se je vse telo, da nimmo mogli več naprej. Istopil sem,
 ura je bila ravno deset. Tjo se perinem stoji množico vidim da ob-
 lejo 27 peispolk (Kakalčki) na bojno polje. Teško obloženi in vsi
 okrašeni s celjenjem, svetjen in žestavicami, da so se kmaj videli
 njih obrari so prikoje kakakali na kolodvor. Dolgo sem stal ob
 cesti da je izginila sadna statuijo. Rozilo se je kmalu tudi ljud-
 stvo da sem ostal sem. Treba mi je bilo puenociti, zdej sem moral
 poiskati sam kjer nisem imel družbe kod prejmi večer. Nisem dolgo
 premisljal, sel semo po glavni cesti in kmalu pridem do netega stru-
 pnika ki sem mu rozložil kaj da iščem. V Nemškem s keriino meša-
 mens jerihur mi pove kam naj se obrnem. Kmalu pridem v nos-
 vetovano ulico in se oddolci razgledam lue ki je raznamokala post
 stilno. Notaharica ki je menda mislila da pride re lok polk mi-
 mo je stala na pragu in se širala oheog sebe. Kjer je rozumela što
 vensko ona se hitro rozgovorila in potarala mi je solca in izročila
 bluc. Kmalu sem bil v surjeh pa ne ra dolgo, petelin in moči-
 ki na dvorišcu mi niso dali miru. Kijitvoj sem se re zgodaj
 odpravil v mesto da si ga malo ogledam. Bil sem tudi na kibelu sre-

di mesta da sem videl tudi ohalice. Proti polnoči se podam proti ho-
lodvoru da se informiram kdaj odpelje vlak proti Ljubljani. Tam reče
da odhaja eden pociš, eden pa tetaj. Namenil sem se za večernega, da se še
popoldne ogledam mesto. Ko sem pa hotel iz holodvora me pa ni stra-
ša pustilo ven, zato mi ni kazalo drugega kool da redem v vlak, ki sem
se tetaj odpeljal. Ravno ob pol polnoči, torej po trinajstih urah
sem dospel v Ljubljano. Iz Ljubljane do doma sem dobil oburbo
enega kocaia ki je šel od tam kot jaz. Prisel sem 12 avg. ob triset
na svojo domov. Tako sem napravil lep irlet na državnih stroške v Gra-
dec ki je bilo obenem tudi moja prva pot izven Kranjske.

Tjes vojske le ni bilo konec pa se so klicali vedno starije
letnike in tjes je teh manjalo smo pristli mlajši na vrsto. Tako je
klical poziv kancem februarja l. 1915 mladence rojene leta 1895 in 96
na nabor. Šli smo torej 10 marca skupno na nabor. Letnik 1895 je
šel se 15 marca k vojakom, mi pa 15 aprila. Peljal nas je Behtinov oec.
Predno smo se rozali gremo se v Trigovočo gostilno da smo dobili ne-
koliko kocaie za novo službo. Nato smo si sešli eden drugemu
kac največ sreče in srečanja v vojni. Tudi oec nam je sešel sre-
še s pristavnikom da li vas tudi vse moraj pripeljat. Nato se poslovimo.
Tjes sem bil sam potrjen k domobranecem sem hitro odsel po Poljan-
ski cesti v domobransko vojskarnico. Nasledni den smo si dobili oble-
ko in začelo se je tisto dolgočasno pošranje. Tetaj pa našem pri-
hadu so pa restavili odhajajoči (mari) bataljon, povečini iz letnika
95. Odoteljen sem bil k 3. statniji, katera je imela svoje prostore levo
od glavnega vhoda iz Poljanske ceste. Vsked prevelitega števila novin-
cev se je morala odhajajoča statnija umakniti v podstresje.
Prvi tedena smo se držali doma na dvorišcu in ničli rebovne in praste
voje in pordraavljanje v roko. Drugi tedena ho smo se dobro kochali
smo pa se večkrat popustili vojarstvo in odšli na pivinsko sejnivoče
ob klavnici. Tam smo se večbali po cele dneve. Vselej je bila odha-
jajoča statnija prej domov kool mi. Ni pa odšla v svoje prostore am-
pet je ostala na dvorišcu z vso opremo slošeno v ravni prosti ob puški-
nih pivinsolah. Teta je bilo vse dneve, v podstresje je pa hodila
samo spat. Pri kobilu smo se vedno mejevabli; enkrat je bila

odhajajoča prva enota mi vedno menjuje se v vodih, tako da je bilo vsakih sedmih treba celo prebrati omo pristi na vrsto kajti vodi nose stol-
 nije so steli po 30 mor in se res. Po korilu se je bilo vedno treba
 iznova očistiti na popoldne. Prišla je se druga nedelja na katero sem
 se celo tedens delal naerte tako je irabim. Na prah način sem hotel
 biti doma. Ko doberamo dopoldansto vajo, nam povelnik sarvo-
 sti vdele na popoldne. Nekateri goste smazili roba drugi stopniče
 tretji hodnik i. t. d. Dalje osveziti si morate obleho pristi gurnbe
 in positi postelje. Ob 3h je befel po pratem kava in nato gveste na in-
 prehod. Kar ravelo je po vseh ko smo ricti radno beseda. Po korilu
 smo takoj roveli k delom. Tako k veseljem sem drgnil tla s makis
 raganjem kor k potami, mislec ita bom res var ur je itoma. Po kan-
 canem delus nam pa četovodijo bol natanino parloria kakšen ko nas izpu-
 hod. Sli bodemo vsi skupaj na pa takor sami mislite prah pose in po
 kamor ko kdo hotel. Kdor hoče iti si mora tudi preskrbeti ovratni-
 so (šal) doli jo v kantini za 200. Klito stepim v kantina k name-
 nom da se se na izprehodu izmurskim vt skupine in je popiham
 slamar. Tada tako mi šlo. Od vojavnice povijemo na desno proti
 Stepanji vasi in na Golove. Predpostavljani so dobra porili celi
 čas in nam vedno poudarjali da bo steago karnoveri prah koloz
 bi se volstranil. Talo je bilo irguljeno tako teho pričakovano
 nedelja. Nasledni teden smo pa se delali vaje na Mošanški gungj.
 mi na Goloven in drugod v okolici Ljubljene. Nekoga dne grem
 proti St. Vidu in v Virmarjih počedamo vlekto ob progi kateri je
 peljal naš odhajajoči bataljon. Bil je to 9ti pri katerem je bil
 tudi Fr. Balmit. Peljali so se proti Staljski meji, v Talmin,
 kjer se se mi bilo več dosti panositi na varnost nose ravermie.
 Ta tretjo nedeljo sem dobil obvaljenje da grem kamor hočem. Tedaj
 šele sem se sel poharati domov tako mi pristaja vajoška uniforma.
 28 aprila sem sedel na grinjem na Mošanški gungji namisljenega sovra-
 imika ob pritravenju یرمنشک svonov ki so volili birnence v pes-
 ker. Tudi jaz li botival ko bi me ne pablicala prej darovino
 da ja grem berovitquad sovornikom.
 Trocethu moja smo dobili tudi mi novo obleko in bila voddeljini

In „morš“: Od tokrat naprej smo hodili vsak dan s težko polno
 opremo na veliko verbalizirane kamor smo prišli se vsi pueroceni.
 Potem pa skakati celo dopoldne sem in tja in proti poldnevni po mru
 se vračali in niso fantje papeti nas je povelnik stotnije poročnik Stearni
 obrnil in morali smo se horeti in hoke pol ali pa celo nro mučiti po sol-
 eicu na travniku, tako da smo prišli vsi sil zle proti eni uri namesto ob
 enajstih domov. Pogosteje smo hodili tudi na streljišče. Kes sem do-
 bro radeval sem peškat strelil od poročnika po tgroš pa katerega sem se
 moral prav po vojško rekviriti. Kmalu potem pa smo prevedli
 do gremo in Ljubljane. Strogo je bil prepovedan vsak irhod iz vajar-
 snice. Ko pa pride nedelja sem pa moral popet na vrak naših domov,
 strah pa protik me ni pustila per zato sem se šbri oba dvorica šbri stano
 vojšnico mino strah ki se pa ni nič zmenila. Šel sem ob ridu vajar-
 snice na Poljanko vsto in skeri mesto domov. Mihic mi vedel pucen
 ko sem se vrnil kje da sem bil, mihic me ni pogrešil. To je bila redna
 nedelja našega bivanja v Ljubljani 17. maja smo se odpeljali. Dolgi
 vlak je odpeljal zeli kader v Maribor. Naša tretja stotnja se je naseli-
 la v predmestju na ovesnem bregu Drave, ravno nad brodov, v restavraci-
 siji „Tri Baloni“. Takoj po prihodu v Maribor, to je bilo na binkoštno
 nedeljo smo morali sproveliti razni materijal s kolodvoza katerega smo v
 vlatem pripeljali s seboj. Naša restavracija je stala na prijaznem str-
 žnem vrtu v katerem smo se hladili po budapolnih vajah. Nerodno pa
 je bilo to kjer smo imeli zelo oddaljeno kuhinjo. Četit me sem moral ho-
 diti do svojega stanovanja v vročim kobilom, kjer pa kuhinji smo imeli pre-
 povedano obedovati. V nedeljo ko smo imeli meso ova pušila pred cerkvijs
 skupaj z Albinom ki olo redaj misva vedela drug za drugega. 23. maja smo
 sveleli da je naša rezervica Italija napovedala nam vojno. Dobili smo reser-
 vne porcije; kakor prepčener, kavo, mesne konserve in da nam je se bol terilo
 nahrbitnik smo dobili vrak po 160 nabojev. To je bil vrak sta kmalu ochi-
 menno. Dobili smo se denzi per podlovanih čvoljev tako da smo bili se sem
 preskalajeni. Kar smo priatovali je tudi pušila.

Na bojno polje-

27. majnika je bil dan našega odhoda.

Vsi v restavraciji in svetlicah skoterini

so nas obsipale Mariborske gospodinjine snovi se vbrskali na brad, po dva vro-
da pa en prevar. Kakor velik sop svetljica je irgledal brad, hi smo pluli čer dva-
vo. Ko smo bili pri na levem bregu smo pa odšli na kolodvor. Terti smo pri-
iaborvali in se redovedno orirali na levo in desno kar nas potegnejo. Toda vob,
je bil tako dolg da ni bilo videti stieja. Po dolgem jersu se le raičemo parnikati
in rices proti severu. Potisnili smo postave stori okna in vrata, parnikali, re-
ravno smo rinele prepovedano kričati, ino je por je radsnala pesem: Oh rdaaj gpe-
mo, oh rdaaj gpe-mo, norej re pridemo.

Da pustili smo Maribor pa seboj. Vsi vedno pri phadu smo se redovedno
orirali na vse strani in opazovali rorve stvaru hi so nos parnikale. Postaja pa
postaja so se vrstibe rirno nos, povsed potrdovlganje. Sto pride pešes se rpreriva
k povitku, in poprerno vrata ririvskega nora, in rarni rgovornesi so raičeli
k rarnni povestitvam, dokler rirno pri porfali. Gjutraj je bil re Gra-
dec pa rarni. Dvečer proti deveti rri smo pa bili re v Budimpešti.

Razgledu po mestu ni bilo kjer je bil re most, le nepregledna rirnošina liri
nam je rarnamovala velikansko mesto. Taviti v črno temo smo se povika-
li proti sedinji Ogerške. Do sedaj smo se povili rirno hribu, pa dolinoh,
stori poredne i. t. d. videli ljudu oblacine kod pri nos, a sedaj je bila vse drugače.
Hriba ni bilo nobenega, samo rirnošina. Vse povsed herno je seglo rha je bilo
samo polje. Kakini pa so ljudu? Na vse rradaj smo videli močitarje hi
so bili v belih hilih, v pivanik jopičih, šhornih in rirnih črnih klobu-
kih. Vozili smo se rirno velikih rirno na katerih je delalo skupno pa dvoj-
set odelaveev. Vozili smo se rirno cele ure ne da li videli kako nos, samo
male hrisice progavnih rirnojev so nam krajšale čas na tej pristi rirni.

Kjer je imel nekdo s seboj pilo smo brusili hrala da hi laže prebotali
pure. Proti večer smo pa se rradali hribu, to je bilo rarnenje pa
se bliramo Karpatom. V daljini rradelamo visok hrib parovčen purneta-
mi, katere so pa bile čer nos hrib tako irtebljene da so rarnamovale letni-
ca 1918 to je sedesetletnina cesarjeva. Se bolj rarnenik pa je bil oel ir-
kleson in najvisje stole naslednega hriba. Kod aeroplan velik je rozpran-
stiral peroti nad pogorjem. Po tridneuni vornji purnemo na Sedmogorje
kjer nam da tralcentai rarnenje so irstop. Bili smo ob rirnoju rradnih kon-
pot kjer se bania rirnoška praga. Te smo stali v vrsti in hrala, odlo-
kali po glavni cesti stori rirno vas. Ljudu so nos velili v svoje barabe.

na različno preivo. V ključ stazi prepovedi sem skočil k neki stajnici in hitro stisnil klob, krušnik se katerega sem nam dal 1870m. in hitel napet v svojo vrsto. Besta je bila široka, prosta in na večih mestih preplovljena s gnojivco katere smo morali vedno prestatovati. Po enourni hoji smo se postavili v mali posiri, ob progi motorna rebernice. Samo en član nam ostali v tej posi. Tudi smo žubilo opozoriti stavevale te posi. Najbolj pametna se nam je adela obledka penoh. Krilo mimo mi sesitega, samo en has blaga kakor haka hce ima prst obray rebe. Gledaj od pasu je do srednega roba ima pa prujet za dobro pet širok kolobjo v najbolj kručih barvah v vodoravnih rintah najprilievnejših barv. To je najprejjo lepota sedmograjcauk. Dan je hitro minil in spravili smo se spet. Dvintaj smo bili navergetoj ne mogah. Ob 6^h smo stali re na sestih pripravljem ra odhod. Četeli me se ofi. injev ki so počasi prihajali od vseh strani. Poleg je tako teate voje opre me sem dolil se napolnjen krušnik od pripravilaha. Točno ob 7^h od rinemo. Par ur je bilo dobro. Peti poldnevni smo pa se gledali kdaj se ustavimo, ne toliko rasti obleda, temveč ra počitek. Sem ter tje se ustavimo misleč da bo počitek smo has posekli po tleh, toda tefaj je bilo treba iti na prej. Ne dalje pred nami so bile bukinci na posek. Se te se nam dejale ne nameravani počitek ki je bil pa največkrat v novo shoda. Krajli konaj smo posekli; re je bilo treba iti naprej. To se je ponavljalo nemumer. Šteri najsti so raveli godrnjati da menda ne bo hama in nas rehte pcklinjati ki smo tako dobro, tako potrjano korobali. Nas pohod je postajal se uminejji kjer se je cesta vedno bolj napenjala. Delali smo namreč pohod šteri pshodne krajate. Oveinki so postajali vedno gostejši, tako tudi nam ne namerjani nari odnori. Korobali smo naprej in naprej, brez vode in hrčila, darsi je bila ura se rdao. naj poldne. Ko se ropet eubrat vpravnam in premaknem nahrbtunik sem raz gledal da so medre, cete ropustile ceta in krenile na velih travnik ki je kerel leva od cete. Od radosti smo zaspicili hrake, kajti počitek in ho silo je bilo tu. Odpeli smo opremo, posekli in polegli smo vse hrčem haka je konna privilega. Solnce se je vprlo v nos in posušilo obleda ki je bila vsa shori prevocena od prenapornega marša. Najbolj smo si rekli vode, toda kje jo doliti in kdo naj jo gre iskat ki je bil vrh tako potičben počitka.

Trema se je odločilo po par moč od pralega voda da grejo varishevat v dolinam obleda. li smo jim steblice. Čer haka pol ure se puceja na velih veselj vseh, x

vodo. Po obedu mi prinesse pripravljene ostaneh sardin, za plovilo hjer sem
 mi nosil krušnik. Potem smo pa popet dospeli na solun. Ob petih
 ureh po dnevem počitku smo popet morali naprej. Noče prist kilit, vse
 me je tako bolelo, ko smo se popet naje stvari spetali stary rebe. In se smo na-
 daljevali pot & upoginjemoi haliti. Sprva je se slo toda ne za dolgo. Vsi
 udi so nas boleli, posebno so pa bolele noze na prapletih. Toda boljše
 je bilo sedaj hjer se nista mi več uperjalo krušku temveč se je bilo smentijo
 med prhovi. Ob pol šesti mi smo prekolocili Ogersko-Buhovinška meja,
 in takoj nato smo se začeli pomikati navzdol. Začelo se je mraciti mi pa
 se vedno na potu. Kro je bilo je popolna tema, razgledamo v daljini luč,
 vsi peaki v tistem separiju da bo tam naše prenočišče. Ker dospemo ob pol 10h
 da velikih barak & lučja hjer se ustavimo. Vso pa potem so irgunjvali v bo-
 rabe, tako da smo bili ob 10h se mi na kerščen. Niti po kavo se mi ni
 diti ljubilo tako sem bil punčen. Saj ni pusta, hodili smo dobrih 25 mi
 42 km dolga & enim samim počitkom in se to, hjer cesta ni bila v rav-
 nitni amprah smo več kot vs 1000 m. visoko goro. Zatorej mi čuda
 da sem bil kakor odvečenel. Popolnoma pumščem od vročine, se pla-
 šem na gola deske, za kelasino mi je pa sluzil krušnik. Spalo se je
 dobro, in se je bil rajtaj soluce veselo na nebu ko smo se pridignili &
 svojih keršče. Odstrojniti seveda se mi smel nihče zato smo todej slu-
 xili da ne ostanevno dolgo tu. Kerilo se mi bilo kuhano ko se je glasilo
 povelje: v redove in odhatali smo dalje. Popet smo imeli trdo pot
 proti nogavi, toda se hujše je bilo hjer se se od prejšnjega dne nisimo odpo-
 rčili pa mi ni pomagalo, povelje je povelje. Še smo krahali se po pav-
 nini okraj Korpatov, ravjemo popet na veli leannih ob vasi Dorva Candveni.
 Zložili smo puške & pušvide in počivali. Hjer pa je bil ta počitek ne-
 navadno dolg smo sečili misliti kaj bo. Da daljši obstaneh tu ni bil pro-
 stor. Vreporredni bližini nas pa je bil keleriški tis, ki je drel v smeri
 hovor smo krahali mi. Noje bo bar hoče, glavno je da je počitek.
 Nove sadne smo postali se pecej živahni, posebno častniki so uganjeli rosne
 šole & helaterini predostimi prostaki haterih nam ni mandalo. France
 vseh hancev je bil, da je prisel vlak katerega smo posedli in se odpeljali
 v notranjost Buhovine. Vse drugič je potovati v vlakah sedor pa peš,
 to se, vso lahko misli, zato smo pa bili tudi vse bolj razpoloženi.

Kmalu nas oljane noči in misno imeli volenega, razgleda iz glada nato smo ropali vrata in ropet so imeli rgovorneri prvo kredo, dodali mi vse utihnilo. Potem je na ravladala terino, samo ropet holes je ponavljel celo noč; suni tam stum dum. Gjutroj me pa kmalu skudi sum do sem bil hitro na nogah. To je bila nekaj presneto hjes se nihali mi bilo treba napravljati; hjes smo nekaj napravljene lesali. Kmalu sem bil pri ishodu pa vidim derela katero je prida bila cesarica Marija Terezija.

Ustili so se mimo nas močno sarsičeni gospodovi, nekaj cudna nagrbljena podrajina, in cudni rivarti in kuprasiti posniti. Na peči hjesih so bile ovce iz posebenega drevoja, z bodečo rino ali kaj podobnega, pa prob slučaj obrambe pri moelitnem umiku moških iet. Kas nehoti nam je bilo temo pri sruu kajti vedeli smo da misno več tako dolge od sovražnika. Med govorjenjem o teh stvarih pridemo obok poldne do postaje Berchemet, hjes intopimo. Iz neba je bilo sator pa sta vo. Kmalu smo leli v vrstah in korakali dalje. Prorabili smo polh tni cesti ki je bila pra porovano vol tenciš por in stavank avtomobilov, v re palno delavcev jo je popravljal do ne bi preveč ovirala promet.

Vor za porom nas je peccival, dolitevali pa so nos stavorni avtomobili polni stenskih vajador hi so se bodeci modke, nam prav pa stensko smejali; iet: mi smo gospodje.

Ko smo marsicali se več ur, vordaliti ordonanc s tonjem. Sli-tili smo nekaj, kajti durgie se me ne bi tako mudilo. Kromaj dospe do bataljonskega poveljnika; je smo se skumili in po isti poti marsicali nazaj od lader smo pišli. Forej pra pot, taliko us pa cestanj. Ko pa dospemo do iste posei hjes smo prej irstepili smo ravili po drugi poti v levo. Porom pr mo pridemo vsi onemagli do velikih grosčinskih hlevov hjes smo preučili. Kildo mi gledal kem se leo vlegel kajti so počitek smo bili prepotebni. Gjutroj reke smo videli da smo lesali na ravnem gvoju. Ko se očitno in umijemo se stek tam opremo na tehtnici ki je bila v strambi poleg hlevov. Nie manj kot 38 kg sem nosil vedno s seboj. Totorej tako holecine v ramah in mo-gah. Po kosilu gremo se v potok ki je bil tek hlevov, da se umijemo moze, kajti ta je vedno razteval povoznih Stearni. Ko smo bili v potoku se se je porvesel glas, alern. Hitro se napravimo in popravemo in re smo ropet na cesti. Marsicali smo nazaj po isti cesti od lader smo več

voj prišli in se pa isti ti smo jo tudi večerj re dvakrat prehodili; Pa to se mi bilo pustosti; sili smo se dalje tako da smo proti večeru dospeli v mesto Vinnice. Mnogo trupa in vojakov nam je namenjeno da se belizamo fronti. Mnogi stanovanci so se pobegnili iz tega mesta in zato so vojaki nastanili v rjkih hišah in dvoranah svoje lauje ki so nos debelo gletali stori velika ptua ko smo spitajali v mesto. V tem mestu smo se naselili tudi mi, seveda samo pa eno noč. Prebivalci so nam predstavljali bele pletene stence po 24 vinijev, katere so mnoge smukale, tudi take ki so bili brez vinarje v rjpu. Ti so nas toliko časa nadeljavali smo jim morali poročati; seveda najpikrat pa vedno. Drugo jutro smo odšli dalje čez obmejno reko Tibilij Greenorec in prišli v mesto Kutij v Galicijo ki je takoj na levem bregu te reke. Tako smo rekoj re dvakrat prehodili Bukaresko mejo. Torej se je pa začela naša pot po Galiciji. Sli smo dalje ob mali reki Kulinici smo pričeli in se phtedili v rjeji, nekatere so v popolnoma ptopali kar je bila poročniku prava preč. Seveda mudili se mimo dolgo, kajti pot ki smo jo imeli prehoditi je bila re dolga. Počasi tako r vso gotovostjo smo se bližali Rusom dani se re niso slisali strelji; Se čez reko Pisterko smo šli in prišli smo popolnoma v mesto Galjarovot. Predno smo dospeli v mesto, smo videli prvo veliko korjenice ki je breela od sovražnika.

Mesto Goblavova je razdeljeno v dva dela, prvi ali novi del v katerega smo najprej dospeli je bil videti da je bil moderno zidan, v rdečj popolnoma porbit, tako da mi niti ena hiša ostala cela. Drugi del mesta je bil revnijji, izglodal je kakor ena boljših posej, hiše hite r deskami. Bil je to praveci judovski del mesta. Tam smo se naselili v nekem podstrešju. Mesto je bilo polno, s hraj li rehel, beernunega ljudstva. Vsi pbežani so hadili semintja kajti stiah pred hui jim ni dal miru. Judovski kšeftarji so nam pa prodajali drago polento. Nasledni dan smo zapustili mesto. Takoj zveaj mesta so nam ubarali naj najboljimo puške. Poručil sem svartonosni maloj v qusto ki mi bil namenjen kod do sedaj nrtivim figuram, ampak živim, pametnim, poštemim izobraženim in neizobraženim, — splah kogar padene, kroglu neirbira. Malce smo konakoli po poproseni certi dalje kajti vsak rose je primisljeval blirno pitkost. Se nikdar nismo konatoli v ostro nalitimi puškami kakor danes, in to, s hraj celi bataljon komaj 19 letnih fantov. Nismo bili se dalje od mesta, kar poslušimo gromenje topov, si je vedno bolj narovevalo,

vrad namni se je po pojavil površni aeroplan in nas obkroževal. Ko se je
 stemnili smo videli pred seboj svetlobne rakete, in polagoma se je čelo
 pokanjije prišlo. Okrog 11 ure se ustavimo med mestom „Kolomea“. Na tereni-
 ku postavimo rotor, seveda z veliko težavo kjer je bilo noč temno da se ni vi-
 delo meter pred se. Le nijaj roket nam je od časa do časa razsvetljeval nas
 taborišče. Mi semi pa smo imeli strogo prepovedano delati kakorimkoli svetlo-
 bo, kajti sovornih se bil onkraj mesta. V taborišču smo med močnim
 pokanjijem prišli onkraj mesta, hitro pospali. So duh vrab, to je ob 7 po-
 polnoči smo pa imeli plačem. Hitro pospravimo svoje stvari, seveda z vroče-
 rivo v taki temi, in odhokalimo smo skosi mesto ki je se veliko čepelo med to-
 govskimi kraglami. Vse hiš je bilo se popolnoma porušeni. Počasi se po-
 mihamo iz ene ulice v drugo, tako da se je se začelo svitati ko pridemo do
 hiš ki smo je iskali toliko časa. To je bila navadna kmetiška hiša in
 vsem gospodarstvom poslopjem, ki je stalo se zunaj mesta. Okrog in okrog
 je bilo ograjeno z visokimi plenkami. Da li se kdo odstani iz tega ograje
 mega prostora, smo imeli strogo prepovedano, niti glave ni smel nikje po-
 koriti in na ograje, kajti bili smo prav bliizu strelskih jarkov in lofov
 ki nas ugledali Rusi. Sicer pa nisimo bili rodovedari, saj smo vedeli
 da se prekmalu pridemo skupaj s sovračankam. Pa tudi vemo ni bilo ti-
 ti preveč rodoveden ali korajzen, ker so celi dan fricale kragle v hišo in skodej,
 ki je bil se tisočim tiročkrat preluknan. Največ smo se strahali v slami seve
 da lačni in potrebni počitka.

Prvi v ogenj.

Tako smo prebili plan v metaki tisini ki nas je mavedjala in kotero
 je od časa do časa pretegal pok s quiske ali topa. Po solničnem rahodu ko se
 je se začelo temniti pride nas poročnik iz strelskih jarkov kamor je nel gle-
 dat in pripraviti prostor za nas. Smalu nas opravi pohaneu in v najkraj-
 sem času smo bili pripravljene za odhod. Po kratkem navdušenem govoru nam
 se strogo zabira da, ako bi slučajno v prehodnih jarkih v kotere sedaj gremo prišli
 do vode, ne sme nikje iz jarkov da li se na ta način izognil vode, temveč moro
 vrab bresti in se je se tako pisalo. Kliti toliko časa nimmo imeli da li nam raz-
 delili hrub in sir ki je bilo se vse pripravljeno poleg nas. Tako pošeljivo tjo smo
 korakali mimo teh stvari, kajti celi dan od prejšnjega večera nisimo dobili najmanj
 hrave. Ko smo stopili v jarek po kalnem smo šli v strelski jarek se je začelo

pohanje da je bilo groza. Štori po jarku s puško v roki smo se nisko sklon-
 jeni širali. Kroglo so firale tako dobro merjene nad našimi glavami, da
 bi gotove moiskatena padela ako bi se ne strahali popovedi poročnika.
 Kmalu poudemo do vade, ki je po vedah segala do pod kolen in se na mar ni
 puško nikomur, da bi sel iz jarka, tudi se bi ne imeli prepovedano, kajti
 naš se je bal za svojo glavo. Pohanje je bilo tako stranso, hod li morali
 širsi, nocojajno nosi izstreliti pro murinijo. Po velikih ovinkih ki je
 bilo večkrat treba bresti vado, prispemo pender enkrat neino do svojega pol-
 ka ki je bil v pravem strelskem jarku. Torej smo bili razdeljeni med druge tam
 kvejše je te. Jaz sem bil dodeljen k I. staturiji. Strelni jark je bil za
 obrambo prav dobro pripravljen, globok kakor 2 m precej širok in z mnogimi
 duplinami ki so služile za varnost pred napetimi in pred raznimi vremen-
 skimi neugodami. Ob straneh je bilo prepleteno z vrbojem tako da se ni
 nikjer videla zemlja je tudi je del časa streljali. Le v dvadrukih jarkov ni
 bilo mogoče izpeljati nikomur zato je vada postajala v jarkih pro letenih smo
 morali hoditi. Poselimo tedaj jo je bilo veliko ko smo prišli v prvi vanje.
 Pa kaj, v tem času se nisimo toliko rmenili za to, čeprav smo bili malo mokri.
 Škernikali smo se sdeaj sem, sdeaj tja in poroma gledali štori strelne line kdaj
 pridvoijo Rusi. Vsečjina panika je vladala med nami. Poučja so se
 vedno menjavala, sdeaj je bilo nekaj upozarano in takoj popet odpuvedano.
 Poloroj je bil tako napet, smešnjava tako da je bilo vse skupaj najbolj prado-
 buo peklu. Puške in strojnice so vedno bolj pokale, tako dasposame-
 rni strelni niro ne čuli, smpok se je vse pohanje spremenilo v sterno ropo-
 tanje. Artilerijka salve so pa od časa do časa hrasile, ta poloroj. V tem noči
 sem bil spet oddeljen k 7. staturiji. Isto so pa prikorat prvi jutruji svet je račil
 pologoma ugostati tudi ogen. Okrog 5 me pa je umolknilo popolnoma, niti
 strel ni padel več ne v noč in ne z dne stvami. Jato smo si v lepem jarmu
 čmeru prav dobro posušili. Lica je pa pre izgladala kakor po požaru kje je
 bilo vse tako mirno. Kje je bil tako lep mis, smo popolden stobili, memošo:
 saj smo jo bili se razleli kje se skoraj dva dni nisimo rabili vrtu, za kar
 so najbolj namerjene. Tedaj smo se pohelčali in pesela razpoložnje je ravla-
 dala v nos. Tudi kuka smo stobili dovolj, samo razdobljen je bil tako
 da smo ga jedli z alacami iz vee, s skorjami smo in pa nopolnili kuširke. Poleg
 tega smo dobili še kava v kanceruik kockah. Isto sem bil potelben se te sem

poiskal se vode, ne ravno čiste in pristnil k ognju v velikem lancu ki sem ga slučajno tam našel. Predno pa je vzkipele smo pa se naveli, plamen. Kmalu smo stali vseh jarkov in gledali v smeri proti sovražniku, toda tega ni bilo, umaknil se je. Povelje se je glasilo: naprej! Prehodili smo naše rjune ovire in se lepo rovnili v bojno črto. Komor je seglo oho, na levo in desno po lepi ravnini je stal moč ob moči in se počasi pomikal dalje. Tedaj so mi padle v glavo one besede ki sem jih večkrat doma ponavljal predno sem šel s vojakom; da bomo mi tamtadi takoj reproducirali. No to se je uresničilo in sicer prvi dan ko smo dospeli v boj. Dolgo smo hodili po travnikih in njivah v ravni bojni črti in se patili v vročem solnceu pod tero neba zanegega nahlilitnika. Ko smo pa videli da nimamo tako blizu pred reboj sovražnika smo se zbrali na pesti in po nji korakali v stisnjenih dolge. Kjer so naši konjeniki tako hitro palcerovali sovražnika, se je tudi nam mudilo da nismo imeli nobenega počitka. Niti večer se nismo nikjer ustavili, kar brez večerje smo korakali celo noč. Šele ko se je zdavilo smo dobili kavo in pospeli kar na pesti, po tej ko smo morali ropet takoj dalje. Marsikateri smo zeli dan in celo noč ne da bi imeli kak daljši počitek. Zjutraj smo dobili kosilo ki je bilo seveda čisto mirlo kjer so se nam kuhinje izgubile. Tako je bilo tudi tretji dan.

Trinajsti smo se počasi pomikali dalje in se je marsikateri godrnjal nad Rusi ki so se tako daleč umaknili, da ni nobenega posledovanja kanes.

Pride ropet noč, mi pa le dalje in dalje, toda vedno pogostejše smo se ustavlje-
li in takej posesti, po tej ko je bilo vedno treba ropet takoj dalje. Daleč pred nami se je na več krajih začelo nebo norvanjajati da Rusi pripravljajo pose. Tudi svetlobne rakete so se videlo. Mi pa le dalje in dalje, se obrnili na levo in desno in šele proti jutru dospeli do nekkih jarkov in se v njih ustavili. Takoj je bilo treba kopati kjer ta je bil le posilni ki so ga izkopali Rusi da so se med petje kuli. Pred nami je bilo veliko vos v plamenu. Tu doča-
kamo drvevo in ropet noč. Koplemo kar naprej, tako nam je bilo poprave-
no, kjer jarki niso nikdar pogloblji. Ko smo bili se dobro skriti v jarku smo ga morali popustiti in početi z novim. Vedno smo se premikali sem teta in izpopolnjevali jarke in pripravljali si bolj udobna stanovanja v njih. Sovražnika pa nismo videli kajti bil je več sto metrov med nami in boje v dobrih postojankah kakor smo uvedeli od porvedovalnih paturlj.

Bil pa je misel kakor tudi mi, eden drugega ni nadlegoval, samo četeli smo kaj
 se spopademo. Le redkokaj je govil kak strel, kar pa nas ni nič ustilo še manj
 strelilo kajti vsotik smo si kar četeli da bi videli pred dolno riveno oviro
 sovražnika. Ko smo bili tako nasteljeni vedno na enem mestu smo si
 strelne jarka medili prav moderno. Iz strelskega jarka ki je bil globok 2 m
 je irkopal vsak poravnenik ali pa dva skupaj celico v poljubni pelikosti v
 smeri proti sovražniku, iz nje napravil eno ali dve strelni lini tako da se je
 lahko streljalo tudi v temi pred naše rive. Celina ki je bila navadno široka
 eno meter (moja je bila širša kjer sem imel postanovalec) smo pokrili s odejo
 najbolje je pa bilo nekoliko desk in parih neholih semlje da je bilo varna
 pred šrapneli. Da vrata mi je služila potoka. Ko ova bilo ra silo go-
 tova ova začela se s vdolbavanjem sten ob podnu da je bilo boljše kri-
 tje pred granatami. Tla so bila čista, niti prgalica ni smela letati na
 tleh, da bi jo videl povelnik. Ob kraju je bil tudi mali jarek za od-
 tah vode, na steni pa je visel peštni voliralni. Ko smo imeli vse
 tako v redu pa smo se morali popet premakniti na iderno. Zapustili smo
 tako čiste postojanke in pišli v vse poravnane in ravnomerjene jarka v bete-
 nih smo imeli popet vse polno dela. Povrh vsega tega nas je pa še začelo
 na vsak koncih in krajih srbeti. Tjeter so Rusi mislovali smo pa do-
 bili tega zahrbtnega sovražnika ki nam ni dal pricu ne podveni ne ponovi.
 Ko gremo mekega dne iz strelnega jarka v vas ki je bilo nekaj kilometrov
 na bojno črto, da si pričistimo mi, se večava s Ribčevno Ludvikom, Prvi
 domovcin ki ova se večala na bojnem polju. Tjeter nisem imel česa za raz-
 govor me je povabil da se naražjate oglasim pri njem. Sredi meke porice v
 bajejin smo se skopali in razkurili mi in zaločili s medem ki smo ga kupili
 od pudačnik prebivalcev. Karaj gredo se ves oglasim pri Ludvikom da wa se
 pomirilo v teh težkih časih. Njemu je bilo boljše kjer je bil skuga medemu
 ordonance in tako on ni nikoli prišel v boj. Tudi komisar nam ni manj-
 kolo saj ga je dal se meni porijo na pot.

Ko smo pa nekaj dnevi popet začeli s irkopenanjem novih jarkov sem si
 natopal boloren na noze. Tvoec smo nemoci začeli in se tedaj v svo-
 opremo preselili tja. Irkopali smo pa čez noč samo toliko da sem moral
 celi dan ležati v jarku da me niso videli Rusi. Dež pa je edli dan bil ka-
 kor irkafa, tako da nisem bil samo premočen ampak sem celi dan ležal

v poldne da sem bil prvega ves tedi. Drugi dan so me bolko mogo da sem kamraj hodil, bilo pa so vse nadzorovali. Ko sem jih nasledni dan spet ogledoval pride slučajno miniro poročnik Kotlusek. Če juti ne bodo boljše, pojdi k zdravniku. Dosti jih bole sale se niso toda k zdravniku nisem šel se kar sem re se isti dan pokeral. Sredi popoldneva smo imeli manevre alorem. Rač ali nered, moral sem se nujini. Sli smo spet za Rusi. Zar sem moral priseti prostor pred bojno črto kad oparovalce. Ko smo šli čez Ruske rvine ovire sem se obedel in boleče noge & hudeča riva da se mi je kri pocedila, leobčine pa re pove riste. Mutilo se nam je za Rusi, ki so beželi pred nami da jih mi bilo mo goče dohajati. Ovirah nas je teren. Čestli smo večkrat v travo ki je bilo dviže pušta, hudeča in visoka da smo se skuli v njej kad jerebne v pitu.

Drugič smo si morali spet delati pot s puško skori razrešen grad, da smo mo gli naprej. Tada smo se re dva dni prerivali skori naravnih ovire. Ko smo večer nekoliko počivali v nekem jarku, je začela naša artilerija spuščati salve za bežečim sovražnikom, nahaar smo morali spet se nasledovanjem v jerno noč.

Kakho in kdej je bilo te noči konca in koliko smo prehodili neven, niti neven kdej smo se ustavili, sludilo mi je rum in govorjenje vojakov re po rno pjutraj ko je bil re soluce visoko na nebu. Čudno sem gledal iz ob estnega jarka, kajti uganba mi je bila kako in kdej sem rasel parj in pospel. Kmalu so začeli ogni na nji in se kuhale konzerve katere nam je dovolil povelnik, saj je bil re drugi dan ki nismo dobili nikake hrane. Par ur potem pridejo za nami kuhinje & gotovim kosilom katerega smo dobili tako plilo kad re nikdar poprej. Vsi smo duplirali pa je se toliko ustalo da smo si napolnili siale s samim mesom za nasledno pot. Spet se je začelo s sledovanjem toda sedaj bolj opretno. Ruvili smo se v bojno črto, jaz spet za poizvedovalca. Krogle so začle fricati mimo nas. Rusi so se nam postavili ubran, da razreže hitrost našega napredovanja.

Pracari tača trajno smo napredovali. Blirali smo se gordu ki je bil nekoliko na visenem mestu. Za njega je škropil svinčen dež na vas, da je bilo joj. Zar in se trije Faulani smo imeli malogo poirvedeti koli ko sovražnika je pred nami in kakšne pozicije ima. Čim bolj smo se bli žali gordu bolj so piskale mimo rive. Šokoma & lopatic v roki smo poča si napredovali. Luceo & našim vodam smo izgulili, kjer mi smo napre dovali, vod je pa ostajal sedež. Naenkrat pridemo do nekega

jorka na koncu rjive ki pa je bil stališaj usmerjen naravnost proti Rusom,
 toda kolikor tako nam je dobro došel v kritje. Ko smo tako skokoma
 med deržam krogel srečno prispeli do gorda, kjer smo pričakovali naj-
 hujšega smo doživeli ravno nasprotno. Streljanje je penehalo in na
 robu gorda kakih 15 korakov pred namis se je prikazal velik Rus, se od-
 kil in priklonil v ramenuje da se uda. Opremo smo se mu bliza-
 li, ozirali okrog sebe, toda nikjer nobene nevarnosti. Rusi so kar
 v trumah prihajali k nam. Vod od katerega smo se izgubili ni
 prišel pa nam, pač pa pol levega krila. Tudi na desnem krilu
 je patuljja rjela večje število Rusov. Obkročili smo gord in rjeli
 vse, le najmanjši so jo brez orožja odpihali. Vsega skupaj smo ujeli
 v tem gordu blizu 200 mož in prav veliko orožja, ki so ga bežeči poru-
 tali po gorcu. Sredi tega gordca je stala hiša, krag katere se je mal-
 lo vse polno naših vojakov. V njej sredini je bila sbrana cela družina.
 Pripravovali so o gorotah Rusov, kakšno moč so imeli in kakšno
 bežali ko smo se mi blizali gorda. Ko smo tako počivali plere do-
 mavi fant v hruško in nam jo strva da smo se prav pokrepčali.
 Nato pa ropet pa rovornikom ki je bežal re po dolini. Dokler smo
 mu sledili po gorcu in okrog gorda po kamni je re se bilo, toda ko smo
 se spustili na njim v dolino, sredi nje prebrščili precej širok potok in hi-
 teli na njim v nasprotni breg. Tedej se je pa obrnilo. Bili smo mu
 preveč blizu pa petami, in on se je postavil ropet v nasprotnem vsiže le-
 rečim gorda in tako neumljeno spruščal na nas mičujoi ozen da ni ka-
 salo drugega kad pokorati mu pete. Ubrali smo jo nazaj v dolino,
 čer potok in nazaj v gord iz katerega smo prišli. Čeli čas so nam po
 pistole mirno našo da je libatrah. Oklekar ne porabim tistega žalostnega
 tuljenja siropnel ki so tako pogosta padela med nas. Sicer smo pa im-
 li avio, pean a malimi irgubarni smo se vinili v gord, toda le pa malo
 časov. Skraj se nitalo ropoplema re je bilo ropet tleba iti pa njim.
 Ldoj je pa šlo gladko. Rusi so se umaknili in ropet se je začelo nasledova-
 nje. Ropet smo šli stori gordove, čer potoke stori posei in polje. Nekaj čas
 smo jim sledili v miru, kar vsekrot so korakamo po polja, poljubno kar
 v trumah, prišči granata večjega kalibra med nas, nato pa se danga in
 tectja, da se jo čino pust dvignila visoko v vrh in v raznih oblikah pa-

dala med nas in na nas. Prestrešeni smo se razpršili na vse strani. Toda granate niso pojevale. Kopalci smo da smo imeli krite, vedno le vsa suva ker je bilo treba vedno naprej. Tako smo ropet počasi napredovali dokler se v eni naslednjih noči ne ustavimo v malih jarkih katere so nam sko- polni Rusi pri svojih umikih. Tisto počujemo s popravljeno jarkov. Šlo nam je jako izpod roka. Kevlja je bilo čisto kod prežema brez naj- manjšega kenerja in čisto črna. Tri dni smo kopalci po vsej noči niti najmanjšega preska. Šlo smo vse uredili pa smo se ropet premaknili na levo ali desno. Tu tako smo bili ropet kakor vedno kadar smo se premakni- li v napol razsutih ali napol izkopanih jarkih. Tako smo imeli vedno polno dela. Tu je bilo s vsem gotovi, jarki vedno pometeni, nos postavijo v enakomerni vzdolži po jarku in začele so se proste voje, kakor pri hadru. Škoj bi bilo hujšega, posebno za starejše, sploh vem se je sedelo be- dostno, pred nosom sovražnika hi nos vsak čas lahko napada pričujati take stor- ri. Da donos menarje je bilo pa jako nerodno kjer smo bili na ravnini. Veral nas je s redjem dolg prehodni jarek s mnogimi vijugami pa katerim smo morali v velikih kotkih iz prevornik kurkinj nositi iz doline ki je bi- la daleč pa nam. Posebno v dežju je bilo nerodno kjer smo včasih bra- dili globoko vodo. Na menarje smo imeli naravno juho s podmeterio grahovo moko s rezanim mesom. Prikuhe nismo več pometi, zato se je še tudi skoraj vsak na to ali oni način ruelil pokriva s šale da je im- mel laži tovar in manj napotja. Točno po paragrafih so se pa držali glede rezervnih porcij. Toda pravni želodec velaterit vojakov se pa niso osirali na to in zaradi tega je marsikdo stal priveran ob kolu. Kakega dne je napravil tak pregled na rezervne porcije noš četovadja. Škoraj nihče ni imel kaj pokazati pokazati, zato je tudi vsak držal spange, (roka priverano ob nozi) Jas sem imel srečo (pravraprav nenčio) kjer mi je netoj koškov prepereča rešil tega jermena. Tisti hi smo bili pro- sti smo pa morali na delo, kopalci stelske jorke. Zolela se mi je pa mene- unno da hi tisti košnjenci počivali v senca mi pa se misili na solnce. Ško sem ni mislil in se vlegel v svojo pelico in se pokial s ploščem da sam izgledal kak bi bil priveran. Četovodja je nadrinal in pregledoval kajti delavcev nam je manjkalo. Ško gre re tretjič mimo mene (rodel sem se mu sumilko) prirodijne plase s katerim sem bil pokrit in vidi da sem brez jermenov.

Da mi obstal pet minut na mestu kakor skamenel, gledal po prah in
 hlak po vseh jericih, sem se mu čutil, saj to je bila njegova naroda. Menda
 mu je ugajala moja naroda, zato me je pustil in odšel s smehljajem na ustih.

Tako smo se imeli v teh jericih. Dokler je bil nis, smo bili prav
 zadovoljni, vse drugače seve pa je bilo ob čem panovade. To smo se tiskali
 k tlom. Prav tako je bilo lažje celo noč, nikoli ni imel v tleh no-
 ši potisniti peči. Šele spetraj ko se je odavilo smo imeli čas počitka tako
 isti ure. Po re sekaj se mi moglo opati kajti grile so nas uši, ki smo jih imeli
 li vedno peči. Im re takrat bodar sem se razbil v sladkih sanjah, pride in
 me poukha: Lampir, kjelo godin? Štato teravo si priborim koliko mi-
 ru da rotinern oči, pa ti pride ta Slovak pravitati na uro, da bi mu jo naj-
 rojisi tencil v glavo da bi se razletelo, potem bi imel vsaj mir. Saj je bilo
 shraj vedno v alurbi celega voda pri ismerjavi stoa, kjer so bili vsi desetniki
 in padderetnihi brez njih.

Imeli smo pri vodu pelikana (pol Slovenca pol Furlana) ki se je večkrat sam javil da ga
 na patolo. Neko noč pridno ves besen mraz je v jeke in alarmira celo stotni-
 jo, sovražnik se bliža, on da je komaj utekel da ga niso ujeli. Seveda smo pri-
 čekali prihoda Rusov z mapetimi patelini, a pričakali nismo nič. On se je samo
 pred stotnijo hotel poharati jurnaka, a v resnici je pa ležal v travi pred voirami.

Med nami in Rusi je bila mala dolina v kateri je bila velika skramba pa semo
 gotovo je bilo par sto voz semo pod to stesko ki je je bila netcho v sedlini med
 nami in Rusi, oddaljeno par sto metrov. Tja smo morali vedno na pa-
 tado, hodili so po tudi Rusi. Neko noč smo imeli pravitati precej dr-
 vno nologo; dobiti enega Rusa, živnega ali mrtvega. Šlo se jim je semo
 kakšen polk se nahaja pred nami. Šli smo predbloreni z nabaji, poln pas
 ročnih granat in z bodalom na jauski skozi nože vode in mimo padernih
 stoa, smo zginjili v noč. Čudno potiti smo se bliralni semo v dolini.
 Dospeli do njega se rozdeline v dve skupini. Prva ostane pri semo z no-
 logo, da razlija po deskah, kadar se re druga skupina pri kateri sem bil jaz
 približa prav pred sovražne postojanke. Što mi čerumo ves prav pred Rus-
 kuni ohopi ročnje naši robljati, toda voda ni uspela. Rusov ni bilo
 mimo nas k semo in zato nam je spodetel ves načrt. Čutili pa so nas,
 in oddali par strela. Utem hipu začne potati na našem desnem krilu
 metoliba za nami. Kmalu se bližajo bliži na pavoč. Mi jo oberemo

maraj od koder smo prišli. Ko pa dospemo v jakke prueno da sta se spropadli dve naši patrolji, misleči da imata sovražnika pred seboj. Tako smo imeli par Turskih ranjenecov od lastnega prožja. Popet drug večer odide pešja patrola 20 mož na poročevanje ki je pa ni več vrnila, ali je bilo pijeta ali pobeto nismo vedeli. Kakih 20 minut ra namu v levo je letalo vas Lermelica, kamor so hodili vojaki iskat pivera kas so ga leguneci razprstili. Sprva so res došli krompirjo, fižola, kure in tudi odevin so govorili. Ko sem pa šel jaz metega dne 2 večjo skupino, mino naši miš, liti smo se prepasni. Pogled na vas je bil žalosten: vse je bilo porođeno, derke, slama, travovi vse je letalo navsehriž, po hišah vse prebrskano, vse polno porostiganih surij drugega miš. Vre so se vojaki odnesli kar je bilo količkaj vrednega. Ko smo tako pregledovali po vseh naenkrat separim velik ogenj ki se je dvigal iz sredine vasi. Vsi hiš ki so vedno večji del loene je bilo v ognju. Takaj sem razprstil vas premisljujejoči modo legunecov ki bodo popolnoma brez vraga ko se vrnejo.

Večkrat sva prišlo skupaj s kuojevim Stěfanom in Hortuikom.

Nekako sredi avgusta se Rusi popet umaknejo, kar smo jim morali popet slediti, in to tako kakor vedno. Sprva brez pravih nevarnosti, toda ko so se začeli upirati je šlo po trda, posebno ponoči. Jaz sem bil popet pred vodam ra oporodca. Některokrat je bilo treba skočiti iz ene jame v drugo, katere sem vedno izka paval spozati. Ko smo se skoraj celo noč tako napredovali, sem se se uveličal vedno kopati. Počez mene je bil se eden ota našega voda, tako da sva bila vedno dva pred pradirojočo črto. Letalo sva pred vodam v medsebojni razdalji 10 metrov, Moč kakor v rogu, pred seboj sva pa čutila sovražnika. Letalo sva popet kopati, se sva čer noč stopala se toliko nepotrebnih jam, pa dejva se eno. Če so bile vse nepotrebne, je bilo ta potrebna. Glavnaj se malo razijem v penljo se vsujejo krogle tako belian nad glavo da sem bil prepričan da mi je ta mala lepatiča resila življenje. Ko streljanje pameha, se naši približajo do najju in šli smo popet naprej. Nasledni dan našetino popet na hval podpor. Bilo je okrog 9h dopoldan ko se stokoma bliramo velikemu gordu iz katerega je brizgal vinen pra nos, kod toča v nevihti. Puskice in strojnice so pobale brez presledka, nad namu pa eksplodirali sravneli ra sravnelom. Drugega namu ni karalo kod čimprej doseči gora, toda kako? Bili smo na velikem ravnem polju, nabenega jarka nikjer, tako je imel sovražnik najlepší sil kas se ga sploh more misliti. Za namu pred je napredoval, s puško in lopatice prabi tudi

naš poročnik Steasni, ki je v enomer kričal acingproben! kar smo ga tudi radi ubagali. Napredovali smo popolnoma po predpisih. Dolej eden, drugi drugi se je dvignil in skočil nekaj koskov naprej in se je v jami ki je bilo v haju izkopano in ropet drugi po namu v naše jame tako da je vse mogočelo. Nikdar pa se nismo dvignili pri skupaj, kajti to bi bila naša smrt. Le četvorodje, naš patentirani preklinjevalec je ostajal radej in se kril v jamah katere smo mi izkopali in kričal na vse želo: fowere-fowere! Pri napetih je imel vedno orae p ključih, ali ko smo bili na purnem je bil pa jurnak in bojevnik. Tih mena se sakačlje nekako, kar prav nad namo eksplozivno sravnal. Smrdljivi dim naju objama in tovariš rekliči; ranjen. Postrojena obleka na rami je pričala da je dobil dober sadetek. Lampič kaj moj storim, me je jukajoče vprašal. Počehaj ali pa pojdi moraj me svetujem, drugega nima nimen mogoč kajti skrag nas je škropilo da se ne nam jčrili lege. On je ostal radej, jaz sem pa s drugimi ved pridobival novih tal in rognisial vedno več mrtvih in ranjenih po seboj. Približali smo se gorcu, tuda sovražniko nikjes. On se je vedno tako spretno umaknil da ga ni bilo mogoče videti. Pradiremo dalje skosi gord. Puške so deloma utihnilo s ametrno purnijo, radej je pa artilerija tem bolj obdelavala. Vse je šlo navkriž, peje so odletovali, debela hrustčala, srebne gramat pa pristale da je bil praveati sodni ston. Kar blišim iz neke strani da je podel dvojov Stefan ki se je pa v par dneh ugotovilo da mi res. Da namu pride reserva in skupno smo prodirali dalje. Gord je bil razroščen da smo si komaj delali pot med seboj, vahu tega je pa beravalo da smo bili popolnoma premočerni. Kar naenkrat ko se prerijemo skosi gaste razroščen rob roporimo pred seboj prepast in na dnu veliko oeko Dnjester. Dolej smo bili ločeni, mi na eni drugi na drugi strani reke. Čutili so se varne, rade nas niso več nadlagovali, pa kar smo jim bili hvalerini, saj smo bili se potrebni počitka, tuda tega ni bilo.

Na Staljanško bojišče.

Med tem ko smo mi tako uspešno napredovali proti Rusom, je pa šlo našim bol tuda v Italiji. Potrebovali so pomoči, rade so pobližali proi bataljon oziroma polk, na pomoč. Torej ko smo dobili v tem gorcu močna ojačenja po celstem polku, ropustimo bojišče in pustimo vse vojim hi so nas nadomestili. Od vseh strani prihajajo stotrije, tako da skupno odidemo

iz tega nesrečnega gozda, ki je bil v par urah tako ohlajen in pes porokopan in porit. Čer travnike in njive mimo pari ki so se povsod porovali steno stovi, smo hiteli moraj. Se ena stepa in bili smo v veliki plitvi dolini kjer se ni sbiral samo nos palk ampak cela divjiča. Vedno pribajajo novi polki, novi bataljoni, adidki strojniški pušk, konjenica kuhige in tren.

Kamor je seglo oko, namo pojastvo. Skoro bi človek mislil, da se je srečalo vsa vojaka iz cele Galiske fronte. Postavili smo šotore, dobili menarje, kavo in kruha za par dni, tako da je med nami razločilo veselo, uspešnejše kakor da smo končali vojno. Tok nočkrat je začel krošiti nad nami prvi aeroplan.

Nismo bili preveč v strahu, kajti vsak je računel na moč toliko obramb, storičamo bi lahko napravil veliko paniko nad nami ako bi začel metati kudeče se bombe. Strašiti so nas začeli pa od druge strani. Artilerija nas je začela obstreljevati, a brez uspešnosti.

Njeni strelci so bili dohraj prekratki in so radevali v nos ki je bila precej oddeljena od nas. Bliž in težki oblaki nad nami so se pet razmnoževali nevihto.

Granate ki so padle v nos so jo vrgale da se je dvigal plamen visoko, a magočini dim se je dvignil s sivimi plabaki. Se isti dan smo po malem počitku odšli dalje.

Kjer koli je bil počitek, Bog namaj da bi bilo odsel v nos, kajti tu je nekerljivo baleren, to je bilo vedno. Šli smo dalje in dalje, kar nočkrat razledamo dim jeklene kore. Vlak, dolgo ga ne misimo videli zato smo ga bili tembelež veseli. Tudi to veselje je kmalu minilo kjer smo od več strani začeli da je ta in ovi umrl za črno kugo.

Tega smo se pa bali. Dolaj ko smo se širili enega sovražnika smo pa dobili drugega, še hujšega ki se radene je se še tako krjejo. Ko pridemo do nekoga kolodvorca nas niso pustili čakati tam plaha, morali smo nar prej do druge postaje kamor pridemo v najhujšem naliču. Tudi tu nismo pušili prav in morali smo zapet moraj na prvega. Adoririmo

opremo in sedemo na mahiltnike kjer drugod je bilo vse mokro in čaharno plaha; nra je bilo to počer. Obraj polnoči pride vlak ki ga sasedenost in se odpeljemo v velikim veseljem, bilo je ravno na serorjev rajstini dan 18. avgusta 1915.

Primalu mine noč in solnčni žarki so posijali stori špranje rēla-miških voz. Zdravnimo se in vse hiti k izhodu da se enkrat vidimo semlja goluško. Le eden, moj prijatelj, ki nra bilo vedno skupaj v jarkih, nra pobor

dit in se oparovalca med bojno črto, je ostal namenei se za nobeno stvar, procl
 klopjo. Hjer se nam je le odela čudna da se ne gane s svojego krišča ga kli-
 čeno in kličeno a pa se ne gane. Naposled ga vendar spravimo pakomem a
 omatoval je in ropet padel in pberat. Obrar nam je bil čudno jezost,
 govoril ni nič samo stegoval se je vedno. Kuga! Svoči je legel spat
 re prepovlnova udov, a danes mu gleda smrt je prav odlična v oči.
 Pokličeno saniteto, pa kaj ropet kuga ni odrazil. Na prabi postaji smo
 mislili da ga pravemo v vora, hjer je bilo to tudi skrajno postelno, kajti
 vsi smo se ga bali in se temo skupaj tiščali v enem kover, vora a prvi
 sam pod klopjo je zverenal pal vora. Vedno je bilo sama talarba da go
 ma pritoadni postaji zveresejo. Taka smo v tem slupnem položaju pre-
 bili celi dan. Bolnik je tekam dneva postal popolnoma črn. Še
 rveče okrog 10^h ga zveresejo na kolodvor v Marmarossiget re skoraj
 mrtvega. On je dokoncal vojno, a mi smo se pa odpeljali naprej proti
 kuzjemu sovcariniku kakor je bil ta ki smo imeli opravka z njim tek
 per mresece. Vlak je drvil po Ograki ravniiri dalje. Segedin, Budim-
 pešta, Dunaj in št. št. Še sem se preselil da kmalu vidim ljubljeno a
 kmalu je to peselje minilo hjer smo krenili na drugo post, po Gornji dvorci
 na Koroška. Na postaji Bekstajin pristopimo in odidemo v vas Ma-
 lestig. Kmalu smo bili razdeljeni pavori na odberanih mestih po
 stednih. Dasiravno vredi najhujše vročine obilno re zimsko perilo
 debelo belo volieno odejo, gorške čevle in polico, suveni mantel in
 mnogo drugih stvari ki se valijo izključno v gorah in onegu.
 Jas in se per drugih smo dobili vrhu vraga tezo se smučti. Preveč v
 vas med ljudji, smo imeli prepovedano, kakor navadno. Tedaj pa se
 posebno hjer smo imeli kolero, saj tako so pravili, čeprav je danes ni
 bilo nikakega najmanjšega omaha več. Jaloška ki sem jih mino
 greda pobral na pesti sem zmedel prav skrivaj, goje da bi me videl kdo
 bi med pesjiti. Vsak ni je je večera porčel kajti ves čas v Galiciji nismo
 puniti da tatit posebnih prigejškov, keta smo sedaj v prvih dneh po-
 lupil v prodajalni pes sledkov. Taka so bili najbise vročini pre-
 tiganj od kave, ako niso bili položeni s sledkovjem. Drugih stva-
 ri pa oplot tu dobili nismo. — Posebnih voj nismo delali, hjer je
 bil ta čas izključno doloren na počitek. Po teh tednih smo

smo razpustili nos. Misimo se teško ločili, vs. uje kjer se je tudi misimo
 dosti privadili. Edino rato nas ni veselil ta odhod kjer smo se veselo bolj
 pomikali proti Italijanom. Sli smo podalam do Tibira, potem pa jes na-
 prej skori tega. Škoda da je bilo še tema, da misimo videli natemno trč-
 vijave in ishoda "vrate" ki vodijo v dolečno saterko. Gremo skori to
 preloa dalje mimo Bova in Piedila kjer ropet stoji in gočien levo to
 sotesko v nasprotne strani. Besta se vije v dolino in kmalu smo
 na travniku onkraj Srednjega Loga. Kmalu smo resnečali pravi
 svojimi soteri. Jekaniji sinit nos puerne. Morali smo podreti soterne
 kajti pred nami se dviga velik hrib Rambon na katerega so bili še hudi
 boji. Večkrat je še menjal gospodarstvo rato smo morali razpustiti to tabo-
 risce da nas ni sovražnik uglelal. Dobili pa smo rato še pinnernejša star-
 novanja v nosi Srednjem Logu, v podstiejih. Vas lekor tudi njeni prebival-
 ci, vse je bilo bolj prijazno in domače kod v Molatigu. Zopet se je stopil
 sledkor in tudi jabolka smo se imeli jesti kjer sedaj misimo imeli nič vai
 kolere kjer smo se pred oddodom ja Mestiga razkurili. Denarja se nam
 ni rdela nikada, saj smo vedeli da odidemo kmalu v goč v postojanke in kdaj
 priste ropet prilika, se sploh se kodaj pride, da si ropet kaj privoščimo.
 Večkrat se je skušil Toljan in razel metati terke granate sva Rambon proti
 nam ki pa niso radevale nosi, prei pa predale k ishodu predora ki je vesal
 to dolino v Rajblom. Porovnik Kethluek nos je večkrat peljal na
 voje s smučami kod na planine da smo se vadili po travi, kjer mi še bilo.
 snega. Kjer pa je bilo le predalga tieba četati na sneg (bilo je sedmi septem)
 nos pa pelje vtega dne visoko v gorovje Mangarta na stari, kod morje
 poloviti sneg. Toda tak snenik ra novinec tudi mi bil primeren rato
 smo se le kol učili hoditi in obracati s smučmi. Narednik, glavni
 nos učitelj je pa drvel v dolino da se je vse kadilo ra njim. Nolega dne
 napravni est bololjan pohod na Mangart. Zgodaj zjutraj, se v temi od-
 rinemo iz Srednjega Loga v dolino Karitnice, mimo planinskih koč in cen-
 nik domov, travniških prebivalcev. Na buncu te doline ob vnanjujju Man-
 garta gremo mimo radne hiše kjer je bilo tieba prekorakiti plot da smo
 šli pa bližnici. Jar sem pri prehodu stopil na odlomka plota v ka-
 terem je tiek rebel ki se mi je globoko ropicil v nogo, da sem se se-
 sedel. Rujavi rebel mi je talaj potegnil iz noge ravitot.

Preporočat. Fabjanič mi je naročil da naj počakam tu bataljona hiše
 vrne skraj pete me popoldan. Čeli bataljon je odšel mino mene, med
 tem ko me je sanitet obsesoval. Ko ma bila gotova, je tudi on
 odšel na vojno, jaz sem pa ostal sem v tvari ob plotu. Dolg
 je bil popoldan posebno tjer me je noža tako silno stekela. Opoldan
 prinesse mati in hiše kosilo hi'amo ga skupno s sinom spravili prost
 strela in tako sem ropet lahko čakal bataljona. Tjer ga kmalem
 dočatal, saj je bila ma še davno pet, sem se vzdignil in opiroj^{na} ^{palico}
 prinesse breval proti domu. Šedipota, ko grem mino popol po^{redite}
 hiše, me ustavi stara ženica ki je graba sova v klev. Reče: ste hvo
 anov? Da tako in tako se ma je pripetilo. Počakajte malo, vam
 prinesem keve. Minam četa mati, kmalu bože tema a ja imam v stali.
 Bo tako gotova, kar malo pa klopice se vedite vam takaj prinesem. Tako
 sem dobil večerjo. Dolgi so bili ljudje v tem kraju, samo imeli niso mnogo.
 Pisci se je začelo temniti in ko dodajem v pos je bilo popolna tema.

Ko grem mino kuhinj proti svojemu stanovalju, me najprvo ti ušesec-
 jejo tje da tolko časa hodim, tjer so hranili menšar in večerjo se sme-
 ko se postere nojem, grem da svojega voda, ki je še delama spel.
 Takaj mi prinesse prijatelj korilo. Vrel ga je pri kuhinji rami a kuhinji so
 porabili in tudi oni shranili. Bila je res sreča v meseci, ker sem mi-
 šlil da bom brez hrane sem ga pa imel kar tukrat. Leveda sadnega
 sva ni delila s prijateljem ki je skrbel rami. Naslednega dne sem bil
 poslan v bolnišnico sbo. Rama pa se je tako hitro začelila da sem bil
 po treh dneh ropet pri statuji.

Le enkrat smo napravili pohod na Mangart, sedaj pa 4 pro operno
 (brn sonci) stonji ki so nesli menšar in splot pro prehrano. Šli smo pa
 po drugi strani. Pot res mi bila posebno strma, tako huda, tjer mi bilo ni-
 kakega počitka. Le naprej le naprej raj se mi čes počitka, to je bilo vedno.
 Pot mi je obival pei ko smo šli šle proti sredini hraba, nože so se mi jele tresti
 in v ušesih je bučelo da nisem slisal popolnoma nič. Rad ali verad moral
 sem se ubci na tla. Da na Mangart pa res nisem imel sreče! Zapet
 je odšel bataljon mino mene kad rednic, pri meni pa je ostal sanitet in
 mi dejal obrebiti. Najboljše računilo pa je bil počitek. Kako paldungo
 uro sem ležal pa me upreča še greva raj nočaj. Ne, sem dejal, še malo

početakva potem pa greva za drugimi. Sam nose sem bil jeren da sem omagal
 kjer do sedaj se mi re mi kaj takega pripetilo, dasi smo imeli re napornejšje po-
 lode. Oprtani si opremo, netaj mi je pomagel nositi pa in jo krueva za
 drugimi. Pot se vedno bolj zaprejo. Lahko jim je slediti, saj so se povsod
 pojavili sledovi pa njihov. Vedno višje in višje se povikava, razpisujejo pa se.
 bolj globoke prepade. Solves dasi je bilo re bolj jerevsko, je šgalo da sva se
 re pod itak brškim tovorjem prav do dolna prepadila, ali šlo je, vse tiste slo-
 bosti so prešle s počitkom. Spol urno semudo dospava na vrh Mangartov,
 do naše stotnje, kjer se je ravno delilo menosa. Torej brez semude. Kakor
 nolasre daves mi bilo juhe ki smo jo vsi tako rešeli. Bil je med prste goloz in
 me samo preslan, ampak usojem najmanj petkrat, in to v kraju kjer ni
 bilo vode. Nihče ga ni medel, pre se je rgrorilo med kuhni da ne roslirji-
 jo drugega kod strik na vrat, seprav so se tako trudili s karji da so do-
 speli na vrh. Prav nič nam ni bilo redaj reb se pri goloz ki je v dves-
 nva konjema med redikul med patjo v prepad. Ekhateni so odšli na
 najvišjo spica, drugi smo pa polegli okrog turistovske kose, se povisili
 in pospeli. Bez nekaj ur se nepotimo nosaj, kamor smo srečno prišli.
 Smuči nisem dobil več nosaj, ostale so v skladivju, raker sem bil jako hvalen
 ren. Po netaj dveh damo slovo Srednerem Logu. Gremo skori Spodnji
 Log, po soteski v smeri proti Boveru. Toda tega smo se oginili kjer je bil
 Toljaj v rjem. Ko gremo po tej soteski dalje, gode od jera do jera italijansko
 granato, ne prav k nam ali pa stisk je le bilo, kaj ti odnevala je kakor
 bi jih padlo deset. To so bili prvi porudni na nos, od bivšega raver-
 nika. Po polnoči stopemo v pes Lepenje, prav ob rnorju Duple planine.
 Imeli smo počitek. Med dnevjem popadamo po tleh, trudni in popolnoma prepo-
 teni. Kjer so bile pa re noči hladne si nistem upat odločiti iz hita nadeb-
 tinita, saj me je re itak jelo reobsti. Po netaj med počitka nadaljijemo pot
 v goro. Slud strmea, tena, in pa rabeena prava pot nos je oviralo, do smo se
 počasi povikali narrog. Ko pridemo na Duple planino, se seditimo tolitem la-
 ratam ki so bile tam rgrajena. Tu je bil seden vrh povelstev v obliči
 Krusa. To je bilo kudinij tena in drugih stvari. Pod vrho shalo pod dje-
 vjem kjer hali je bilo kolikoj pripravno je bilo rasedeno. Sredi doline je velk
 kjeen kad malo jereve. Tu se odpoijemo in dobimo prebravo pa na dalnjojoh.
 Šli smo mimo pokopalšča katerega so re pojne rntve preej rasedle. Granatnik

jama je bilo vedno več mest, njihovi nekateri prav velike. A tedaj ko smo šli mi
 je bilo stonaj popalnova mir. Se malo in darpeli smo do jesera kateri je rav-
 renal pro platio. Bil je več streljajev stolg in tudi pecej širok, glabok in jest
 ko biser. Prehod mimo njega je bil mogoč samo po eni strani. Dolina
 s jekeram se je povila tako da puidemo v velik kst. Pred namni Kem, levo
 goranje Mrilega Uha, desno konar smo ali mi, je pa peljalo pot na Veliki
 lemeri. Sprva pelje pot po perku a kmalu puidemo do skaloja med kotein
 so mogle biti na več mestih lestve, da je bil prehod mogoč. Pot re vije sem taja
 redaj gre stonno a redaj se je bilo ropet treba oprijemati skal. Secivali smo
 nosce ki so iste zalagale s hrano. Po dobili dvch rest puidemo do poja-
 pov ki so tvorili bajno čito. Bil je to "Gorški strelski polk št. 4"
 Oddesali so nam mesta katere razstemo, oni pa so odšli. Taka smo se gla-
 dali s sovražnikom, neveda bolj od daleč. Šečila nas je glaboka dolina ki je
 bila bogata s nepodar, zato misimo bili v nevarnosti in skrbek da bi nepri-
 čakovano pridveli Italjani. Torej se je pričelo s preuejeverjen, saj mi
 bilo redaj nikatih kritij volenega manega prostora za živanje, rimapa
 pred slumi. Prišli so pojati od delavske statnje in kmalu so mesto
 dosedanjih tesnih barak stale velike hiše zgrajene iz samega kamnja s meter
 debelimi stenami. Kosci so nam nosili hrano, rum, tobak, splah pre.
 Prav roveselil nas je vsaki dan prvi ki je puidel prsto. Tedaj je doli v roke
 slurbajoci podčastnik in naprovisenem mestu glosno čito imena najneenejših
 ki so se jih spournili domaji, prijatelji ali prijateljice. Kar odskočil
 je vsak tako ga je puidnilo ko je slisal svoje ime se hitro zglasil in se držal
 pismo. Da njim drugi, četji i. t. d. Ka je bilo prečitano radno
 febdpost so murvaje odšli oni, ki niso bili nič delovni. Po pa jutri so
 se taločili. Taka je bil srečen danes eden jutri ropet drugi, in to se
 je ponovljalo vsaki dan. Torej se prsto se je pa rozdeljevalo nekaj dru-
 rega, kar je vsak dobil; kosilo. Lale so ropotale ko smo se vestili ori-
 roma dremjali okoli kotla. Vsak je hotel biti prvi. Moradne na pro-
 ren hotel je bil pa vedno bolj kedo ga bo palisal. Skavo smo skubeli kar
 zori, skupno, kjer smo imeli posebnega kuharja, le voda in drva smo mo-
 rali nositi iz Duple planine, kater se je vedno porabilo cela dopoldna.
 Ko se tako netega dne spomikamo s voda in kurivom se proti vrbu, kar pa-
 čujemo razvijemo pot okreej hriba v doljavi, katerem je sledilo močno.

Tuljenje ki se je s hitrostjo in vedno manjšimi glasom bližalo. Ko pa
 gledam navzgor, vidim da težka granata letinoravnost proti nam. Te
 njegov glas je povečal sloje točno merjena na nos. V trenutku je bilo
 vse na tleh, vesel sem bil da mi je tova ščitil lebet. V tem se pa
 še sobliska da popolnoma preizame enerno svitlolo in strojno prvi.
 Stribe so živketelo, kamen ropotal in veliko duo granate se je kotalilo
 mimo nos. Pošla je domaj 20 korakov - za nami na skalo ob pati mimo
 katera smo šli pred par sekundami. Hlita ko peneta padati kamenci odhu-
 rimno dalje in prišpeli smo srečno v svoje postojanke. Drugeci ni bil
 preveč nevarno pred napadi, le arterija nas je večkrat obteljevala,
 pa tudi pred to se je dala kriti kjer je vse polno skal in vdolbin. Sveda
 kdor se ni dosti menil in se izpostavljal na preveč vidnih mestih jo
 je pa tudi izhujil, kot naprimer propasniak Fobjenici; Skala
 sta v nekih poročnikom na neki skala pred našim kritjem in se razgovor-
 jala ne meneč se za novorūnika ki jih je opazoval, sveda soldatov.
 Kasneje enkrat voči in Fobjenici je padel mrtev na tla. Daleč je
 stiel skori prost. Odnesli so ga in pokopali na Dupli planini na
 vojaki pokopališču ki se je še znatno povečalo od kasneje puštili mi.
 Dobil je tudi je kopelico in kamnito rido odroč. Tri smo pobrali za Fobjen-
 icem, vsak je rekel to bo dobrega voditelja 1. vod nebo imel ukoli več. Dobili smo
 v nose postojanke metalec min, ki ga pa mimo bili prav nič vesel. Takoj
 hitro je izvalal sovražnik kje se nahaja in tako smo imeli vedno več gostov
 v obliki granat, od strani našega neprijatelja.
 Nekoga dne se mi nastavi menara, ki sem se jo drugič vedno tako veselil. Vse
 me je bolelo da se mi ni prav nič ljubilo. Drugi dan je bilo še hujše, prišla
 je še giza da sem moral na bolniški pregled. Aspirin, 2 dni službe prost in
 juba bala mra, so bila odavila. Tri dni nisem jedel prav nič, potem je pa
 še šlo na boljše. Po nekaj dneh mi je pa še šla hrana ropet v tih, se lealjka
 prej. Troji dnevi so spuzili, prišla je jesen in mi v gozd smo bili liti
 pred rimo. Pred sovražnikom nisimo bili v nevarnosti, drugič je bila pa slu-
 šba jeka terba, posebno se kjer so bile statuje jaha irerpane. Tako smo
 bili skoraj vedno mi v službi. Tako se je večkrat zgodilo da sem šel na staro re-
 enega mesta na dolgo brez pravega odnosa. Tako mi čuda da se je neko-
 noč pripetil tale slučaj: Noč je bila jaha hladna zato sem imel s seboj odejo.

Kje sem bil jako trudna od presnapornega dela, sedem na kamen in kmalu me
 puenega responee. Ura je bila še res polnoč. Iz sladkega spanja me preludi
 udarec po obrazu da se je kar rabeliskalo. Pred menoj sta stala, sluzbeni poročnik
 in naš narednik. Kaj delate? je rabeljal v ostrem glasu poročnik, koga se pišete?
 Vi sanitarni, respancei! Ali niste kaj se zgodil v vojakom ki spi na straži?
 Gledaj ste sedeli? Vi ste se zdaj le tretji ki smo ga rosacili sperega na
 straži. Sed celo pito spite in soročnik lahko pride nemoteno k nam.
 Vi ste zmenjeni da vi povrsti spite. Tako in se v resnici prvih me
 je obrnel da so se mi jesili lasje in obilil me je mrli pot. Gospod na-
 rednik! naj se kosensko postopa v vijim! Štal sem pred vijim kod svin-
 čnik in palat da je pvenhal kajti v besedo mu nisem mogel, potem sem
 pa rečel jar. Oprostite gospod poročnik. Kdo vas ima tako malo moč da
 smo skoraj vsi vedno v sluzbi. Kdor je pa prost je pa na delu v garbkih ali
 gre v dolino ali kjer koli je re. Prostege časa nimamo več kod 2-3 me
 katerega imamo dovoljenega so spanje. In koga bom spal ravno tokrat ki
 mi ne dojo niti niti katerikoli imam na tiroce. Nato sta odšla, jaz sem
 pa bil kmalu ravenjan. Več dni sem čakal kaj bo a pričel nisem nič hu-
 dege, ostalo je vse tiho. Čer uležaj dni pa nočam narednika ki mi pove
 da je le malo man kolo da se niso držali vojnih pravil. Sveda upoštevati
 so ravne kahrine mi bilo mogoče vdržati.

Dobler je bilo nuba vreme je tudi se sta, ali ko je začelo deževati, tedaj pa
 se je vse gorje podvojilo. Vse je bilo muko, vedno nes puenočen, v tem je-
 senstem dežju. Stanovanje smo imeli res dobro a kaj ko smo ga malo kdaj
 videli od snetroj. Tri dni je deževalo potem je pa začelo snežiti in snežilo
 celih sedem dni brez prestanka. Tada je bilo toliko snega da smo karaj po-
 rneli svoje domove. Nalobi so vsi razjaveli in piske so tudi postale kar re-
 deže, pa dko je porajtal, samo da so dobro prošile. Sploh pa je bilo nemo-
 goče držati tisto čistoto kod kje v rabelju.

Nismo pa tapeli samo od narave, imeli smo v svoji reči vedoga ki je vsaka pri-
 liko porobil v svoj prid. Bil je narave novi specialist za puenos ročnik pred-
 metov iz drugih mahletnikov v svojega. Gledaj se je eden pritožil da so mu
 rmanhale konserve, drugi ropet da mu je rignil prepovene kava in konveni da
 kaj podobnega. Totu pa le vsi bilo mogoče irlediti. Tudi meni je
 rmanhala jabolk. Dobil sem namreč od doma raboj ki me je poleg

raznih drugih stvari porveselit z jabolkami. Najboljše, najdeleblejše sem
 hranil v nahrabratniku na svojem terasu ki sem ga imel prvo v katu bardey
 v spodni vrti. Notranjost tega našega stanovanja je izgledala kakor kaka
 manufakturna trgovina, imeli smo tri vrste desk na katerih smo le-
 žali. Torej prvo v prtljajih sem imel jaz svoj prostor. Ko pridem
 nekega dne in Duplo mečaj, jabolka mi bilo nikjes. Vse godnjonje
 vsa jera je bilo rastonj, jabolka mi bilo marej. Lina je bilo vedno hujša
 stotnjija pa se je od dne do dne manjšala. Vedno nič preblijencev je repu-
 rucelo kajisee. Vsi ostali smo se pa tivilali ob pečici ki je stala vedno vsa
 mudeca med sobe. Kuriva je bilo dovolj darsi smo velika treti ranj.
 Sprema ka se mi bilo toliko snega smo dobili netaj prillitavik borovihov ki
 so gorski v pečici kad bi bili politi z leminum, ceprav so bili maki in
 vri smereni. Sedaj smo morali pa vedno nositi iz stoline.

V noče me je vedno zeblo da jih niti čutil nisem neč, le kadar sem šel na
 Duplo planino, sem se tako ogrel vanje da mi bilo mogoče preostajati in
 sebi sem do bi semi ropet uhladile, kajti vedno je bilo manj kolecin,
 saj čutil jih nisem. Ko se pa nekega dne preobudam vidim da imam noče
 vse modre in raketle. Grem na pregled in odpravnik je ukazal storniku
 naj mi jih odnese v snegom, kar je tudi storil. Noče so se res malo
 obdržale a ne so dolga. Vedno je padel novi sneg, dez in ropet je mureo.
 Do rinega mi pa mure ni prišel, razum se noče in roke, kjer sem bil
 oblečen kad se na severni tečaj. Vedno v duet rajest, majeo, telovnik,
 bluro, podlogo od plasea (manatelpiter) plase in kadar sem stal na stroji, se
 snežini plase. Se kragla bi kmalu ne prevrtalo ko bi me padela. In
 vse to je bilo usivo da se ne da popisati. Majica se je svetilo quid, kad bi bil
 zebna. Vrlo se pratom sem vse polnil bilo jih je 150. Tamo dva stni
 sem jih pustil v ruini in ropet pregledal in polnil, bilo jih je se 300 in
 to na tako malom prostoru. Šalilo jih je pa bilo v spodnih hlačah in v
 rajest jih pa mi bilo mogoče ne preštati in ne polniti, saj so lesle se
 po vrh plasea. Snajca odrog pasu je bila pra rusisa saj sem ga vedno
 rusal da so mrtue padale v jevle. V dolino ki je ločila nas od severnika
 mi bilo nič treba kaditi na patulo, zaradi pravelitega snega, kjer smo bili
 itak brez skrbi da nas tudi Italjani ne bodo prišli pogledat, vsaj neoparimo
 me, kjer pogled pred nami je bil kad malosi da smo si kar želeli

kakega napada od neprotivnih alpinistov. Strah pred atakom ni bil tako velik, kar je bilo jako verodostojno pri izmenjevanju, kjer je bilo tako snega. Neko noč sem bil izpostavljen pri osebnem padcu, kjer jim je jako primenljivo mož. Stal sem na strani, daleč pred postojankami. Smerilo je nenavadno, tako da se je kar videlo kako se vsa snežna površina vrta. Vdeležo se mi je da stojim še celo noč, ali ura je bila šele pol 8 po polnoči, torej šele poldnugo ura. Kje pa je čas? Narada je bila da smo dobili ob 12^h čaj, tudi tisti ki je stal na strani, ni sicer bilo močnega. Torej je bilo ura še pol ene a čaj je bil vedno tačno ob polnoči. Prišla je ura 1 po polnoči, čas pamenjava, tako nobenega od nikoder. Četrt na dve, še vedno nič, kar na prej sem gledal na ura, a 2 pamenjava mi bilo nič, kar prej s časom. Imel sem res pravo smolo. Sneg je nalezaval led in led, tako da se mi ni več ljubilo ga sprati pravzapravi, tako da mi je segal še med kolena. Bil sem še skoraj nepoln meter, noče v stopali porabimo pete, no me bolele ob vsakem najmanjšem zgibu, zato sem stal kakor okamenel in se komaj videl iz snega kajti tudi s seboj stresati se ga mi ni več ljubilo.

Dovedno bi ostal tam da se niso spomnili prvi padcu kjer sem bil izpostavljen, da so me pred štirimi urami postavili na strano in še dve uri popolnoma porabili name. Komaj sem ga zaril, večkrat prav do prasu. Najrajši bi se odlegel in počil, ali odpočil bi se pa vedno. Komaj sem prišel do voda v nadi da dobim čaj ki so ga mi mogoče pripravili. Ali tega tako sardljivega čaja ni bilo. Grem k svojemu padcu, tudi tu ni bilo čaja. Bil sem popolnoma porabljen.

Prišel pa je dan ko smo pristli na sled našemu nameni. Bil je to neki Furlan, Dell Fabro, mladi človek a jako antipatičen, edkar je prišel k nam. Sprava je težja, a ko je videl da je dovolj dober se je udal. Nisli so več ukreslenih stvari pri njem. Grocen je bil na obsodba kar vodu naj sam obračuna s njim. Razburjenja je bilo mnogo, posebno okradeni so imeli prav besedo. Ravneli se bomo po pretem sodu kajti solojevnik ki krade svojemu sotrpim, ne zasluži drugega to kraglo.

Sketeterim se je smilil ki so skupali njegovi poloboljivosti in tako je prišlo do glosovanja. Gor sem bil tretji ravno na strani, da se nisem mogel udeležiti knene rozsodbe ki se je dobej ugodno

konzala za Dell Falenota. Dobil je navadne kornj, kraglo pa takoj ko te punir dobimo ropet pri tatvini.

Ubolnico.

Nekega jutra, bilo je 19. decembra se ločim preobleči, da se vraj za par dni rešim teh nadležnih živalic. Ko plerem iz svojega lesišca, izločim ja notranjaka spodnje hlave, ki so mi jih poslali od doma je v onaj njenem paviljenu, jih računem natikati, kar vidim da mi iz palca leve nože birga gnoj. Pogledam natančneje, noht se je držal še samo na spodnjem koncu, tudi manj meč je bil gnojen. Hitro notaknem čevel in takoj k zdravniku, v radi da mi zdravnik neda za zdravilo samo snega kod radnič.

Pri zdravniku nisem bil sam, ali navesti sem bil hitro, saj je šlo neglo hjer mi natančno pregledoval. Saj je vrakega na prvi pogled spornal kam spada. Večina je šla v bolnico. Ko pridem pred njega je privrednil rame in na kratko dejal, v bolnico. Ter računelo je po meri ko resirnim leseda bolnica. Pred očmi mi je bilo vse toplenje, ves stot in mraz ki sem se ga še tako naučil. Leta mi je pa posijalo novo solnce upanje, miru in počitka.

Ko smo tako opravili pri pri zdravniku, pospravimo svoje stvari in gremo proti Dupli planini. Prej se pa še poslovim od prijateljev, ki so me kor ravitali hjer me je doletela tako sreča...

Na Dupli planini pri glavnem povelstvu nas reenkrat pregledajo in skupno pošljejo naz prej. Dobili smo še kosilo, kruh in velik kos sira za nadaljno pot. Priljubljeni so se nam še drugi ožbljenci ki smo skupno nadaljevali pot proti dolini.

Se enkrat sem se oral na Fran, na katerega smo tako pričali, na Mrski voh, za katerega so se taliko jutov, tako borili, in kovača na Veliki lemez in katerega smo tolikokrat merili pot v dolino. Podopolica na katerem je lejal propozist Faljančič je bilo še za nami. Tuleli smo se polovico puta za seboj in sicer slabšo. Od Dupli planine navzdol je bilo pot jako izpopolnjena da bi se lahko porili z avtomobili. Snega je bilo tudi vedno manj kolikor bolj smo se bližali ravnini. Lepeje, kamor smo prišli v polni temi so pa bile popolnoma brez sijega. Šli smo v neko koč hjer je bilo razilno olucovališče.

Prebili smo noč na deshat, brez prave luči, le v kotu na tleh je pletenolali mali plamenček ki je ogreval in se silo rasvetljeval jako penemarijeno sobo.

Naslednje jutro smo se na štirikh parih odpeljali dalje, jaz brez nira kjer go mi je tetom voči nekdo ukradel. Popoldan pridemo v Soča. V bolnici ki je bilo nastanjeno v barakah se skupleno učitino uči in pivočimo. Tujtaj odberejo terje ranjence ali preblence in nos po-aleja naprej. Se isto popoldne pridemo v ves. dog. Tu smo ostali ropet samo eno noč potem pa ropet dalje.

Mali porički so stali s dvoprerinimi konji prest hiro, uči jih je pa bilo še za rezervo. Kam? smo se poopravevali, a nihče ni vedel po-vedati. Zvedeli pa smo kmalu kajti pot po kateri smo se peljali je držala naravnost proti Trisicu.

Ostri ovinki so ostajali radej, cesto pa se je vedno bolj in bolj spre-ujala kvišku. Dasi je bilo v ravnini brez snega, je bil Trisic ver pome-ten, na vrhu go je bilo celo sto kalen. Tu je bilo postaja rčne zelermie po kateri so v enotomerni rordelji vedno prihajeli rorni sabaji in drugo.

Imeli smo počitek v neki hiši ki je bilo prirejeno nalesi pa odmo-re vročajočih ognemaglenev. Srečjem in kruham smo si opravnogli med por-urkem počitku, nekter smo nadaljevali pot. Zasedli smo vože porove, radej ni bilo treba več vleči konjem, ampak so jih porovi sami potiskali na-izdol. Kolena porova ni držala, ker počes so štiri porovi proti rnožju kjer rasta je bila vna bolova.

Se se je skoraj uračilo, ko dospemo v Kranjsko goro. Tu se mi je nudila prilika da sem si privoščil še v hiših tako rorčljene roko-lade, pri kateri nisem varčeval, drugega se itak ni dobila.

Ni nisem bil is bolniških barah da bi si naj se bilo ogledal Kranjsko goro. Sicea pa nisimo ostali uči ko dva dni, in ropet smo šli dalje. Sedaj pa me voč r rorni ampak s platom rudečega kura v Bolovec. Bili smo rordeljeni po rornih bolniških in rorodih ki so bili v madomestilo bolnišam.

Jaz sem bil prepeljan v Marjamsic. Postelja sem dobil v dvorani kjer je bilo pratoro so dvainštirinderet bolnikov. Torej smo bili preoblečeni in dobil sem olkladke na preblene noge. Doredej sem bil pre štiri dni brez obvez desi sem jih bil tako poteeben. Po puctem per so se mi ročele zelo bolčine in potokale prave rane. Pivo lahko sem prevod te bolčine kajti v pimiru r ne katerimi ranjenci sem bil res prav sicea.

Nedelje od mene je bil nekda hi je dobil strel v ramo in mi oblič p. telesu.
 Niti ene noči nam ni dal miru, venomer je ječal in kričal. Nekteri so bili
 pa še skoraj odraveli hi so šli pa vraki den na vspehad in brezplačno p. kimo.

Krama je bilo dobra ramo malenkostna posebno se ko sem prišel tako
 sestradan iz bojne črte. Nekoga dne se znajde pred mojo posteljo Alesio Jane
 hi sem se mi jako račundil, saj sem bil že le nekaj dni tu pa je svedel pome.
 To pa mi bilo tako čudno, on je bil puncei na do-pustu pa je svedel pa moj ustov.
 Čudil pa se je tudi on meni, saj me skoraj ni poznal, kjer sem bil tako nek.

Hlito je minilo nekaj dni, ravno da sem se privadil bolnice, pa
 smo bili se nekateri odbrani pa premestitea. Prvega decembra nam
 zdravnik pri plač pregledu napise na glavnim list čika l, levicic ali s, se-
 der. To nam dobimo tudi plačo, vrak pa deset dni po 6 vmarjev dnevno.
 To je bilo bolniška plača da ni je vrak lahko privoščil se kaj posebnega.

Drugo jutro pa se priseje nosači. Nekote sem moral na vo-
 silnico, imel sem na listu "l," in to je držalo. Pred postopjem so se
 čakali avtaburi rdečega kura. Preložili so nas na rumjena norila in
 potisnili p. avtomobil in se smo pričeli proti kolodvoru.

Bel vlak z ornacimim rdečim kuzem so vapolnili s sinimi ren-
 jenci prebljini in bolniki. Radovedni smo bili kam gremo, da gremo
 daleč sem slutil kjer je bil vlak opremljen z vsemi potrebnimami, naša
 selja je bilo seveda v Ljubljano, tista ni se izpolnila. Vlak je ravil
 v smeri proti pohodu. Krosen pogled se nam je mudil nekaj ko smo
 zapustili Belovec. Vlak je hitel namreč mimo jezera in dolje po
 dolini med hribovjem. Vs čas sem sedel na postelji in gledal skozi
 okno, dokler nas ni zajela noč.

Djutraj smo bili se v Solnogradu. Mnovice na kolodvoru so nas se pravi
 dračgole nekaj ob prihodu, ob istopu na pecan so pa tehle dame z rosinimi
 slošicicami, kurbam cigaretnami i. t. d. Vlak je bil delerem kolikor je hotel.
 Tokaj nas prevesejo v čakalnico kjer so se starejšine dame ponovno pribli-
 žale s rosinimi dobrotami. Desetkrat je hi hotel raja in drugit stvari
 a bil sem kmalu rit. No tu pa ko sem si mislil in se čudil krosnem
 kolodvoru hi je menda napelja v Avstriji.

Čepet smo šli z avtomobili v rorne bolnice. Jas v "Reserve
 spital Franz Josef kaserne" Tokaj smo bili pogosteni, skopani in preoblični.

nato pa dodeljini po sobah. Trinajsetdeseta vrata v II. nadstropju so mi
bila odhramna. V sobi je bilo 12 postelj, ki so bile ravno duhek pre posedene, ve-
činoma pa francoski. Lepa Poljskova je bila med njimi. Bili so to ne ravne-
mei ampak bolniki; eden s tuberkulnim tifusom, drugi tifus v glavi. To je
izgledal neravnost smisen. Bil je se jako mlad komej mu je bilo 20 let pa
je bil popolnoma brez las. Drugi so imeli rapet revmo i. t. d. vsi
so pa bili se jeveru nevernosti. Najteji bolnik med njimi pa je bil neki
Ural (Čeh) ki je prišel z menoj pred v bolnico. Imel je oseblene noge
da so se mu kar prsti trgali in drčali obvez. Guoj mu je kar curčjal
od njih. Da njim sem bil tekoj jaz. Dodač od las sem zapustil du-
plo planino so bile noge pred dan slabše, ~~nek~~ dan bol. Guojne. Polee in
mariner sta bilo stekla in is samega guoja in odprtih ran. Tudi posteli
pusti so bili pri guojni a brez odprtih. Noga pa je bila vsa radekla in
razsoljavna. Derna pa je bilo samo precej radekla in boleca. Škodil
sem jako teško, izključno samo po petah. Marsikatero noč sem melidel,
ne da bi potisnil oči, a strahu pred izguba noge vendar nistem imel.

Na obeh straneh moje postelje sta bila skenea. Na desni se jako
mlad ^{Pravljica} s tuberkulnim tifusom, ki je pa bil se skoroj popolnoma odra-
va. Na levi je pa Radhuberja mučil reumatizem. Sestra smo imeli dve,
Toda in Teri. Prva visoko in vitka, druga vedre postave, obedue pa jako
leeli in nerini. Obedue sta bili is baronskih radbin, Nembi seneva.
Tudi steknik je bil skenea. Ledavniki ki je vedno prihejal malo dopolene,
je pa bil kakor sveti Michalej, s dolgo riva brado.

Kjer je bil to oddelak le pa lahke ranjence ali bolnike, je radavniki
najin z Uralom dal premestiti. Sestra Toda, jako pijskana, mi je povedala
da ostajem se v Sahnogradu, samo v bolnico da grem v dango, v St. Johan
Spital. Drugi dan pa res pride vor ki najin je odpeljal. Sestra nekoj
dni sem bil tu pa sem se se toda pivedil da sem nerad zapustil to bolnico.

Umeli sobi št 7 v kirurzijskem oddelku sem dobil posteljo.

Sestra z nas je bilo v njej. Jaz sem dobil prvo posteljo pri vratih kutno
sem moral se čitati da se je neki ranjence umaknil. Poleg mene je le-
žal se snani Ural ki je bil se vedno jako slab. Travetu Urala pa
Kovotovic (Belmatine) se prileten in sim. Poleg njega pa (Herczog) Gjino
Na nasprotni strani pa dva Bosnaka mislimena. Poleg njih pa Istrijani Likii.

Tri ročurni pednega smo bili opebleni, med njimi jaz najmanj. Ravno narobe kod, v prejšnji bolnici.

Liki je pa imel nekaj na dobo neke vrste tur, ki semu je odprl in vsa nemoga mu je tekla po nogi. Pozneje se je vse spremenilo, ravno kot mu je segela prav do pete, v širini doh do tih prstov.

Ne bom natančno opisoval ves potek in dogodiljaje mojega bivanja v bolnici, kajti preveč bi se raztekle. Omenim naj le nekaj stvari.

Kajhujji maršnik med nami je bil Bosence. Tmel je tako opeblje moze, da mu je odgrnilo se palavico stopali. Bil pa je tudi mojsojaje glavnejši. Hoditi seveda ni mogel. Celi dan je spal da ga je bilo vesno treba klicati k vsaki malici, k vsakemu obedu.

Što je postal marš, je pa razel vselej om s svojo govornarico, in kako, bil je tako kriče in rovanet da so sli 11h, večkrat se ser. To se je ponavljalo proti dan, seveda goroti mu je tudi morala lue, tako je on rehteval.

Tri narurn njegovoga kolega bi sta imela skupna beseda, smo se pa tega naveščali. Dovol je dan dolg da bi se razgovorila, moč je pa pa spati, mu pravim in grem odoviti elektriko. Ta divjak je pa kričel in se neto metlo potegnil k sebi stol in se umetno splaril s njim do elektrike in prišel. Toho wa ponavljalo netaj časa dakles se ni on naveščal. Toho smo ga vsej rasilo ukrotiti li in spravili v molki.

Ker se tice čitov, smo bili jako postereeni s njim, samo štoda da je bilo vse nemisto. Na razpolaga smo imeli tudi denge čaropire.

Jaz sem nauree pruil pa "Slovenca" ki sem ga ses potem redno balival vsak dan. Dalmatinec je tudi dobil svojega, denji pa niso rabili kjer so bili nepismeni.

Tudi Liki ni znal brati, zato sem imel jaz primerno povero s njegovimi domaćini. To solo se on ni nikolar brigel, preč pa mu je kol prijsh nerini spol. Bil je nauree pa delj časa poročen, a zdaj star šek kamaj 19 let.

Kakega dne sem dobil vojno stopisnico iz Krna. Pisal mi je prijatelj Lurmer, da je plek roval moš vod na Krnu, netaj se jik je sešilo a druge so pa irtopali mrtue in pod meza. Se bolj arčnega kod storlej sem se jutil da sem v bolnici, drugace bi bil tudi jaz lahko med njim.

Ustelo jutro sem pomagel čistiti soba, donesal sem vodo drugim sa umivanje kjer niso mogli hoditi. i. t. d.

Umeteljst nuno pa hodili k mami v domaćo kapelo, ki je bila pelita pod kaho
rijsko perker. Ker sem bil v 2 nadstropju, sem imel najbljini prostor na
konu, dohod pa hodniku. Na konu so opravile vse bolniške postrežne sene,
Tata je bila organist, slovorodkinja, sloar, in seveda tudi, mehotlar.

Sestra Stanislava ki je stiegla v noči sola je bila jako polbovina. Vsoh
večer ob Angel večerju je prišla v sola, pokleknila in na glas molila, vsi stungi
pa so njo. Slušati je bilo pa čudno, ona je molila Nemško vsi stungi pa v rosnih
Slovanskih jezikih.

Hrana je bila dobra, kakor povred, samo porcije so bile premale.
Kje je pa vedno kaj ostalo je večkrat prišlo kuharica vprašat, če se kdo kaj jeli.
Seveda nuno imeli vsi razum. Utrata se doval prosmine v šelodau. Kjer
je po Utratu vedno vstajelo sem pa tudi poleg praga drugega večkrat dobil
je njižovo nedatekmeno hrano. Tata sem se mnogokrat posteno najjedalji -
Večkrat sta prišli v bolnico tudi dve panti in nam prinesli slavic, jabolk
in smetano namazanega kruha.

Da boršine prornike so nam priredile neke bogate, palemerite gospe
in mesta bošičnice. V veliki dvorani nuno se srečali na sv. večer vsi ran-
jeneci in bolniki. Kotor mi mogel sam, je bil prevošen tje. Šesti
dvorane je stalo bošično drevo, segajoč prav do visokega stropa, nes obdan
od slavic in drugih okrasov. Pod njim peč jira v bogato, nalorenini
darovi. Tam na koncu dvorane je bil gledališki oder kjer so vajaki odigra-
vali puzno iz bošič. Bošično drevo je pariralo od pestetih lici in začelo se
je v razdeljivanjem daril. Vsoh si je lahko sbral raviteh v pešino rija-
retnega ali pipo kadilca. Poleg tega smo dobili še cigaretno škatle, cigarete
slavic, notes vinnik i. t. d. Vprornikih je bilo tudi boljša hrana o pivovni
kar je bilo nekoj nenavadnega. Tata smo hili res prav zadovoljni.

Mimho pa je hitro pet tednov, ravno dobro smo se navadili, kar
mi rdcavnih pmeri da leon moral iz te bolnice. Če bičete morej v
traus yoref-karame, od koder ste prišli? Prikinat sem, se rajji pa
gospod rdcavnih, v Ljubljano. Odmojal jo; nemogoče.

Inerilo je drugi dan, ko sem razpustil to bolnico. Noge so se
mi se talita skoličale da me niso poslali v porona, temveč sem jo korpeš
popolnoma sam vesal stori mesto. Tata sem pa petih tednih prvič sto-
pal na ulicah Solnograda. Ko pridem v tr. yoref karame, bera

da bi koga vprašal kje je mesto same, sem jo nameril kar na svoji storo mesto v t. n. nadstropju vrsto 53, med svoje kolege.

O, Der Lampion, se pravi sestra Teri ki me takoj sporna čeprav sem bil prej tam samo 4 dni, in mi takoj odkorē posteljo. Bile so poročene in skoraj po vsaki htere sem ob odhodu zapustil, Rosinger, Rathhuber, Moretich in dr.

Kmalu smo se privadili eden drugega v bolnici in nisimo bili prej, posebno s Rosingerjem kjer smo imelo skupaj posteljo. Vse smo se dogovorilo, čeprav mi nial besedice Slovanski.

Imeli smo na razpolago mnogo iger, med njimi najbolj pri ljubljeno "Damern" po kateri je mnogokrat sešla tudi sestra Tida, da smo igrali skupaj. Tako so nam minevali dnevi, vsi prekratki, kjer smo bili vedno v skrbeh kdaj bo treba zapustiti bolnico, ki je raj, v tej strašni vežini. Saj sem bil popolnoma brez vsake skrbi, razum garo omenjene, saj smo bili popolnoma vedno na izprehodu. Če sem se pa kje kaj del časa razmudil me je popoldanska kava vedno počakala na murici.

Drugeče je bil pa red. Tjurtrej ob 8h smo morali biti re po koncu, seveda če sem bil potreben sem lahko ležal vli dan, ob 9h pueris je moralo biti pa ugasnena lue.

Strano je bilo pač kaj v prijimi bolnici in če jo je smatralo je prišla se r ostanki v velikem lavren. Češ moč je pa stal velik pričajo vredi robe na miri, (seveda ne preladet) tako da režnjam ni bilo treba piti vode. Tjurtrej me je nevedno rečala kava na murici, ko sem se zbudil, poleg nje pa lela itruca. Če sem vsakih pueris podrobit mi je pa Tida prinesla se eno da nisem bil čer dan brez kruha.

Nekega dne pogreši neki bolnik svojo rejno uro, kar jovi upravi bolnice. Kmalu smo imeli vizito. Vse postelje, vse omare in ko je bila opravi v sobi so pregledali, ure po niso našli. Vse so nam obetali, kdor jo ima da naj jo na tak način vme, rices pripeljejo policijskega pra ki tatu gotovo isleda, in potem bo koren neirogibna. Tiste dni nisimo smeli iz bolnice, in tudi pred straušcem je bila strara, tako da ura je ne bo neoporeno konu irginilo. Par dni je trajala ta stragost, na posled so pa ura našli v straušcem, tat pa je ostel ne isledem. Tako smo prišli ropet da svoje prostosti.

Tudi v tej bolnici smo večkrat dobili kakšna darila. Nekoga dne je prinesla neka sestra polno predgovornih faff. Vsač je lahko jrbiral. Jaz nisem hotel nobene. Takoj po njenem odhodu so mi pa pri drugi dali tak mitk do nje, da sem jo tekoj naslednjega dne kupil v mestu za 7K 34 v. za podobno Solvogradu. Potem smo pa massikateri dopoldan preselili na hodnik, ob plinasti preči in plekli. Bogvaruj pa, da bi se kdo strnil z gorečo v sobo.

Mnogokrat smo šli s Basingerjem v mesto. Večkrat sem se pa podal tudi v mesto pen v bližnje hribe, kakor na Kapucinsberg, kjer je halvarija, velika restavracija in kreson razgled na mesto in okolico. Nekoga dne me je pa pod senesta na hrib, kamor si se lahko potegnil z oprejanje za 10 v. Med mnogostevilnimi lapami je bil tudi Schuel fotograf kjer sem se fotografiral. Drugi dan smo se pa fotografirali dama, vsi in cele sobe s sestrami in stierinkom.

Na 6 februar je bil ^{napovedan} prehod nadvojvode Salvatorja. Se bolniki smo pomagali čistiti stierinku in sestrami. Tako smo drgnili tla da smo bili vsi premočeni. Napovedani dan res pride Salvator, toda v noči soba ga ni bilo. Ves trud smo imeli vastonj.

Tudi na prijatelj iz bolnice Sr. Johana nisem poslal, koder sem mogel sem jih obiskat. Bilo pa je tam vse izpremenjeno, takoj ko sem odšel jaz so sobe izpraznili, bolnike pa porredčili pa drugih sobah.

Doim sta bilo december in januar topla in brez moga, je bil sčetek februarja mrel in snežen, tako da smo se le bolj dirali v svojih sobah pri Damen igrah. Tersi me je včasih pripregla da sem ji pomagat pri pripenjenju rjih na odeje. Tudi kosilo sem jim pomagat donosati v sobo iz kuhinje, ki je bila v spodnjih prostorih. Tako sem se privodil da bi najrajši ostal za stiernika, pa je prišlo nekaj drugega.

17 kadru.

17 februarja me rdravnit sporna za rdravega in dolovi takoj nasledni dan za odhod. Nisem bil pa spornan za rdravega sam, ampak se je sprornila skoraj cela soba. Vsi smo bili razburjeni saj je prak spornat razlika med bolnica in fronto.

Slaba je bila noč, kod bi čakal na terko obrodlo hi bi se imela izvisiti nasledni dan. Terko je bilo naslednjega dne razpustiti bolnico

in se posloviti od ostalih (svečnik) ki so ostali še v njej. Ta popotno je dobil vsak povilek jestuin, sestra Ida je pa rozdela vsakemu nekaj perila in cigaret. Jaz sem bil delerem stroje.

Ta smo se vsilali iz plaha moraj na Solunograd, kjer smo prebili teh par kratkih, mesecev v miru in zadovoljstvu.

13 je bilo srečo ko se pripeljem v Admont kjer je bil naš kadeš. Kjer je bil brat Albin istočrno v Admontu prvi t. statniji ki se je nakajala v samostanu sem se namenil kar k njemu, kajti drugam nisem vedel. To sva se pogledala kjer sem prišel popalovanja nepričakovano. Tam dobim nodačno navodilo, naj se oglasim v bataljonski pisarni. Tam sem bil na kratko omerjen in poslan k Teresenerabteilung ki je bila okraj kolodvoza. Tam sem jih šele slišal in sicer prav po nepotrebnem.

Kje ni se kletil toliko časa, kaj mi si prišel s petelo ki je čakala na kolodvoru, je kričal nasednik na Teresenerabteilung. Ves moj irgovor in dosti pomagala razgretemu nasedniku, kar s kosinjo mi je pretel.

Le ko sem mu ponovno trdil da nisem na kolodvoru vitel nabemih vojakov, ki bi čakali na kakšne Transporte, in na priigovarjenje Albina ki me je spremljal tjo se je nekoliko potolčiril in mi dovolil da grem lahko kar s njim k t. statniji. Drugoče bi moral pomeniti kar na Terablt. (med steniarmi.).

Takoj prvi dan sem našel na take stvari, kaj šele bo. O bolnica, kaj sem to moral že razpravititi.

Drugi dan sem bil dodeljen k postu ki je bil nastanjen v neki gostilni. Kakor našel je začela takoj smeriti in smerila vli teden, tako da smo ga precej pregorili na vojaki.

Velega dne nas peljejo na verholisč, proti Gerajam. Inega je bilo nad kolena. Po cesti je še sto, a ko misemo na verholisč so pa poučevali na levo, no desno, jusev i. t. d. da smo prego pollačili k tlomu, potem smo pa lahko eksleirani.

Trasik smo imeli tudi vojno voja, tedaj smo se le potkusili kaj je omeg. Udralo se je kamor sem stopil, kjer je bil svet tam pes močvinat. Njiveri smo se pa dvirali obrog velikih hrosta in jaguetov ob reki Amiri. Tam nam je večkrat pravil svoja dogočin-eine iz Dobrdala, naš poročnik Udevar. Prav rad je omenil in pokazal svoj plašč, ki ga je re spremljal po vsak bojiščih in da ga neda se van.

banor ceno, čeprav so vsi v njem.

19. tega se je naš post preselil iz gostilne v samostan k ostali statinji. Kjer smo dobili manta v 2 nadstropju, kjer je bilo tudi v kletni hišici krojaška in čevljarška delavnica, visem lesal v naši sobi, smpak pri Albinu v delavnici.

Živna je vedno bolj pitirskala, čeprav se je že bližala svojemu koncu. Mi pa neopiraje nanjo smo vedno eksperimentirali. Če smo napravili kot pohod riven Admanta smo bili peseli kjer takrat nas ni reblo, a kaj ko smo navadno v najhujšem nurore imeli prorte vaji na dvojnem, tako sta se mi je vedel pri 21 stop. pod 0 ponadtelo in sem se moral od slabosti presti v sneg.

20. marca sem bil dodeljen k, marš. Tedej sem pa se vedel da se v Admantu ne bom dolgo držal.

Prva je bilo v Admantu jako dolgočasno kjer so obrog njegovi sami visoki hribovi. Seveda se dolgočasneje se mi je zdela raditega kjer sem prisel iz bolnice, to je bilo prepričevalo. Potem smo se pa privadili tudi plolice. Kako peseli smo bili koder smo šli v Hal. Postavili smo puške v piramide, odpeli opremo in imeli enourvi počitek v vasi, potem pa ropet norej.

Večkrat smo šli tudi proti Frauenbergu. Skori vsi ob desnem bregu Anire smo šli tja, se ob mostu v Frauenbergu uderili s sovainitorn in potem skupno odšli po levi strani reke, mimo prijoznih vil norej v Admant. Večkrat je imel veli prostek tudi harmonika s seboj in nam tako krajšal pota. Je pa bil tudi v resnici izvaler prvovorte, pri oficerji so šli vedno ob njegovem vodstvu.

15. dobimo novo obleko, zevle, nablatnik in drugo. Ura je karala da kmalu odinemo. Najbol vesel sem bil hči kjer so bile pumperice. Dobili smo talika stvari da sem jih kovač stlačil v nablatnik. Potem smo se šle potiti po verbalizim in se bolj so nas preganjali kod paaj. Skraj nič nismo bili v stanovanju temveč skraj vedno na pajah.

Ob prostih časih so se pa polvile gostilne, katerih ni manjkalo v Admantu, kjer so se fantje postavljali s rumenimi trakovi na krepah, kjer je bil napis: drugič, tretjič, na bajno polje. Kjer smo imeli 20. tega spouel, smo pričakovali v najkrajšem času pohoda. Uta narven

amo se skupano fotografirali.
 nito - "naprej":

Kmalu po tem pa smo uvedli da gremo 5. apr.

Topot proti Italjanom.

Pripravil sem si vse potrebno za noč, kajti nikdo ni vedel kam gremo.

Petege aprila je bil re zgodaj zjutraj ropot in letenje sem in tja po stiftu. Vse se je pripravljalo, beseli smo nahrbtnike, svijali odeje, privarovali skodela i.t.d. Pred sedmo uro je re stal hoteljan na svojo stran. Prišli so re oficirji in vržilo se je prisega. Da prisega je sledil govor, najprej v Nemškem potem v slovenskem jeziku.

Kratka in jedrnatá navodila nam je dal v govoru g. nadporočnik Dr. Lavin Pogacnik. Koncil je z besedami: vse za vero, dan, cerkvo. Naka je sledilo in statine gpl. ruzjo! Nadalne ruzje klise so pa prepričali nemški oficirji; nikt ruzjo, draginal hoh. No ta je bil pa jako klavem, samo nekaj skencev re je oglosilo, drugo je pa pladla tišina.

Godba reigra kvačino, vod ra vodom, statinja re statinja ropusčajo dvoiče, z vriskom v ustih in žalostjo v srcu.

Na kalodvom, ki ni oddaljen, no je re čatal vlak, v katerem smo se takoj odpeljali. Posledni vriski so pofinjali, v slovo omim ki so nos prišli radnič pordraviti.

Toto je vlak, vkel 19 marš bataljon, rdrovih, mladih in starih fantov in moji, v kaj na rehodno fronte.

V Admontu misno biti radovolni, toda danes mislim da ga ni bilo med nami, da bi re ostal rajši v njem pri polenavki, kat pa sel tji kamor so nos peljali. Misno greda smo re se spomnili preselkih Admontskih moir. Kada sta re vrših kadet Bonič, in Silec porumela, kolito moir je bilo spitega i.t.d. Tudi na pestni gospodični misno porabili; saj je vsak posnel blandinho in črno, saj sta bili pedno na cesti.

Naslednega dne pripemo v Bischofshofen na Solnogrško. Nikče ni vedel da staveno tam, kjer smo re več no čakali v vlaknu re da bi se kam primaknili. Bili smo pa re v jasu ko je moškega primankova- lo povod, kajti po kalodvom so hodile v delavnih moških oblekah ženske ki

jih aprva se razparili misna.

V velikem peselje smo razprstili vlak. in šli in mesta kake pol ure in dobili posilno stanovanje v barakah na sever, med Travnikom, pa v hribom na katerim stoji velik samostan. Tam preročimo naslednjega dne po dobrom udobnejša stanovanja, namreč v skednu puistave prejimenovanega samostana, tik pod hribom.

Poleg našega bataljona se je ustavilo še več plakov z bataljoni ki so ostali na rezervi, v Bisofskofnu ali v okolici. Tudi samostan je sprejel pod svojo streho en gosimenovani bataljon. Neseli smo bili tega našegairstopa, ker smo vedeli da ne pridemo se tako nazlo v kraj, kjer smo se precej oddaljili. Od našega stanovanja je pot lepo speljana proti samostanu. Na vzhodnem oviirku meči pota stoji lična kapelica, kamor smo se potekali, ob črnu smarvis, meseca majnika. Torej prvo nedeljo gremo k masi v samostan. Na počudenje razgledam med tamkajšnimi vojaki, Matosoviča, rnanca in Solunogrške bolnice. On mi pa pokaze še Rechluberja, pa smo bili pri trije skupaj, kotor v bolnici.

Vračetih našega bivanja tu, smo imeli precej hladne dneve.

Ko se je pa ogrela smo imeli pa res pravi vrtehi tu, Vrbanija smo imeli malo pred stanovanjem pa obrasčen breg z gromajem kjer smo vedno bili v prostem času pri kartah in drugih igrah.

Posebno razveretil me je pa paket koder sem ga dobil od doma.

Trako z veseljem sem ga odpiral, kako praliva prekladal stvari, ki so bile v njem, da bi jo ne ostalo kaj med papirjem. Kako sem se ob pogledu na te stvari spominjal stornia. Se papirja, ki je bil vmes se mi je delo ikada pravici. Na svetno nedeljo smo se učistili: nisi se jih je se kdo imel in se skopeli, naketaval je pa celi dan meg, čeprav je bilo že 16 aprila.

Obpriliki velikonočne procesije je vse pojastva belali opeali, ena statnija se je pa uclerila perade v procesiji. Kar naenkrat razgledam v tej statniji Posingerja, tudi kolega z bolnice. Korakal je do kraja ki sem mu rozepetal, toda mi se smel ozreti in tako se mirva sečala o pagledi,

Velika noč in poudelk sta bilo jako pušta, padla je precej snega in bilo jako mrazo, točaj prosniki prav slabi. Pojil mi je pa po glavi vedno Posinger, toda keta ga najti ki niti približno vedel nisem kje se nahaja

njegov bataljon ohranja statuijo. Povpreševal sem pratega tujega vojaka, katere statuija je bila na paradi v proujiji. Naposled sem le uvidel da je bilo to III statuija 27 Dam. polka ki imo svoj stan v vili Magdaleno, sedli mesta. 28 tega se mi posreči do najdem to vilo in v podstretju Posingerja, kako verelo je bilo aridenjo. Večkrat sva se potem stobilor na pesti in razmotrivala o tej in ovi stvari; največ se ve o Solnogradu ki ga je bilo tako težko popustiti. Kdo bi se mislil v Solnogradu, mo smo skupno odšli iz bolnice, da se bomo čis dva meseca vseli v rezervi in to kjer smo bili od rezervnih polkov.

Vedno bol smo se privajali Bischofshofna, saj je imel tudi prija. rno okolico. Največkrat smo se vajo unmerili pet v poldrugo uro oddaljeni Verfen, prijoren trg s tartin gradom na gričku. Vraj trikrat na teden sva bili gotovo tam. Sestavili smo puške, odprli opremo in se razpršili po tigr, v gostilne in trgovine, kamor je kdo hotel, seveda siven trga ne.

Lo kratek in prijoren islet v prostem času je po bil Farverfen. To je areti pata proti Verfenu se odcepi stena čis oreh mostič male reke v de- ano pod hrib. Sicer je bila porica mala in stobil ni v njej ve: gostilna trgovina, peka i. t. d.

Ob pesti v Verfen stoji velik mlin, kjer je prebivala brhka ml. narica, v katero se je razpili noš sanitetni jetovodja Čeč. Ljuberenje pa bila tako nesrečna, da se je Čeč rostrupil in umrl. Dva dni po tem smo ga pokopali s čestjo na Bischofshofenskem pokopališču.

Do 4 maja smo imeli napovedan marš v gore, na Hahgründel. Za prejšnjega dne smo dobili vse potrebno ra na pot, kakor: škrtlice sardin pol litra himparja, kruh in drugo. Zgodaj rjutaj se odpravimo s tova. Pri rednih posetankih ob prvičju hriba, smo spetoma izhali mleka in ravnar. Rimiki smo prijje in prijje tako da po prv urah pridemo v snež, katerega je bi- lo vedno več, sivi bol smo se blizali vrhu. Se pred zaldnevoim smo dosegli vrh, ki je bil tako posmeren da ga ni bilo mogoče smeriti s hribov. sko polica, bila je prekratha. Hahgründel je jako visok in vrh kod stovšč, in do vrha plavščem s smeretarni. Na vrhu smo imeli kosi- lo, malo seveda, ker smo imeli s seboj, nato pa moglo nosaj v dali- no. To je člo, kad strele smo živgali eden mimo drugega po sme-

selam megu. Tako smo hitro menjali letne jase, iz tako umrle rime
 rook Hahgrindeka, smo gorišli v par urah moraj v dolino, ki jo je re obdo-
 jala gorha, selena pambad. Takih vaj in izletov smo bili meduo veseli.
 Traj ko so nas pa tolikokrat razburili in preplešili iz sede najlepšega opa-
 nija. Včasih se je oglašil rog do 11 uri ponoči, kllarem, alarm, je hegal
 po ležiščih, sluhbojci in nam naznanjal da gremo od tod da moramo
 vreti se s seboj kjer se miš peč ne vrnemo. Tako smo irginili v voč
 misli da se res peč ne vrnemo, toda ko smo bili še irvem mesta se por-
 vijemo v bojno črto in računemo napodati. Tu ropet se oglosi rog,
 ustavite ogen in bilo je konec vaje. Odšli smo vorač v svoje stanovalnišče
 precej rodrorveni, a vseeno se veselili samo da smo ostali še tu, še prav smo

imeli naslednji dan mnogo dela da smo si ropet oprevili svojo ležišča v red.
 25. maja smo šli na vajo v hribe iz katerih smo se vrnili šele
 27. tega. Bili smo precej visoko v gorstkih vaseh. Imeli smo s seboj
 vse, tudi kuhinjo, kadet pa se je slo ljubivo.

Nekaj dni kasneje sem pa dobil bolečine v glavi, (vse od pre-
 delj hlajenja) Prvih par dni sem potrpeh, a ker se mi slabšalo sem bil
 prisiljen da grem na pregled. Zdravniki me je poslal v bolniško sobo.
 Tam se je nakajalo na kraju mesta, jako zapuščenca. Bili smo v njej samo
 par dni. Kjer je bila premejnina, zato so nas prenestili v sedmo mesto,
 v velik selam, igralnica inenover. Tam smo se imeli boljše, vraj
 prostora je bilo dovolj, da je imel vsak svojo posteljo. Dolgočasno je bilo
 pa verno. Hlavo je dobival vsak od svoje statuije. Tako je bila mo-
 ja skoraj čisto umrta ko mi jo je prinesel iz polure oddeljene pristave.
 Bolečine v ustih, ro se mi počasi boljše, tolako da sem vraj lahko
 jedel. Dve dni pa apleh nisem mogel, rozum malenkostne kave učisti
 mišeser. Prav rekel sem se zapustiti to sobo, zato sem se tudi prosto-

volno javil 7 junija ko pride upravitelj uprosat se je me močee kdo prostovol-
 no k statuiji. Prišlo je nemuce tolako novih bolnikov, da je ropet
 rmanakalo postelj. Čisto sem se hitro javil jaz čeprav so bili drugi
 bolj rdrovi. Potem mi je dal zdravniki se na rospolaga; se hočem pri
 statuiji hoditi 1 teden na vajo brez operne ali dva dni biti popolnoma prost

Odločil sem se raji pa drugo, dobil dokumente in sel.
 Nič se se ni spremenilo pri statuiji, vse je se bilo tako kod pred 11 dnevi

ko sem odšel.

9 maja je odšel celi hoteljers na dolgo pot 20 km, proti Solno-gradu, brez nahrabrnikov. Porno večer so se šele vrnili moraj, v tistih dneh, jaz pa sem počival celi dan doma. To se mi je zdelo da sem se pri odvevniku izjavil za dolgo vloženo, drugič bi seveda moral k njim.

Tako nam je mineval čas, veserik v veselje, večerik pa tudi v skrbah na blivno bobačnost kjer nam niso nič kaj dobrega obetali.

Udeleževinkih smo bili skoraj vedno na vajah, kjer smo pa imeli dobre voditelje, so nas po kakem npropadu v gorah pustili toliko časa da smo se počestno nadremali. Udeležjak pa kdor je hotel je šel k materi. Novadno nas je vedno sbral skupaj četovodja Strukelj, ko pa je odšel ta v čestuirko rolo, je bil po njegovom namestniku, enoletniku Ernest Mlakar, mladi, tih in previden fant, da ga mi ni bilo para. Teto je bil prav vesel, če se nas je sbrala dolga vrsta v nedeljo dopoldan da nas je peljal v cerkev. To je bilo njegovo največje veselje.

Pri vedu smo imeli tudi mora posebne vrste, bil je skemes. On mi govoril z nobenim in ni imel prijatelja. Najsi bo doma, ali na vajah ko je bil pozitih, on se je otirnil v kak kot in molčal, tudi odgovora nisi dobil če si ga kaj vprašal. Bil pa tudi ni bil za nobeno rabo, saj se meane konserve ni rom odprl kadarko smo jih dobili za korilo. Vedno jo je pomolil meni in poprosil: Lauv pič aufmaphen.

Nax Dobrodob.

Vse prehitro so nam minevali dnevi, kajti čali smo se dva va ko vemo za naš odhod. Da pa vedno ne bomo ostali tam smo pa tudi vedeli, zato namo bili preveč prestrašene ko smo slišali da reputino Bischofshofen 23 junija. Teloj se je pa šlo za res, nihče več ni dvomil da ne gremo naprej, ker ko smo imeli vse pospravljeno smo dobili tudi ukaz, da seijemo vso slamo, oziroma drobnorublanje ki smo ga imeli za lesišča. Vsega smo snosili iz naših prostorov in se vse deake, papir in saboje kar smo jih dobili tekam našega bivanja tam. Seveda je tudi pokalo kjer je bilo mnogo

na bojev pomeo. Tako smo dejali da nam ni uteklo nobena noč, če ni zgorela je bilo pa ustreljena. Med tem ko so pelikenski plameni švigali visoko v nebo, se je obralo v pišinskih legah mesta množica ljudi ki so v strahu oparovali nos ogenj, misleči da je pra paristava v ognju.

Ka ravno preveč rozpoloženi, popustimo paristavo in odidemo na kolodvor kjer se odpeljemo proti rakrlitnemu Italjanu. Velika veselje nam, se je vlak na križiščih postajah držal v levo in to nam je dala upanje da se enkrat vidimo domače kroje. Misimo se varali, škarlebnega dne 24. jun rjutraj se se vorimo po Slovenskih tleh, in ob 10^h smo bili se v Ljubljani. Kakšno veselje je bilo ob ishadit. Vsak bi rad ruanca, pa ga ni bilo. Kamalu popustimo Lisiški kolodvor v nadi da na glavnem gotovo dobim takega ruanca saj je mnogo železniških uslužbenec tam. V tem pa pridemo iz Lisiškega kolodvora v nov tiri, ki se odcepi takoj v Liski in priključi tiraškeremu pri Celovski cesti. Tako je naš up na ruance padel v vodo.

Ljubljana je bila kmalu po namu, in se smo droeli pa krškem svetlu. Tam je pri nekem predoru duema, narima vojarstva odbilo nože kjer sta jih preveč daleč molila iz vora.

Kmalu zagledemo velike Italjanske oparovalne krotoplove, visoko nad hribi, po kolodvorih pa vse polno beguncev, preoblašnih p jarmimi besigami. Vse ja kerelo da se z naglico bližimo ognjeni pti. V mraku pripenemo v Nabrerino. Dolga smo čakali tam, do popolne noči, potem smo pa odšli po rozkopskih cestah skori Nabrerino, na polje, mimo vino gradov, pod neki hrib in tam prenočili med grmozjem.

Kmalu po sončnem vodu drugega dne, ja se vse množelo okrog grmozjev. Obistovali smo drug drugega in ogledovali kamnite skolinio. Tega kroja ni smel nihče popustiti, kje smo imeli kmalu oditi. Jedem dneva so nas res razdelili med vrdotne bataljone ki so se se delj časa udeleževali bojev okrog Dobrdoba.

Okrog 30. nos je bilo dodeljenih v nos Slivno k 42 Land. inf. Bat., ki je bil sestavljen iz rozpadlega Berškega 28. tega polka, pri katerem so bili narodi iz vse Avstrije. Tudi par Slovencev je bilo, med njimi Mavri in desetnik Mladovan o katerim smo se takoj zernavili in postali takoj prvi dan prijatelji. Doma je bil bliž Gorice, iz vosi Orteljan. Svoje pratorce smo stabilili v podstročju neke ~~meta~~ hiše okrog katere je bil sid in drugo gospodarstvo poslopija

Tako da je bilo dvoiručje popolnoma zapeto od vseh strani. V ročnem koncu se je nakajal vodnik na vedro, do katerega je padilo nekaj kamenitih stopnic.

Tiste dni je bilo, desi je bil šele junij, nermorno vroče. Telo se je šlo naše stotnjice takoj prvi dan kopat. Na medij pote do morja nos dobi der, plilo se je tako plaha da smo bili takoj pri premočeni. Minam bilo potem treba hoditi dalje kjer smo se še na cesti skopeli, zato smo se rajši venili. Ko pridemo nazaj v vas je ropet porijelo solnce s svojo vročino, voda po cestah je pa dela v dolino. Kmalu se poručimo in postali smo ropet dobre volje. Koj se je človek moter sedi najhujši vročine. Če kaj drugega je porinai ko mi je smretil mantel do zemljinj žibal. Drugi dan ropet poskusino, pa ropet nos je preposil der. Šele tretji dan smo dospeli do Sistiana, kjer smo se skopali v morju. Kjer pa je bil precej valovit sem ga večkrat brez svoje volje debelo na debelo paknil.

Večkrat smo imeli pregled rezervnih porcij, posebno pa minucije. Dobro smo se tudi vadili streljati, posebno pa vadili s metenju ročnih granat. Tam še driske sem, je pa bučalo in odmevalo v doline da napje kas pretresalo. Večkrat smo dobili boljše cigarete (sport) in več vina. Tega smo tudi dobili še po potrebi večkrat v gostilni.

Večšik so nos prišli poročevit Italjanski aeroplani ki so sele kupi išcopisov rozmetali med nos in vabiti ljudi za Italijo.

Na dan Sv. Petra smo imeli na prostem sveto mašo. To je bilo vojvošvo ja vse sholice, od rožnik polkov. Bil pa je to radni dan našega bivanja v Slivni. V petek smo bili že dopolden pripravljeni za odhod. Kjer sem imel prepolu nahabitnik, sem nekaj odločil pa gum hi sem vedel da ne bom tako močno rabil, desi se mi je zdela škoda pimskega svitra, počuka in veliko škotlo finega veselina in masti. Koj bom to nosil v tobi vročini ko imam drugega popolnoma dovol.

Solnce je že dopolden pripetalo, zato smo si igrusena gela močili s čimino tam v posedni gostilni. Pa ne samo radi vročine, pač pa radi to bočbes, kajti vedeli smo dobro, kam gremo. Telo si videl tam tudi take hi so se redkokdaj platakruki vina. Denojo tudi mi bilo škoda, saj mi nitke več mislil da se še kdaj vna se pridemo tjo, kod so nam priporočevali. Telo so vedno polni litri irpodri.

voli prarne, nam pa je postajalo vedno bolj proče. Menoša nas ni razveličala
kot navadno, kjer danes se je samo pilo in pilo kjer bi v pini smo iskali
tolarke.

Ob 4h popoldne je bil odhod. Po šest urah, trije na desni,
tri na levi strani ceste v presledkih 50 korakov smo popuščali Sliuno.
Uročina nermosna, saj je bilo nebo popolnoma brez oblakov, prahu
po cesti skoraj peti debelo katerega je podigoval tren, ki nas je vedno prehi-
teval ali nečeval. Od obrata je kaplala penomer, dokler se ni nabralo
na njem debela plast prahu. Nad nami so se pa kot krogulji porili
sovratni aeroplani. Marširali smo skori Kostanjevico in še dalje Tja v
neki gost kjer so nas sprejelo velike barake.

Drugi dan se vedno tako proče, pa vsaj pustili so nas v miru in
seni. Ta dan smo stabilili tudi plačo. Kako malo se nam je sedel
vreden denar ob tem času, kod bi nam dejali gumba. Ob 10^h zvečer
popustino barake in pridemo po tih urah v temni noči v Brestovico.
Tam zredi posej stoji znamenit podružek, zgrajen med vojno. Nekoliko nad
njim smo si poiskali prenočišča na golih deskah v razporejeni hiši.
Kibice se mi smel sleči in ne reanti, strogo zapovedano pa je bilo delati ka-
krivno koli svetlobe, kjer smo bili re kaliru sovratnika. Tam v levo nad
kibici je vedno presketalo in razsvetljevalo prostor na statine rakot.

Djitraj ko se zdani smo reba vedeli kje smo. Na vrtu naše hiše
je bila velikanška jama, vsa bližina oholisa in stube pa porute z razsvetlovanji.
Pri neki hiši je bil odnešen dimnik, pri drugi ropet odbit vogel hiše i. t. d.
Večje skade pa mi bilo norum re vseh tip, ki so bile razbite. Zvedeli smo
da je bila to grenata največjega kalibra in da je padla Tja le nekaj ur pred
nasim prihodom. V tekur dneva smo se re oddahnilo v Brestovici, pramo
popoldan pa ropet odšli dalje, v smeri - Doleerdal.

Bil je re mrak ko se približamo Doleerdalskemu jeceru. Poroči smo
šli ob njem po cesti, ki je re precej poskusilo udarec grenat. Proti koncu
jecera stojita dvoje prokopov, kjer smo re ropet nekoliko ustavili. Kar naskrat
pufrii por krogel in re se zgrudi nekdo in med nose vede. V trenutku
je bilo vse v jarhu in ra obudano ogroja ob cesti, svetete je pa odurlo
ranjenca na obveščevališče. Tako smo imeli prvega ranjenca na Doleerdal.
Takoaj nato poči salva baterije ki je stala ob jeceru. Se bolj smo se tiseo

li k tlom. Kje smo mislili da so to italijanske granate. Niso nam pa prirovnostli Italijani. Konej so prišli naše tje, je smo dobili odgovor, trikrat vrgjen.

Preej rose smo čakali in meli se enega ranjenca predno smo odšli naprej. Skalnato poboiše naspeti jerera nas je pračethu preej oviralo. Ko dospemo nekoliko višje med stene složenega kamna, ki so služile za kritje rezere med bojno črto in rezervo, nas pozdravijo najprej sovražne baterije ki so spustile med nas minirajoči ogenj, da smo se takoj razpisili na vse strani. Nekateri so se obrnili nazaj, drugi so hiteli naprej, tretji ropet so se tiskali za ridovi.

Ukratem dospemo v globok jarek ki je bil na vrhu jako širok, spredaj pa tako ozek da smo se končaj srečavali. Prisledni v tu jarek smo bili tako obisipani od granat in napnelov da je vrak popis nemogoč. Vse navzkriž so padale, ranjenecv pa je bilo peduo več. Begeli smo sem in tje kamor je kdo mogel, prestakovali mllice in ranjenecv, v od umetnega ognja razsvetljeni noči.

Ekharit je omedel, prst in komenje je strupilo na vse strani, probi granat pa so pikali po raaku. Naprej nisimo mogli, nazaj nisimo mogli, in kaj bi nam pomagalo, saj so tudi ranami padale.

V tem ognju se nam posreči piti do prvih rezerv. Hitro v kaverne, se stisijo bliči med stisnim ognjem ki je pretresal vsa planata.

Tam med razbitih skal je bila orka odprtina kamor smo drug za drugim oginili pod zemlo po lestvi ki je bila re skraj brez klinov. Vsi metrov pod zemlo smo se pri vbupani tiskali skupaj v skabnatih rozpokah, kod sardine v škali. Le malo kje je ta prostos rosvetljevala slabo svetlo, da smo se končaj videli.

Baječi smo se gledali, kajti vse se je ribalo in bobnelo da je bilo groza. Vojaki katere smo imeli nadomestiti, so bili re neko liko pajeni toda boječi katost mi. Bili so opremljeni z moskami za plin katerih mi do sedaj re poznali nisimo. V Goliciji jih nisimo rabili, a tu so nos plašili da Italijan pečkrat napake s plinom, da je zato moska neobhodno potrebna. Res smo jih kualu dobili tudi mi.

Po per umam počethu smo morali zapustiti skalnato kaverne in nadomestiti bataljon ki je bil re popolnoma izmučen in rozbit. Skakunim meseljem so nos sprejeli! Niti ravinate se ni nihče vaudil, vrak je pogrebel sinje stvari in ležal kar se je dalo. Za enkrat so so.

pet odnesli podrave pete, se jih ni na prahu kaj sčutilo. In kaj je čelolo nos? Dorekli smo prostora v odprtih robljatih jarkih. Topništvo ni mi niti malo prajerjalo o našim gremenjem. Bili smo na točki ki niti vedeli, misimo kje je sovražnik, orisoma kje ga ni, kajti od preth strani je prokalo proti nam da misimo vedeli od katere strani bi se bili. To je trajalo celo noč, se le s jutraj se je poleglo. Taka je bilo naša prva noč na Dobrodu. Sjutraj se smo videli pravo slabo. Najrajši bi se rjokal ob pogledu na to strani nesrečni kraj, kamor so nas pripeljali. O, ti nesrečna planota Dobroduška, kako si razbita, kako razpusčena, kako strošna.

Vse razorano od tiroč in tiroč granat, ki so se nekaj časa morale. Rozruseni jarki, da na mnogih mestih niti prehoda ni. Rozmetano lesenje, raztrgane ručne ovare in povsod vse polno muličev. Koko se je smilil ranje. Lečali smo čeli dan za kameni, kamur je prišlo na misel menosa, samo da bi dobil požirek vode, bi dal ranjo pre, samo da bi si nekoliko potolčil izruseno grlo.

Sinčet na sedt 3 julija dnevmi molh prekinajo ropet 4 taljanske baterije, katerim seveda so tudi ročile odgovarjati naše. Č. bojestranski ogen je vedno bolj porasčal tako da smo bili kmalu v sedini eksplozivnih granat prga kalibra. Voleno hitje ni nič pomagalo, vse se je misilo kar se ni tako razutega. Granate niso rbarale, rdač se pradel ta rdač uni, in prečen je bil prvi ki je v kroavico samo sam tekel v paledje. Tudi izmed teh je mersekoru prestegla pot kroglu, se nni je prejšnja prizanesla. Tako so se naše vrste redale.

Po trirnem topniškem boju ki je bil najhujši kar sem jih doživl, napadejo Italjani. Bilo se je se stannilo ka račnejo ropotati puške strajnice in deloma tudi se roine granate. Kmalu račnjemo opitje Italjani! Italjani v noih jarkih. Steljat, hitra steljat! Tedaj posekemo v boj tudi mi.

Postojanka v kateri smo bili, smo imeli dobro, kje je bila pod našim plaji dolina, neprizvorno ra sovražni napad. Gato so narvali li pro moč na naše deano bila ki se jim je tudi posevilo prepodi. mi naše iz jarkov katere so smi soestli. Zavrnamali so v husem boju o pmenioja jorek ra jarkom in se blitrali po nekem jarku našemu rodu ki se je z menoj račil. Ital sem med kamernjanki so bili vse kriven

razmetani od granatnih posetkov in udajal se lakus granatani ob skale in metal
med 8 preblinjose sovražnike. Vse je bilo v ognju in ropotu kot bi se podiral svet.
Mislil nisem ne na življenje ne na smrt, samo metal sem in protil quško da
da so pravi naboji kar svačili okrog mene.

Ne vem koliko časa je trajalo to, glavno je bilo, da smo napred odli-
li in repodili ropet sovražnikov ven. Čelo noi smo se pucivali sem in tja
a rjutič je ropet ravno dala terina. Glečali in steli smore, kje je to? padel,
kje oni? berič je o krvavo glavo, kje oni? neram. Malo nos je ostelo in se
ti, kod drobnica ko rastli volkove.

Proti poldnevu smo dobili sporočilo, da nos čakajo jertvine pri ba-
taljonu. (Jedli se nimmo nič od kar smo pucili sem). Takoj vrnemo desetnik Mla-
dovan moša, (Peterlina) da gresta iskat na povelstvo. Dobro ga produči Mla-
dovan kako naj se ravna, kajti v noših jarkih so se večera Italjani, samo
pregrajeni so, se ne bova porila bo po namo. Lonce je vedno bol pipe-
kala, saj je bilo nebo vedno čer sleketov.

Milici ki so berčali okrog nos, so smudeli da je bilo joj. Nikie jih
ni odnesel, rakopati jih na mestu je bilo pa tudi nemogoče kjer je bilo
samo kamenje. Kuejenu se nam je bil v jarku v nopolje smo ga
dvignili in vzgli nad okope.

ber eno ma se vrne Mladovan, sam, ves preplavren in popol-
noma obupen. Skoraj ni mogel povedeti kaj se je zgodilo. Peterlin
je mitev je dejal po kratkem molku. Tam na tistem vogalu ko sem ma
tako pravil naj se vrnije, je pošlo in rdej beri tam mitev.

Ubogi Peterlin. Daber vajek je bil, se sivič las, ki ga bo
rena in 8 stak zaman pričakovalo ma v mitev.

Med pripovedovanjem je razkladal iz vreče, kar je prinesel od bata-
ljona, kruh, sladkor v kockah, konzervno kavo in druge. Sladkor in
kavo je vrst spravil, kruh pa, kdo ga bo jedel, saj nimmo bili lačni
v takih bojih in proci. Hlevili smo ga med kamenje, kater prej meso ki
smo ga dobili v vrči.

Ko se je začelo solnce približevati goram, so se pa ropet oglašali sta-
ljunski topovi. Posamezni strelci so se kmalu strelili v velikanski val
balnečega ognja. Topet smo tekali iz enega krilja v drugega in ropet
nosaj, rdej v levo rdej v desno. Topet so se redile naše vrste.

Tudi povelnikom niso priporočili sovršeni strel. Kadet Borna je kakor divji tekel po jarkih s obverano glavo, s bajnico ni hotel popustiti.

Močno se brili v nekem stolpu narejenem iz peskam napolnjenih vrči, butne granate ravno vanj da smo bili vsi ravni s ogenj, krasit, in pušč. Stolp se je deloma praviel tako da smo ga morali popustiti, k vrči vsi nepoškodovani.

Š drugega kritja nas ropet prepodi granata ki je ropet prerabljala naše okope. Tako smo ropet sele na letali sem in tja dohler niso ropet norkočili Italijani. Teda, se je začel ropet pravi boj. Bez nas so letale terke granate da so rabravnjevale pramoč, med nas pa so škrapili škrapneli, ročne granate, strojnice in stungo. Velikanske mine so pa še povelicevale grozo in morile kar so krogla pripravnost.

Vsi na je trjalo to, da sem rebi misem verjel da misem bil, plekčen svina rebera ali kamenja. Če bo trjalo to se dolgo se kmalu ne bomo imeli ssem braniti, kajti ročne granate in naboji so irgingevali kod kofra.

Kmalu po polnoči se je pooblašilo in začelo so padati drobne kopalice, katere smo lovili kar v usta. Da bi se vraj mlil der, ki smo ga po ropetnem prestatem boju tako rečeli se prav smo bili brez stich, špa ga ni bilo. Kmalu se je rjosnilo in začelo se je svitati.

Kapočil je 5 julij. Bil je kakor vsi minuli dnevi tega meseca, grozen in strašen.

Ustili smo se na stroji na pravišenem prostoru v jarku.

Lamo pol ure je vsek zdričel in bil ravenjen. Mimo sem redel s puško v roki in gledal okoli malo linico v reberni branilni plošči proti sovršniku. Videti ga ni bilo nikjer. Tisical se je v okopih kod mi. Pred temi ki so mi bili najbližji sem bil poren. Toda pred enim ki so bili ra njim, ki so nam vedno pošiljali kaj terjega, sem pa trepetal in kauraj čakal da sem bil ravenjen. Niti minuto po tem ko sem bil iravenjen počil in s vso silo tresči granata ravno na mesto kjer sem prej redel. Šelerna plošča ki ni radričala granate je oblerela vsa svita ob vojaku, ki je obredel brez glave s polovicjo odbite cevi pri puški ki mu je ostala naslonjena ob rami. Strašen prizor. Da bi bil le nekaj sekund kasneje puška vrsta na ramo, pa bi se jar pogledal s smrtjo. Taka sem bil pa deloren samo nekaj mlkih udarcev od kamenja ki je padel po nam.

Takih priporočil smo v teh dneh doživeli mnogo. Marsikateremu se je zmesalo samo od strahu, da nas je popustil.

Kočeli so nas tolerirati, da ne postanemo dolgo tu in da gremo potem daleč moraj, v naslednje. Opoldan pride ropet sporočilo da nas čaka pri beteljo-mu kosilo. Vsi naenkrat mirno smeli, kjer stroje je moralo ostati v junkih. Teto smo šli v skupinah, seveda v dolgih presledkih. Pot je bila jako nevarna. Na ovinku kjer je padel Peternel, je moral prah v mrežkah, skokih hiteti naprej, če ne mu je listro oko Italjenske stroje takaj posvetilo, saj je bila komej par metrov oddaljena. Pa tudi drugje, pot ni bila varna. Tdeaj se je bilo treba plariti po trebuhu, rdeaj ropet preskakova-ti, matvece ki so smudeli in razkaterih so se vrdigovali celi roji muh.

Na celi tej poti, ki je bilo skoraj pra vidna sovražnik, so pokoli mo nas, nato je prah hitel kolikor je mogel. Vsi poropli pridemo do hubarjev, ki smo bili takaj delerjni kosila. Juho sem hitro opil, rerauce pa vzgel proč, kdo bo jedel saj smo bili samo rejni.

Nekdo se upovini da li šli, kjer smo se tukaj, se napoj do jereca da se bomo počteno napili, saj juho ni dosti nalegla.

Te smo nadaljevali pot čez razorano planoto proti vrhu, kjer je bilo mala stalinica. (Berhdoline). Potem smo bili vsaj nekoliko parni, toda mudilo se nam je pre eno da li nas poveč ne pogrežili, in pa rija nos je prigrajala. Kmalu smo sedeli ob studenčku ki irivira ravno na robu jezera. Naquil sem dve škodeli eno pa drugo potem sem se le mala prenehat da sem dalil duška. Potem smo po pili še in še in se imi-li roge in obrer. Trakor premočljivi smo se vrecali moraj.

Na potu dahitino Palmatinee ki so z osli dovajali hrano svojim četam. Pa me poprori eden in med vjih pa vado, ki sem jo ucel v škodeli. Urameno ti dan kove. Pa ova romenjlo, on je irjil vado, jor pa kovo ki mi jo je valil. Tam ropet smo šli naprej, varivno moraj v strelne jarke.

Pri beteljo-mu naletimo ravno na pivo, ki so ga delili. Vrak je dobil svojo porcijo, pol litra, ki res nam je ropet privilegel kad se ni koli. Ta čas ki smo bili ob vadi, vime in kovi se nam je sdel tako meličko lep, saj smo bili rdeaj popolnoma drugovni. Pa smo pišili ropet v pekcl, ropet se je panavljala stara pesem.

Ko se približamo na kakih sto metrov nasemni kritji, v jarku pod rivo skalo kjer smo se še prej ticali čeli den, tuerči granate s strani ravno parj. Trije so bili na mestu mrtvi, pet pa ranjenih. Vse so dobili kakor jih je bilo proti, manjdeli smo samo še mi trije. Ko bi se le še malo bolj podvirali na povratku pa bi bili delkami tudi mi.

Škosen je bil pogled na ta naš mali predorček, ki smo mislili da smo varni je vijem, pa ti pride s strani, prvi v notranjost. Ranjeni, kateri so mogli ro aberati, druge so odnesli, mrtvece pa nam pustili. Eden je obredel na vrči naslonjen do steno v vapol odprini očni, drugi je v popolni nesavesti ležal in v smrtuem boju neprenehoma gibal r nogo. Tretji je pa popolnarme rosmesarjen ležal po vseh kotih in stenah. Vse je bilo krvavo. Tedaj svem da je pri včerašnjem boju padel tudi Rosman iz St. Vida.

Kmalu nas iz tega kritja prerenejo granate, ki so vedno bolj začle padati v blivino. Zopet se je začle tiste preživanje in beganje po jarku kot vse prejšnje dni. Vse se je teulo in rušilo, vse je trepetalo in ječalo.

Ko nekaterih mestih ni bilo moč držati kjer nas je dvih vrst plinastih granat. Čeli pečes je bil pravi sodni dan. Med najhujšim ognjem smo morali donarati stielivo.

Sala prono ponoči prepodi naša rezervna stotnija sovročnika ki mi misel samo v pose jarku smpet nam se na hrbet. Zopet smo ritovali fonte, pa tudi sovračnik je pustil danti mrtvecev pri nas.

Preplasen smo se ticali v rorditem jarku drugi dan, to je bil še četiti, ali 6 julija. Skoraj se nismo pomeeli, vsi v resnih in obupnih poterah, zaproseni in imuceni da smrti.

Meso, naše porcije, ki je še dva dni ležalo nedotaknjeno v ve- ei poleg nas, je šivilo še poleg drugih malicov tak smrad, da ga nagra- him in tuerim čez otape.

Tjies so nam ponovno obljubljali da bomo kmalu parvezjani. smo mislili vedno samo na to. Uta neman sem si poital in pripravil svoj nahrbitnik ki se vse štiri dni nisem rebil. Bil pa je razum perila prozen. Vse so mi krščne hiene patrake in njega.

Pôha in udarjanja granat sem bil še tako vojen da se še sme- nil nisem, če mi padla prav v neposredno blivino.

Resitev.

Dveici so pisali tuji vojaki na naša mesta, katere smo jim prepustili
v velikim veseljem. Vsek izmed nas je bil tih, kar se je delo, nikoli ni čakal
poseelja. Stiteli smo po poti pod večerj. Točka naša je bila — jezera.

Tam smo se rbrali kolikor nas je še ostalo. Sedaj nas ni bilo
veliko. Nas pod je štel 13 moš, pred štirimi dnevi, ko smo stili v boj, nas
je bilo pa 58. Približno število moš se je zmanjšalo pri ostalih podih.

Pridružil se nam je še nekaj moš ki so bili v teh starih terkih
dneh samo lahko ranjeni, ali pa tako oslabelejši da so razpustili bojisice.
Tako je prišel tudi Mevri, ki je bil takrat v tistem kritju pod skalo
samo oškropljen s krvjo ki je bil na sliverovalisice kjer so ga sa-
mo umili in poslali nazaj k statinji.

Od ted nisimo krenili proti reledju, pač pa nazaj od koder
smo prišli, nazaj v breg proti sovorniku. Sedaj li bilo hujšega ranos.
Sli pa nisimo nazaj v bojno črto, ampak ostali v rezervi, nekaj sto metrov
ranjo, v Bergdolini. Unerazgovaranih lopicek smo se postarili, ki nisimo
bili varni niti pred puškinih kroglam, kaj šele pred topovskim.

Edino kritje je bilo globoka jama, v kateri smo se v vročih dneh hla-
diti. Koder je pa račelo kanonada smo jo pa popihali ven. Imela
je namreč samo en vhod in se li padla granata tam blizu li bila
po nam.

Pred meseci je moralo biti prijetno na tem prostoru, ko je bil
sovornik še bolj oddaljen. Gordiček med nami je bil pes, v gredicah
in stericah. Sedaj so bile po te stericke potresene s irapnelškimi kro-
glicami, gredice pa rezorave od granat. V smrtne strahu smo
prebili na tem mestu celih 27 dni.

Ponoči smo bili vedno na delu pri rezervnih postojankah in pri
obrambnih kamnitih zidov katere je bilo vedno treba prenavljati in popravljati.
Vročih so nam pa dali tudi delo pri letnem dnevu, tam vrhu brega,
vidno proti sovorniku.

Nelega dne smo morali razopaveti ranje, ki so ležali cel
teden na solnem, še pri žvili, in to ravno na kraju kjer je bil prehod
iz bojisica v rezervo. S sanitetskimi quartami paricerane, smo plekli
v jame, ki smo jih komaj par pediti globoko izkopali v prst med kamnjo.

Pri vsakem protigu je birmquil quoj is njega in čiril se je nevarnem duhu, da smo morali pečkret pa arpo stuzam. Naga smo jim morali posekati da niso mogle iz njihovih quobov. Tako smo bili vedno nastavljeni na razpolago, - smrti. Pa tudi teh enajst dni je mirilo in ra njim so misli prelejši.

Če smo odmarširali ponoči tam od gercera, proti Brestovici, smo re dobili dovoljenje ra kojenje, petje i. t. d.

To je bilo veselja, vzitja in prislanja, oaglice so pekli kar naprej. Zgodaj zjutraj pmitemo nosej v vas Slivno in prav v isto hišo iz katere smo pred dolbinmi 14 dnevi odšli.

Nirno se pa re dobro oddahnili, pa smo morali re ropet naprej, in to se istego dne. Sli nismo nosej na lojirče pa na Nabroim na vlak in se odpeljali proti Ljubljani, kamor smo prišli ob tamni rovesi.

Na Korosko.

Nirno se dolgo mudili v Ljubljani, nadaljevali smo pot po Gorenjski. Naslednje jutro prispiemo re v Beljak. Kacerna smo se utaborili kar pred kolodvorom a kmalu nato smo odšli v belirnji gozd, kjer smo si ropet postavili šotore. Tudi tu nismo ostali več nego 1 dan. Na mek smo rodeli vas, ki je bila sestavljena v prvi sto šotora in odkorakeli ropet v Beljak na vlak. Drugo jutro se re slubim v Sernagom. Po istopu takaj odinemo v vas Kibek in se tam nastanimo.

Tu nismo mnogo tipeli, hodili smo na noje, se sevili, opali in včasih tudi malo porabaveli.

31. julija smo imeli inspeccerungo. Vsa reerva v tistem kraju, to je, več bataljonov, je stala v dolgih vrstah v repuščeni vasi Tripole, kar ti pade generalmajor Graal in feldmarschallitnant Skoti. To je ato vse na ena, dne.

V Kibekum smo se počasi pripravljali ra na fronto, gori v gose. Dobili smo gorske police, čevle, snežne očala in oplate vse kar se rabi porini v gorah. Ker so se med vojati ropet pojavili snaki kolere so jih pa negledu nekaj poslali v bolnico. Tudi fotografirali smo se v tej vasi (celi vod), kaj spanimo ra poznejši čas.

Nekoga dne, po alarmu, smo odšli na nova stanovanja v Rotendorf. Taka smo se vedno bolj približevali bojni črti. V velikih barakah smo dobili dovolj prouta na celi bataljon, poleg bataljona 157 ki je rešil ta boji. Do nočete v barakah smo imeli tudi posrje tavn.

Med tem ko smo se mi pripravljali ra v goiš, so se bili pa ob hoci hudi boji. Staljen je na celi črti z vsa silo napadel in na več mestih se posred. Nari dori so se borili razive in mrtve, so morali popustiti in razesti rezervne postojenke

Tedaj je padla tudi Gorica.

Kjer je bilo naša vojska raditega zelo porbita in množena, zato so potleba veliki novih moči. Taka je leil tudi nosi bataljon psklisan na pomoč.

Odšli smo v Rebenstorfu vsa rimsko obleka in druge stvari kar smo dobili pred hrethim časem in se odpeljali 12. avgusta proti Gorici.

Na soškem bojišču.

Na Pročeni smo izstopili. Eeste polne teuskih voz in to. povnih avtomobilov, nad nekuri so pa brneli "Capronovi dvočrtilniki." Usmerili smo se proti Gorici od koder so prihajala obupna poročila. Ono je berala, samo mi smo se bližali morečemu ogriju ki je gorovito razrejal.

Star murie je peljal v samokolnici posteljuino, tam je peljala ropet stera rënico v poričku svinjjo z mladimi pijski, ra poričkom je pa tekala kopica strah. Dalje ropet je neslo dekle na glavi velik sučen, slaba, in vse je jebalo. Tati pivzori so se nam ponavljali celo pot ko smo šli proti vasi Čezarsko. Tam smo imeli počitek. Vas levi bolj v gordu. La ena hiša stoji ob cesti, kjer je žival samo en stariček pri 80 letih, drugo je pa berala. Jaz pa ne grem po tod je dejel, kedar računejo padati granata, pa rbezem kar v vodnjak.

Umrazku nadaljnijemo pot kje kmalu pridemo na glavno cesto ki vese Vipavo pa Gorico.

Proti putu 14. avgusta pridemo do nekkih barak v gordu kjer nekoliko podremljenca in ropet nadaljnijemo pot do endue rezerve.

Dva dni kasneje se pa re pogledamo z Italijani z jarka v jarek. Boj ki je trajal prejšnje dni je nekoliko pranehan. Po štirih dneh razpustimo postojanke in gremo na neki hrib v barake. V tej rezervi postanemo 6 dni, kjer so nas večkrat plovile granate, ki so padale blizu nas. 26. ob polnoči oddidemo v Orselja.

Vas Orselja leži kakih 15 min. v levo od glavne ceste ki vodi v Vipavo in nekako 7 km. od bojne črte ali Gorice. Dobilni smo prostoro v barakah pl. vozi. Mladovan je pa šel v svojo hišo k družini ki je še ostala tam.

V vozi je bila nekako polovica družin še ostala, druga polovica je pa pobegnila iz stisnu pred sovražnikom. Ki se je re nekaj let tako blizu, da ni privaroval s topovskiimi proglenni poščanom.

Podnevi se je držal mladovan pri stelniji, spal pa je medva doma, reveta z dovoljenjem. Tudi jaz sem šel večič v prostem čam z njim. Hliva je stala v bregu pod hribom. Spodaj je bil hlev v gornih prostorih so pa stanovali: žena in 5 otrok.

Spredaj par dni smo samo počivali potem smo pa ročeti z vojaki. 12. septembra smo odšli v neki gozd proti Ljuzici, od koder smo hodili ponovi kopati strelne jarka nad Krampetz, pa dnevi smo pa spletkali risne ovire in jih nosili proti bojni črti. Po 11 dneh se vrnemo moraj v Orselja, 3 dni kasneje smo bili pa ropet v prvih postojankah pred Solkovanom.

Jarki so bili dobro ohranjeni, na več mestih celo pokriti. Ukolikor nam niso bili še udobni smo jih pa re sami izpopolnili.

Tudi Italijani so bili dobro obopani kakih 100 korakov pred nami, v nekaterih krajih se le samo 50.

Pred našimi ovirami je stala kuma hišica to smo prili mi tjo, se popolnoma cela. Nosi predne stvari so irabite prilito iz ročete iz nje privarati same predmete ki so nam potem dobro služili v jarkih. Ubozi begunci so ropustili hišo prav nepričakovano kjer so pustili v njej vse, niti najpotrebnejših stvari niso prili s seboj.

Govčeli so se nam murejši dnevi. V jutranjih urah smo bili raviti v debelo meglo, katero smo irabiti v prid seli in jarkom.

Sam pa tja je pošiljal kak strel iz puške, pa pred tem smo bili varni. Bili smo se granat ki so od dne do dne bolj mišle hišo pred nami.

Poleg malenkostne hrane, nam je prav prišel kositi kostanj nad jarkom od katerega je artiljerija padala k nam.

Tla v parku smo tlahovali z opetko, hi smo jo dobivali iz razpada-jočih hiš. Prav vse smo porabili iz hiš, tako da se nekaterim ni bilo treba ležati na golih tleh. Dela smo imeli vedno dovolj, še ne drugega, smo pa kopali kaverne, pa te pa dela mi nikoli manjkalo.

Če se pa plerem ponosi, ako mišem bil na stari, na ~~to~~ desno pod strelno lino, mi je pa mnogokrat stocila velika podgana stvori lino moa glavo in tekla po meni naprej v jarek. Podgani je bilo ne vsaki bojiščih več kot preveč, pa kako velike.

Priprsem tem smo pa imeli posebnika take situacija in nastene-ja, da je vsakega hornovca, kogar je dobil z adpetim plasičem, se oliva je morala biti vedno zapeta.

4 tedne smo živeli v teh parkih. To smo se umikali ko smo prišli 22. oktobra moraj v Orseljem. Tjer smo bili storaj celi mesec v bojni časti, smo mislili da zato tudi delj časa ostenumo v rezervi, pa smo se varali.

Tam pa izgorici je začelo ropot veti, rati smo bili poklicani po 6 dneh ropet varaj. Ob 5^h pop. 28 smo bili olarmirani, rverci smo pa bili še v lesohok v Valjeji drugi. Dva dni smo bili v barakih, v katere je se marsikatero granata pogledalo, in skrog njih, vse v jarek.

Ohribu nad nami je pa potelo da se je vse treslo. Tja smo morali mi. Otemni noči in danju smo se blirali v kovanu, tjer so nas še terko puščevali. Stoljan je a vročilo puščibal na celi časti. To je bilo njegova o ofenziva.

Kopali smo in popravljali jarke pa kaj ka so nam granate vse spro-ti rasipale. Nekoga popoldne so nam teko posale da se 70 m. v stolani mi videlo tje je bil jarek in to vse med jäsom našega živnja v njem. To se je bilo treba opretivo umikati da nas niso rastale. Tudi mine se bele pod kloftrne so padale med nas in z gromim teskanu napolneva-le varaje. Ena velikauska, kod klada se je parila ravno v naš jarek in ostala cela, da smo jo morali v jednem stiku preskakovati pri od-miku razpokajočih granat.

Nekoli smo pa le imeli malo mine. Klesal sem poleg drugih dveh v (untrštent) kritje ki je bil na silo narejen, v varnost proti irupnelam. To oporo je bilo nekaj deske in palice, na njih pa par pari remlje. Kjes je se vedno desovalo, te palce in deske niso utrjevale prsti, ki je postajala vedno težja, dokler se mi ne skupaj rušilo mano ki sem bil v sladkem spanju. Štirino sem pakiral, ko me je pritisnila k tlom. Kapsenjal sem vse sile, da bi se rešil, pa roman. Pa tudi drugi ki so prišli na moj klic, niso mi opravili čepov sem malo noga irpad remlje.

Če sem mislil da bo po mami, pa postusim v raduimi močimi in poročilo se mi je, da sem se odinil k kraju in prišel bačal iz pod leteta brez kape in korinča ki sem ga imel na sebi. V tem trenutku se je pa se bil vse stisnilo k tlom.

Kjes je bil drugo se tiisti danu mineu, se je ajmaril neki četovodja, da je bil pri letem dnevu sem nad Italjane. Oborožil se je v ročini granatami in karabinečko. Če go vidimo, ko stopa pred našimi ovirami, po nekem grebernu ki je bil kakor povelj da sovražnik strelskih jarkov. Tam na koncu se je pokazal Italjanski jark ki pa ni bil nič revarovan.

Do tega jarka se priplori četovodja s karabinko v roki, tam stopi pokoncu in nameri v jark. Naravnost smo se mu čutili da se upa, sej go vendar sovražnik vidi. Mi v jarkih smo pa nestopno pričakovali kaj bo. Tri napeti petelinji smo bili pripravljene v slučaju pristopenstva, sej se je vse to zgodilo komaj 100 korakov pred nami, torej prav lep cilj. Četovodja pa mesto da bi ročel streljati je ročel dati znamenja v roko naj se mu približajo, toda brez uspeha. Kjes je pa uvidel da na to način nič ne opori, je pa ročel streljati in jih obdelovati v granatami.

Četpet jih je ročel klicati v roko in ropet jel metati granate in treljati nanje. Tedej smo pa dočatali velj neuvadnega. Italjani so ročeli brez orožja leati in jarkov, v vadijnerimmi rokem, prav pred četovodjo. Ja jim je pa korak pot v roko proti nam. Kas v procesiji so se nam blerali mapoje v roki, da smo jih kas v ginjaenosti sprejemali. Okrog 200 smo jih odpravili v robedje. Četovodja je pa se poleg vseh bronastih, sebnih molih in pelih, dobil se slato svetujjo.

Po par urah so nas pa ročeli obdelovati Italjani. Da irgubo svojih, so se hoteli močevati. Neumiljeno so metali granate vseh velikosti in vebite mine, mesta nas, da smo bili prisiljeni propustiti jark

katere je popet razgrinjevala prst.

Čer rob se umatnemu nosaj. Tisotli smo se v neki tovarni tero drug poleg drugega, da se nihci ni ganil. Pa pileti pelika mina, letim p hoda. Škoraj sta nisuno pri sglurili. Trapa mi je pa prel z glave proeni pilitik in jo vogel v nosprotui kot.

Kmalu nas pa pretrese glas, "naprej" - sovražnik, Italjan, se bli-
ra. Dvoletli smo na pogor, med točo krogel, med namu pa ofiriji s samo-
dreni v rokah, - forwere - forwere. Steljeli smo v dolino ki se re radi so-
nik eksplozij in maglo rozločiti ali prihaja sovražnik, ali ne. Ure je bilo
v dimu. Ni se zmenil prijatelj, ra prijateljja, ne sored pa raseda, vrak je
steljel in v strahu pričakoval smrti. Čeli teden je ropotalo, potem se je
rele polegla. 9 nov. republikano bojno četo. Dva dni smo čakali se pa
najbližinim hribom se vedno v nevarnosti; kje so tudi tja prodale, severa
re koli pa redko. Por dni preden smo pušili mi tja, je podla 28 em. v eno
imeet barak, v katerih smo bili in ubila 28 vojakov, barado je pa prepel.
noma rosuesto.

27 se vrnevo v Oreljan. Ndejdni porneje pa oddidemo v nelo malo
novico zuro, v hrib nad Oreljan.

27 smo bili popet publicani k Gorici, toda naša statuija je ostala pa
rezervo, takaj se stidno četo. Drugi stan smo imeli befel, se nihder do
tedaj, na bojisim. Bil pa je jako kateb: "Vieraj ob pol 9^h ravies je umel
moš rezor Franjozief I." Morda smo se eno stopinjjo rdoj blivje mi-
ru, smo si vsalili.

Ber stela seme nisimo bili nikoli cepico, smo bili v rezervi v ne-
varnosti pa patno hod v bojini četi; soj sovražnik, ni nihder umoval.

Močil nos je reli teden der in se potni dan 27 ko smo ajutaj repu-
stili to mesto in se v letatu ki je vogel do vrh čevler vročali nosaj in
picer v Vitajba.

30 se vrnevo popet nosaj v postojenke k Gorici
ki kjer smo ostali popet teden dni. Nato pa popet nosaj v rezervi v
St. Mihael.

16 decembra pa mesto da bi sel s statuijo nosaj v bojino
četo; sem pa ostal v Oreljanu košti dolocim sem bil pa depust.

Dopust.

Kdo bi si ga nerarčel. 22. meseca sem se boril, talikokrat v omu-
tni nevarnosti, v bojih po galiciji v razmerenem krmm in po Dobrotobskih
planotah in končno na vsi krajih okrog Gorice.

Kdo bi si ne odpočel rad enkrat v miru med domačini, ki mi pro-
hanja, ne amullicnega skrobita, ne dolgih maršev in terke opreme. 19. tega
se odpeljem, rouno pa bovične presunike.

31 je prišel tudi Albin z obdumonta na dopust, za tri dni. Tako
smo bili popet enkrat vsi doma. Kaj ko je pa tako hitro mineval čas.

Pred odhodom moraj sem kupil še novo papestvo ura za 15 K kjer se
mi je vseeno delala škoda srebrna, "bimonske" ki sem jo še 22 mescev dignil po
po bojiščit in se odtrgal kouse verivce p obestem.

Ked mojim življenjem doma, so valji meli svoru s črnuskega rovinu.
8. januarja 1917 je prišel dan mojega odhoda. Kakor sem vesel pribajel na
dopust, tako sem se jstetj pričel z dopusta. Borit, novo leto. hr. 3 kralji,
vse je tako mogla minilo. Ob 10h večer sem repurtil dom, ob ob pol dveh
se sem ne pa odpeljal iz Ljubljane proti Pinorški.

Ob 77 uri sem bil v Nikembergu odkoder sem počasi koršel proti Ore-
gjanu kamor sem prišel ob 5 uri popoldne.

Noslednega dne sem pa rucias petel s kuhinja v strelne jarku, kjer
so je te čas uležela atelrija. Čeli čas me je močno močil pet.

Do 29 smo se dvokrat menjali postojanke, potem pa šli v rezervu v lokve
od koder smo hodili na dela v nove strelne jarku.

Dne 9. februarja se pa pripravimo do vršema Steljena in postojank,
kar se nam je tudi posucilo. Okrag 10h večer je začela naša artilerija šte-
ljati. To je bravalu šez nos, ki smo ležali na rezervu, v nekem potoku, takoj
na bojno črto. Pripravljeni smo bili da gremo na pomoč 85 polku ki je
imel malo go vreci sovčanika iz svojih postojank.

Dolgo smo čakali v jarku potoku in ljudem mrosu da mi je voda smerni
la v čerteki. To je artilerija malo pojnjala je pa začela preskretati nad nami.
Kmalu smo bili pobližani. Tamenjati smo se z Ozi v sovčanik jark-
kih, ktere se jim je se posvečilo sovčeti in v rjimi pred 180 Steljenov.

Čez noč ostavemo v rjiti in puvčanima špaviste jarkese in rone šuge

rične ovire, odkraj jarkov. Veliko ljudi je ostalo na bojišču. Čelo noi smo bili obstreljevani, kolikor tudi iz naslednj dopoldan, da smo imeli še pucej izgub. Četo smo tudi dobili nalogo, da se pustimo na dan samo stroje v jarkih, drugi se pa vrnemo nazaj v Lokve.

Popoldne smo pa se pvedeli v Lokve, da so Italjani zopet prišli na roj v jarke, noče stroje pa posteno naklestili. Torej nes tnd in žrtve postanj.

Dveer je bilo zopet vse pripravljeno kod prejšnji večer, mi zopet v rezervi v potoku. Tedaj je pa nastopil 37 padla, mi smo pa pridemo na pomoč. To je bilo potovanja celo noč, in zopet so padali na noši in na ovi strani. Jarke so bili pa zopet naši. Knapoli smo jarke in delali rične ovire celo noč. Italjani nas niso pustili v miru. Moščevoli so se na jarke mi so jih izgubili kjer so bili za one, kod pa nos velikega pamena kajti iz njih se je videlo v mirje kerice, noče in Italjanske postojanke, nata tolikega pamena.

Strojnice so izgole, celo noč, smes pa počelke granate. To smo stali v krovnem jarku (traverri) drug poleg drugega, računamo glos teke granate, ki jo po glasu takoj spoznamo da je namenjena nam. Hitro popademo na tla in v tem trenutku se je s strošanski trusim, parila rovno v senljo, katera je v obrežu kakih 4m obhroval nos jatek. Vse se je strebla a h veči; eksplozivala mi. Gorje nam obo li raspoilo, najmanj 20 bi nos ilo sprotja vred v vrak, kajti mesto kupa parsti kamorne je ročila, bi v trenutku razrijalo globoko, in kakih 8m široka jama.

Kakor celo noč, tako smo bili tudi obstreljevani ko se je zdalo. Vedno smo umikali po jarku ven in tja, kjer je še lesala vse jedno naših mlincev in ranjencev. Posamezni naše prijateljev so kerali po jarku. Kjer nas je pala topništvo vedno pa več obstreljevalo, smo morali zopet iz jarkov v katerih smo pustili stroje, kot prejšnji dan. Im zopet smo se isti dan pvedeli, da je stroje pobito, Italjani pa v jarkih, vadi so našim tudi s strojnic.

Pride tretji večer. Vse je pripravljeno za napad kod prejšnje večere. To se bližamo ovirni potoku, so nos se postavile granate. Četo smo jo ubrali tak po bližini pes travnik, kod pada ena pravo med nos in se sta obkerala, se večkrat odličovani desetih Terna, in neki prostak.

Predno smo paveli za napadom, nos pa prehiteli in in sicer od prebivalcev in o tako sila, da smo morali opustiti naš načrt. Vrnili smo se v Oreljan. Tudi so se mori vsi ponovno precej razvedrili; smo dobili nova ojačenja.

Da redaj smo se počutili tako nečlane kotda smo bili v Oreljan saj so bili re civilisti doma. Lahko ni sel v gostilno, prodajalnice so bile re odprte, dosi miso medile posebnih stvari. Tadej je pa pisal najhujši interes za vsečane.

Oronništvo je obklicalo vse prebivalce na veliko dvorišče. Tudi vojaki hi smo bivali tučas v Oreljanu, smo se približali in nestropno pucčovali kaj bo. Naenkrat stopi iz hiše povelnik oronništva in rečne: Vosečani; sami vidite, da pose domove misijo granate iz rovrošnih topov. Ob po dnevi, ne po voji niste varni, da vas ne sesuje lastna strepa. Tadej mora te v teku 24 ur, do rodnega ropustiti vos. Po vsem dvorišču je razumelo, reneke se spustijo v jaha.

Vem, je nadaljeval, da terko ropustite domačo vos, toda so enkrat ni drugače. Boljši je, da greste zdravi od tod, kot da bi dočakali svojega konca doma, pod revolvernami. Vojaki in konje so vam na razpolago, da vam pomagajo z vašim imetjem pri odhodu. Semkrat vos opozorjem, da se boste ja pokorili ukarom oblasti; sicer bo nastopila sila.

Nobeno obo ni ostalo suho, ikte so se vlačili vosečani v svoje domove in pripovedovali tistim, ki so osteli doma, kakšna usoda jih je zadelo in krik se je razlegel iz hiš.

Kod bi črna kuga prišla na vos. Vsi obuzani so begali po vosi in pripravljali kar se je dalo odnesti; ali odpeljati s seboj. Naslednjega dne se je res vos izpraznilo, samo rupan Blesj Spacapan je ostal kod upravitelj; kot varuh vosi.

Dvoec 27 moramo ropet na fronto, čes vod je bil ropet stot. myita rezerva v jorku kjer smo zadnje čakeli predno smo napredali. Vrobo noč smo nosili 60-70 kg terke cementne kamenje čez travnik v predne strelne jerte, kjer so delali obrambni stolp za pešadijski top. Pri tem delu smo bili vedno močno obstreljevani od sravnih.

Pa ne samo ponovi, tudi vse dneve smo bili močno obstreljavani. 25. smo imeli dva ranjena in dva mrtva. Petleku je odtrgalo obe roki. Isti dan smo se tudi vrnili moraj v Oseljen.

Tudi tam nas je nekoga dne začel strasiti Italijan. Terke granate so začele padati tik našega stanovanja, ravno v času ko se je odvila menaža. Vse smo popustili in beželi.

3. aprila smo šli za 3 dni v St. Michael, potem pa v Lohve, 13. pa nazaj v bojno črto.

Nazaj smo imeli stroh in trepet med granatami, posebno pa med minami. Nekoga večera je podla pred našo oviro, (kakšno ne vem) mislil sem da je ves svet v ognju, toda pa tak da se ne da primerjati. Obsedi smo bili v pristijo in za hijs smo polegnili iz jarkov. V teh dneh je bil ubit enoletnik Ernest Allaker in več drugih. Velikimi izgubami smo se vrnili 27. moraj v rezervo, v St. Michael. Od tam smo hodili delati novo cesto in maskirali pot do Orogana. Dne 9. majnika pa nazaj na fronto. Naša stotinja je bila nazaj v rezervo kotih 100. korakov za svarm linjo, pri potoku ob mostku, na dvorišču gostilne "Pri hroštu". Dvorišče je bilo okrog leta misno, nad njim se je pa dvigal vinograd. V letovski rudi je bil vhod v kaverno ki se je razprostirala pod vinogradom. Na nasprotni strani dvorišča je pa stala visoka hiša, gostilna ki je bilo deloma še raspadena od granat. Telo smo bili na dvorišču v nekakem raztisu.

Ponoči smo hodili v jarko na delo po dnevi, smo imeli pa počitek na dvorišču.

Ko pridemo v nedeljo, rajtvoj ob 5h iz dela se plesemo po dvorišču k počitku. Mislim se raspel ko se začne Italjanska sanonada.

Ko le mi bilo konca potovanja, pravim poleg ležičem, da to ne bo novaden ogenj za rajnterk kakor je imel sovornik poveda, ampak najbrž račeta, 10. ofenzive. Im res, steljenje mi povehato, vedno pa se ročička podati bol terke k nam zato smo jo pomaknili v kaverno.

Kaverna je bila natlačena polna, nihče se ni pritorol iz nje še ni bil prišel na strojo ali po kosilo ki smo ga vedno dobivali ravno drug 10h.

Rafai bi bil več dni brez hrane, samo da bi satel v tistem hudem ognju steno. Pa kaj, večer smo morali nad kaverno, razpeti velike jame ki so jih stopale granate. V noj hujšem ognju smo morali moriti kamernje in razpeti s prstjo, in hitro ropet v postelje -

Te več ko dva dni smo se tičali spušča v ruhi, so vedno se tresli kaverni in pričakovali napada. Ker usrebrnost se rozliči: gerov, gerov. Kakor divji palonemo proti irhadu, kjer se je pre pmerivalo. Trečevali smo se tudi ranjence ki so tičali novej v kaverno. Na dvojnem in krog njegaj je bilo prava morija. Volarjale niso samo sovraime granate, ampak tudi noše. Vse ser je artilerija streljala prekratko.

Pravili smo se po rezervnem jarku nad kaverno, ki je bil še neveda v prvi liniji, kjer so gave noše postojinke se razvleli Italjani in deloma polovili in pabili. Keta ki je bila v ruhi, deloma so pa polegrihli do nos. Po travniku ki je bil ves v jamah narejenih od granat, so se nam skakoma bližali. Streljali smo kod s strojnicami.

Na demnem hribu so se se palostili tudi nošega jarka in ujeli vse kar jih je bilo v njem. Tudi pa namni so se bili. Granate so pa snova in snova padale med nos, sovraime in noše. Ena uderi tik mene, da mi past in krosit uderi v oboro. Ob meri so pa lešali odtrgani deli, dech ropal rozutih tovarisov, Odskočim nor demu in protivim dalje.

Tokrat bi bilo po namni, cho ne bi prišla četeta stotinja iz rezerve napomoč demnem hribu, ki je ujela vse Italjane z našimi ujetniki ves. Tedaj so lahko povedali Italjanskemu kapetenu, da bo kmalu videl Ljubljano, ne po noši Udine, kakor jim je mogo prej on pripovedoval.

Tako in podobno smo se imeli se nasledne dni dekler niso prišle 17 rajitej nove čete ki so nos nadomestile. Odsli smo v barake na kronperk, dan je bil miren. Dvečer se pa med hudo kanonado razvemo na oddih v St. Mikael.

13 dni smo počivali, dobili nova obuvala in drugih potrebnih stvari da smo se nekoliko prenovljeni ropet vrnili 31. maja novej post nos Italjane.

Vse drugače je izgledalo redaj ob bojni črti, vse dvojje klešeno, jama pri jami, mnogo kavarn, ceste pa vse razdrite. O hiši iz katere smo pred časom posili opako in druge stvari, ki je stala pred našim oviromi, redaj ni bilo pravo bene sledi, niti norvalin ne. Popolnoma je šla v nič.

Hravo smo dobivali pedno večer. Dobili smo hravo kosilo kruh in priboljšek, večer tudi vino. Slastijo smo takej vse pojedli. Kolo bo pa še prenesel in ne to poril da si kdo drugi ne tikoma ne pridesti. Telo sem bil popet 24 ur prost pred jedjo.

Sparva so prihajali kuharji belim jarkov, navodno so se ustavljali pri Horstu, kjer se je delilo. Pozneje je bilo pa treba iskati te stvari skoraj kilometer daleč, kjer je še Italijan pokil mnogo konj s katerimi so nam pomagali. Ko melega večera popet prinašamo te stvari, nos na plavotni cesti obseplejo s šrapneli, kar skopilo je skrog nos. Telo sem s težkim bremenom po cesti, gramote so nam frčale prav mimo ušes. Na hip skeram v kanal pod cesto in čakam da opravi sovražnik svoje vsakdanje delo, dobro videti kaj in od kod prinašamo. Nato pa popet hitro po razorani cesti naprej.

10 junija popustimo bojno črto. Po dolgem maršu pridemo v Lepenje daleč na bojno črto zato smo se čutili varne. Postavimo si šotore. Samo dva dni smo ostali tam kjer so nekateri dobili odlikovanja ki so si jih poslužili v prejšnjih bitkah. 13 se odpravimo noroj na naša stara stanovališča v St. Michael.

V St. Michaelu smo bili še kakor doma. Posebno redaj v sponda-danskem času je bilo tam pravo prijetno. Telo lep roglad na Vipavsko dolino in na Gorico in tja na bojno črto od Tolkanu do Fajti hriba.

Kolikokrat smo oparovali sravnji boj nad Oreljanom.

17 smo imeli v. moro pri kateri je ovirala vojska godba.

Ker pa je nekaterim še popet pripadal dopust zato se javimo na report. Nadse matančini nadporočnik Link, je vtelega posebej uproval: ledit? aženjen? Ko je bil s prami gotov, naroči službenemu naredniku naj si polbelei: aženjeni na dopust, računski pa na "šturm kurs," abtacten! Telo smo morali štiriji, (mesečneši brez pčena) 23 tega v Dolgo Poljano k Vipavi k Šturim bataljonu, mesto na dopust.

Umali popuščeni solivri dolbino stanovanje, na slani. Da nismo bili v naslednjem prebivalnem hiše, smo si napravili vhod kar pa kupu kamena na leseni hodnik, ob moči solivri.

Bataljon je bil močan, saj je vsak pod štel nad 70 moč. Vsako jutro smo bili re ob 4h na vojaki, pod vojsko in katerih smo se vračali ob 9h dopoldan, ko je re solnce pa svojo vročino paritiskelo na od prekratkih moči ne ohlajeno zemljo. Seveda se nam je v takem času prileglo malo počitka, da smo mnogokrat preslišali piščalko, ki je padla k kosilu in se umili s prozirnimi škodelami od kuhinje.

V večernem hladu smo mnogokrat presedeli na dvorišču s zapordinjo, ktere moč se je tudi nahajal netje na Bruskem, in njeno mlajšo sestro ki je re tudi šalovala pa močom ki je štuoval šuljenje pa blagor domovine in se pogovarjali o sermit navedah tam in pri nos, največ pa seveda o grozotah te strošne vojne ki jo re mi konec.

Dne 9. julija smo imeli veliko nočno vojno na močem verbalšču. Streljalo se je vse ostro. V odposredju so bili trije jarki drug na drugim malito polni vojakov. Pred prvim mnogo ščne ovire. Radej so bile stignine, ce, metaleci mis in granat, re bolj v orodju pa par peršidijah topov.

Na rnak relete, re ščne napad na namislevnega sovražnika. Počne granata ščneje rehati ščno med prvim jarkom, piške so pobale in prva vrsta je dobila volog pa nerok šče ščno. V tem so pa tudi posegli v boj z minami in topovi.

Ne vedoe da je prva vrsta re sunoj so merili s vsem ognjem ravno tja. V nojhujaem bojnem metean kjer je tudi je počel pošigati metalec ognja (famenverfor) re neparičahoveno oglosijo piščalke. Ustavitite ogen. V temutku je poženjal pob, mesto njega se je pa roovil krik in obup tam v prvih vrstah. 18 karko ranjenih in dva mrtva so odnesli iz te vojne, brez sovražnika.

Tudi nasledni večer pri ponovni poskušni ropet 2 ranjenec in ropet smo ustevili ognj.

Človek bi mislil da je par deset kilometrov od sovražnika poren, pa si jo ravno tako lahko izpusti. —

Tudi s štiriiletnim sinčkom gospodinje, smo se dobro razumeli, vedno je bil pri nos. Večkrat smo ga našli spečega v slami med nami

ko smo se prebudili ob spoldenskem požitku.

Pri bataljonu so bili pešnomo Delmatinci in Ogrski se pa niso dobro razumeli med seboj, večkrat so Delmatinci Ogrce nemlatili. Poleg teh so bili obrani še pri drugi narodih. Slovenci niso bili samo mi-dvo z Gornikom in to menda prva kakor je reklo gospodinjje da jih do sedaj še ni bilo v pari.

24. avgusta ropustimo Dolgo Poljano. Toj smo se naučili v vsaki orožjem kar se ga je rabilo za miščevanje ljudi, dalje o noskih in parnih drugih stvarih. Ob slovesu so nos stanovalci naše hiše še prav pohvalili, da se niso imeli tako mirnih in solidnih vojakov.

Po prihodu nos k bataljonu oziroma k vojni stotniji so kavalu sestavili napodalni vod (Sturmzug) s ferrikom Trečijem, na čelu, pri katerem je bilo več Slovencev.

Toj smo prišli potem v bajno črta smo dobili nalogo da raz-spravimo sovražna strojna puška, ki so jo imeli v hiši med našim in Italjan-skim jarkom. Kakih 12 nos je bilo odbranih da smo šli v mraku stori odprtine, močno ržne ovire, ki smo si jih spoti naredili s šarjani. Po treba-hu se splarimo prav previdno do one hiše, jo obkolimo in nastočimo, toda nastoj; hiša je bila prazna.

Druge smo morali privesti Italjane, živega ali mrtvega. V temni noči smo se ropet plarili po travniku, obstrelevarju s stroj-nicami. Pred Italjanskimi ovirami malo počakamo, nato pa računamo. Eden strize rže, drugimi gočemo da stori narejeno pot nastočimo v Italjanski jarek in jih napademo z ročnimi granatami. Straža okraj-ovir nas počuti in začne streljati na nos, da se je bliskalo med ržami. Časelo so metati se rebete in morali smo beževti, kakor je bilo mogoče.

23 se vrnemo v rezervo. Po dvi smo ležali na prostem, potem smo pa odšli v Vitovlje.

28 so nos obiskala sovražna letala ki so metali bombe in kavalu odšli čez mejo. Komaj se je malo pomirilo, pa so bili se ropet naraj. Čkrat so se vrnili in pedno metali bombe in precej razbili po Ozjeku, Šempasu in drugod. Na fronti je pa bilo ropet tako ropotanje da smo imeli večer, plam. Časetek 21 ofensive.

Ka pomoi smo jim ali si le drugi dan, popet tja k Strastu, kjer smo bili v ro openirvi. Strašno je popet pobalo topništvo in infanterija. Vse je poradalo. V nojnijšem ognju smo morali donesati municejo. Vrgalno granata je padla na našo kaveruo in irglala. Vse je bilo v plamenu. Vsa kritja ob kaverui so gorela in se streljivo.

Tudi plinaste granata so začele padati; da smo se z maskarui na obraru popili v kaveruo.

8 dni smo se popet borili. Noč in dan, vedno smo bili na vogal. malo kdaj smo se malo oddahnili.

Po končani bitki, smo se vrnili v rezervu v pas Kamne. Drugi dan pa gremo po nahaltnike v Viteblje, kjer smo jih pustili prečno smo šli v boj.

13 tega gremo ropet nad sovražnika. Med potjo se za 1 dan ustavimo v Oreljani. Nasledni večer nadaljujemo pot čez Kromperg na hrib Sv. Katerine. (ob varoju Sv. Gabriela)

Takoj v gozdu, kjer se odcepi pot ob glavne ceste ki vodi v Gonice, je začela Italjanska artiljerija redčiti naše vrste. Nekaj Poljak je dobil polni padetek v glavo. Če bolj se povpenjamo v hrib tem huje je bilo, posebno pa tam kjer smo imeli prehoditi neka planjavo ki je bila vedno razsvetljena z rakometom in Sabotins. Dolgo smo iskali, toda naprej moramo. Kdaj se odloči eden, kdaj drugi, da v tekni pride to planjavo. Vsak je peril na to, da se je pridignil višej, pa istrelnu batenij.

Kričvito sem dršel puško in sključen hitel ker so me nesle nože. Čez nekaj minut sem se tical v rovari neke skale onkraj planjave. Čez četrt ure smo se se ticali pod veličini skelami pod hribom, tvoj ra en čas na pamem. Tam je bilo obucovališče, voda in do tam so prihajali kuharji s hrano po katero so morali hoditi iz bojne čete onkraj hriba. Kmalu nadaljujemo pot po skolustem hribu na orgor. Do tu je še isto. Ka pa dospemo na vrh: - stisk in groza. Da vrh ne sklarmi taboj, kdor pride na to mesto! Tjje holi smo šli, vse nasreje je škropilo in piskalo, prevročal se je roneuje, kobra o strajnicuui smo bili absuti od granat.

Z nepopisnim veseljem pridemo do veličanske kaverne ki ni

imela nič manj kot 28 izhodov na vse strani. Niti najtežje granate se nisno
lahki v rjaj. Dihal motor je je rosvetljeval z elektriko.

Okrog 7 me po polnoči pa se pride desetnik, da moram pa podo pa
stoj, v dolino. Toj sem reke prišel, niti odpočil se še nisem, negrem!
Moras! Ne! Res ne, z me! Tam odsel je. Kmalu nato je stal neki pa-
ročnik pred menoj, stalo ostrimi poterami da sem kar stierem. Marj po po-
do, je pokrival. Kod stela svignem mimo njego v oddelk, kjei dolim
neko škropilnico in odhitim z drugimi pred po poti, katero smo racno
malo prej premerili; med hudo kononado seveda.

Sele ob putranjem svitu se vrnemo z vodo, saj tam ni bilo pa-
ročnika da li nas prijavljel. Nekateri so jo pa prinesli sele svecen, kjei
so se reki den tisečali med skalami in ischali kdaj utchejo topovi.
Tako smo donaseli tudi hrano. Protovolno, zase jo ne bi sel isbat nikot
v takem času, raji li ostal tudi cel teden brez rje.

24 septembra gremo na petrole. Kolena, Gromit, jor in re 3 laki.
Vodil nas je korporal Deseček, tudi Slovenec. Ob vsi rasičar pustimo
našo kaverno in se približamo vnanorje Sv. Gore. Imeli smo nalog da
iz nad neke kaverne premeremo povračniko, ki je vedno metal rovine granate
pred to kaverno, pijonirji li pa med tem kopeli jarke katere li potem naši pa-
sedli. Pripravimo se obloženim z granatami in imemo počasi navrga proti njim
od tuder so se ustikoma čuli udarci prampov, lili so na delu. V tem je pa ra-
čelo pokati okrog nas. Čutili so nas in napadli z ročnimi granatami da
smo se se hip umaknili. Takaj pa se popet vrnemo in računemo, metati,
oni pa med nas. Kmalu smo imeli prasne preel, da smo se umaknili mo-
raj kjei smo se z nova stolno položili z granatami in tako se je popet kraj
medaljeval. Med tem bi morali naši pijonirji kopati jarke, so se pa raji li.
čali v kaverni, nato smo prenehali z nastajem in so ruili; k sicer brez vrgub.
3 je naši pojaki pa, ki so stali na stori in sicer pa nam, so lili pa vsi ranjeni od
ročnih granat. Veseli, seprav mimo nič doegli, smo se ruili v svojo kaver-
no, samo da smo ponesli pdrave pete iz med tolik granat ki so padale med nas.

Postojant na tem kraju ni bilo nič manj. Telo so podnevi stalo
samo stare, skrite med skalami ki so jor vedno sčljela Voljanste granate,
deto ni bilo puctno da so pisik naši rasli z menarj med Staljene, po tudi oni

so jo prešli primakali s makarami s nama, prevedo pancei, po dnevi se ni nikie
gnikoval razum pl. jesu protinapada.

25, opolnoči so nas razenjali. Sprecejšnimi izgubami se vrnemo
nazaj v Kamnjo

28 dobim brunasto svetinja, tako da sem imel s Karsttruppenkaiser
na dvoje odlikovanj. V hladnih nočeh smo smestovali na prostem pod
šotori; dohler mislo v hudem dežju 4 oktobra rajet oddali. Prenočili
smo rajet pod šotori na močvirnatem travniku v vasi Visota, pl. Semp-
m. Mič mislo spali; tiščali smo se sedi na nahabunkim in teško
čakali dneva ki je bil tes solučem da smo se posušili. Dveer nadalj-
jerno pot. V doboch nas rajet dabi plaha ki smo lili v tlenutku
popolnoma puenočeni. Krob po potoku smo bredli vodo po cestah
proti bojni črti; kje smo si rajet večkrat segli s sovražnikom v
lose in to radnie na tem bojišču.

23 večer ob 10 mi sem ptiel iz Kamnje na dopust.

Na Brniak so lili ta čas nastanjeni nemški vojaki (iz Raicho) To prevedo pa
moj prihod iz Loskega bojišča, me spizujejo koto je s noim napadom. Do
23 tega večer da soh je bil se mis, ko sem odhajel. Oha poto pam ni pvario.
24 ob 2h rajetaj so postavili vso silo, prodili s plinom italjensko armato, da
se je morala na celi črti umaknuti; kolikor ni bilo izjetih, - so pripovedo-
vali. Tam res se je kralu nato zvedelo, ob se sovražnik hitro umika proti
Silmentu, se tam nekaj časa ustavi in nadaljeval svoj umik proti Pijovi.

13. novembra sem šel s dopusta in se pripeljal 14 popoldan na Bato-
je v Vipavsko dolino, odkoder sem se odpeljal. Takoj grem v Malosē po
mojo sprema in puško kjer mi poveda da svecer odpelje provizijant Toroni
avto k bataljoni in da se lahko peljem s njim. Vsa vesel prevedo da
mi se bo treba delati dolgih merico, sem počel.

Dveer kralu ko smo se odpeljali so ustavi avto v globokem
lletu na dolgo vrsto rarnih avtomobilov, ki so se slatičeli v lletu in
vodi. Na vse nasine se tundi safer, pa se men, navarodne se mu od-
tuga se veriga. Safer pošle v Gorico po drugo verigo, jaz pa slabo
prespim murla moč pod plakto na avtomobilu. Ljutaj je bilo debe-
la slena, verige pa se nišes. Teto je se elli den in se nasledno noč čakal

avto resitue. Zar ne jekam več, pravim tovarisu Kralju, od našega hoteljara, ki je bil namenjen tja kot jaz. Če greš z mano greva pis, ako ne grem pa sam. Tako sva jo ob 10h dopoldne 16. novembra ubrela peš čer Volčjo drago, skori razrušene postojanke, naše in sovražne iz katerih jo je moral sovražnik tako hitro popihati. Šla wa dalje čer St. Peter in Gorico. Okraj Gorice sva imela počitek. Ko sem obšel radue hosti pešnega petelina z doma, ropot nadaljnjeva pot. Rusi so peon. blečeni v Italjanske uniforme, popravljali ceste. Na obeh straneh ceste kjer sva hodila, je leželo vse polno portrgene šleke, ramareneva, perila, prarnih pletenk i. t. d. Veliko tojev in rarnega materijala je pustil sovražnik pri hitrem umiku. Tam z neke hiše so se čuli udarci klavirja, pogledam skori skuo, vojaki so se igrali z njim, po hiši vse rarnetano, razbite sprava, okrog hiše pa vse narobe, prebivalcev pa nihjer. Šel pa mihi pustuji sva hodilo dalje.

Italjani so imeli na več krajih dobre rezervne postojanke, pa slučaj njihovega umika, toda redej jim tudi te niso pomagale, kjer so hitro bežali.

Dveer prideva v vas St. Vid, kjer sva puenočila, sedea med hravanmi. Prebivalci so govorili se Slovencem. Ljutraj deliva vrah kas gorkega kruha iz bele kauru, nato pa ropet dalje po Italjanskih tleh.

Po lepi cesti se bliževa Palmanovi. To je večje tidujavsko mesto. Pred mestnimi okopi imava počitek, kas prihiti ofirista patuljo na konjih. Odkod? kam? Ko pakoževa dokumente, odkitijo dalje. Šla misva skori mesto kjer naju je stara vrnila, zato sva morala viliti mesto okrog utrdob. Orientacije sva se deralo po malem remljevidu, ki sem ga imel s seboj. Što hitiva po glavni cesti naprej. Čudno se mi je pa delo, do mi na glavni cesti, ne tenkih voz in ne vojaštev. Što uprašam mlada Italjanko pri vodnjaku: Feletis? in pobarém z roko po cesti. Si si Feletis in kase tja hod jar. Tako sva bila prav sigurna da kmalu prispeva v to mesto, kjer je bil bojo naš hoteljon. Res, naposled prideva v Feletis, toda hoteljon je se pred par dnevi odšel. Morela sva pa njim.

Še se je mračilo, ko sačuava gledati po hišah kje bi puenočila.

Da bi ne bilo mraza, li vstala kar v fuppu rena, na travniku, tako sva pa morala dalje.

Po prazni cesti midera do reke v katero je bil rušen most, ostala sva. Kako ves čas prorna cesta! Sva sva ob reki navzgor, precej časa, dokler nisva prišla do posilnega mostica, ki je širil čez reko.

Onkraj reke v nečiji vasi ropet preručivo, v nemem hlevu. Tudi od tu sva rjutej s sverjo polento oblorjena, odšla naprej, po ravnih cestah s kora vinograde, patake in reke. Povsod so bili podrti mostovi, ob njih pa ra sila od novih pijavirjev zgrajeni. Tudi reko Tilment sva se puka-ročila, kjer so se ra nekaj dni stido upirali Italjani nošim.

U mestu Renuvjanu, kjer so bilo sva vojaška povelstva, sveda da se nahaja naš bataljon v enouru oddaljenem mestu Varm.

Po početku in kasilu, ki sva ga dobila tam, se odpraviva k bataljonu.

Kmaku sem bil pri svojem napadelnem padu. Koko si se imel? dobro.

Im si? tudi dobro, to smo napadali, na sunje in pino sveda. Bili so vsi oblorjeni s slavinu kjer so na pohodu ki so bili vedno ra rezervo, kas dvakrat klali. Vina sveda vedno v izobilju.

Nasledni dan 19. novembra je skupno odkorahamo iz mesta.

Sela popoldan pridema v pečjo pas, binte kemadröre. Naš vod se je noretil v solskem poslopu. Hodili smo na veje, rekveritali karura ki je je bilo se nečiji del na njuvah, kupovali pino in polento.

Največje sva je bilo, kjer ni bilo soli. Nisem jo imel jaz, na drugi in tudi kuhinja je bilo popolnoma brez nje. Če je bila drugace jed se tako dobro, kjer pa ni bilo popolnoma nič slano, je bilo tudi popolnoma ra nič. Pa izrevo smo si večkrat privoščili pino, čeprav nisimo bili rejni. Saj se je pa tudi najlažje dohit, čeprav smo imeli prepovedano.

Večera večera sveda, v Gromskom več stekleni, feldk in greva v druga pas pa pino. Med tem ko so pobili sva pa spila vsak po 1 l mudečega, nato plava in greva. Med vrti sveda pas nošil, ki so prišli tudi s steklenicami. Izvrijo naju naraž ra miso, na katero so prihajali vena novi litri. Sveda smo se precej razgreti vrnili mimo stoa, naraž v nose stenovanje.

26 tega nam je dež prekurjal veliko vojo. Po končani zoli, ki je bilo mesto nje, je pokrosilo druga 50 literna steklenica okrog nos, z bjanho pinom, ki jo je nekdo roval v kleti pokrita, in ropet je bilo peselo.

Čimte Kamadriore smo popustili 1. decembra in odšli v 5 km oddaljeno vas Mariano. 22 pa re ropet v neko drugo vas ki je bilo oddaljena 6 ur. Tu smo pa bili samo čez noč. Leželi smo na kluhu v semi. Spal nisem nič, kjer me je celo noč prao hudo boleča glava. Popatali so pa pro sensor pro noč s škodelarini, kjer so ročili na njivi, ob kluhu irkopali velik sod sladke koplise. Ta en dan se pomatujemo ropet v drugo vas. 24. decembra pa pridemo v Galvagno, kamor smo re dobro čunli topove od Pijave. Drugače se nisimo imeli preslabo, semu hrana je bilo premalo, kuhna semu pol porcije. Pa smo si pomagali s našim podstecju na visokem kotlu, s parjeno kauru.

Uhošičnih prosvitkih je bilo boljše hrana in sl. vina. Pa smo ni ga se hupili, paizrali in prav počteno stvorili predpustni čas.

Stli smo tudi v bližino reka s ekviritom med ribe, da so se tudi častnikom porovali praruiti.

Na Sveti dan gremo v pol ure oddaljeno vas Lutrano v cerkev. Vreda cerkev pa imo v Italiji stamirče, desi ga pri navadnih hišah malo, kje videl. Prosvitki pa, če je bil večji, bol so črnooblečene Italjank prihajale v cerkev, for se pa nam ni delo preveč sacceno.

Najtežja naloga je bilo, rekviritati med oboginimi poričini. To smo prišli nekje v neko hišo, nam je ne rad gospodar pokazal hup baura v podstecaju, edini rivez for ga je imel. Spovadignjenini rohani je prosil četovodjo naj rendar re nehamo, pa ni amekal njegovega sra. Ob tobit prirokih nisem bil rad. Poljic je bilo to smo abirali bakreno porada. Sla sva s Stepanom in pobirala samo slabo posodo, ne robljeno. Poljic stvari sva pa pustila in jim naročilo naj dobro skirizejo da ne vramejo drugi se pridejo sa nama.

Na pajah smo bili malo, saj je bil tudi teren ranje ne pirkladen. Ob cestah, njivah in travnikih, so bili provos jarki, polni vode, v kateri je marri bda stibunknil, je se je premalo odgnal. Svet je bil precej nar. čvimat rata je bilo pre v posei, bili smo pa v bližni morije.

V pravnihih smo najet dobili nekaj daril, kot pivinik, listnice, cigarete in nekaj vojnih dopisnic.

Tu sem imel priliko videti kako napolnijo velik oparovalni balon, kaka se dviga potem ko stopi oparovallec spremljen z raznimi doluoGLEDI vanj.

4 januarja odidemo naprej proti Pijavi. Tjers smo hodili so bile razbite vse poti, posebno pa neta mesto stori katerega smo šli.

Ob Pijavi.

Nas napredelni pad in tri statuja smo ostali v rezervi kakih 200 korakov na podružni nosipi reke Pijave kamor so postale ostale statue.

Tjers je bil avrorinik okraj reke, ki je široka pet sto metrov, tekoča v več strugah, nato je bilo pravaprav boljše prvinu ki so ticali v širokem rečnem nosipu, kot pa nam, ki smo livali v hišah tjers so se vedno mirile stene od sicerjajocih granat.

Delali smo koverne za ofirije. V ta namen smo iskali kamenja v stenah hiš, ki so bile razrušene ali pa smo jim se sami pomagali, samo da smo prišli do kamenja, (opeka ni bilo dobra) Tjefali smo delala lesa vje, prinašali deske iz hiš in ker se je delo, samo za kritja, samo za varnost ofirijev. Pri tem delu so nas večkrat operili z ene strani in nam poslali po par granat, večkrat v hišo katero smo ravno pustovali.

Bilo je precej hladno. Ob derčnem vremenu se nam je večkrat za kak dan pokazal snež, da smo stesali z rokami, pri rerenju vrbja hiš smo ga rabili za masirungo naših cest. Granate v vseh velikosti so pa vedno bolj prerakljavale polja in vinograde, tako da si vsak trenutek prišakoval da te s pristjo ved porene tjia čez smakho.

18 tega se vmemo norač v Galveque na isto mesto v podstetiji male kajtice kot smo bili.

Setali smo les, nabirali suhljad od tat, samo da smo se gledi ob ogup v podstetiji, iskali mleka in pekli koura, vse pa zalivali z vinom

2 februarja se preselimo iz Galveque v 10 km oddaljeno mestec Portabuffole od koder smo hodili na delo k polski šelernici, v letirino netega melitega gradu ki je bil se ves urapan dragocnih stvari.

Grafske in druge pisane zapise, je vse polegnila in pokrajine, med tem ko je pripravilo ljudstvo pričakoval Avstrijcev. Tudi lastnik tega gradu je sklical nekaj milijoni din, v notranjost Italije. O. da bi padel, in objektivni čerki bi se in dvorane in dvorane in proklinjal delo Avstrijcev. Vse je bilo uničeno, opreva, parket, obložene in razrušene stene; se obizano. Krasni pianino je bil razbit v kotu in katerega so vojaki porušili strune. Finjige in ravni listi so ležali vni raztrgani po volok in pravišču.

V stolp, v roščaste ograje, so vodile vijugaste stopnice, od koder je bil krasen pogled po vsej ravnini.

9 smo uvedeli da je Ukrajina v Avstrijo sklenala mir. To je bil prvi svetovni mir ki so ga nam še toliko časa obetali. Da bi se kaj podobnega zgodilo se v Italijo.

Karaj v Galicijo.

Po kosilu 14 februarja je bataljonski tobentac brzel od statuje do statuje in kmalu je bil cel bataljon pripravljen za odhod. Ob istem namuro odinemo. Portabuffale smo za peano zapustili. Marsirali smo skori mesto Mata. Lahko bi ga norivali Morta, saj razum nasiga pojaka nisi srečal rine duse v njen. Skori velika mesto teče reka v kateri so ležali 3 razrušeni mostovi ki so verali oba bregova. Dalje smo šli skori mesto Anone in ravno po 12 urah prišli v velika mesto Portogvara.

Tr Portogvara v odpeljemo 17 tega večer ob četrt, na 21. mo.

Drugi dan ob pol 10 h smo imeli se kava v Manfellone, kosili smo pa se popoldne v Malberini. V Ljubljano smo prišli 19 popoldne ob četrt na pet. 21 ob 9 h smo pa bili se v Budimpešti. Na poti pa Ogrski smo imeli ropet priliko kupovati kruh, sladkor in drugo pecivo. 23 smo prišli čez Ogrska mejo v Galicijo, ob 7 h večer smo bili se v Przemisl, naslednje jutro ob 7 h pa se v Looon, glavnem mestu Galiciji. Petindvajsetega zjutraj pridemo na barično postajo Celim Tamopola. Torej bili smo v vlakno med 7 dni.

Tjer smo se ob hudem snežnem metem iz Portogvare dobro zalotili v kurivom, zato smo čerje prenosali mraz med prevorom v opravjotih vozih.

da en dan in eno noč smo ustopili vrtali v prvi hlevu kolodvona, potem smo pa odšli dalje v visokem snegu in hudeh mrazu v 16 km oddaljeno vas proti Ukraji-
ni. Dva dni smo ležali v sredo, reciti v slamo, in popet smo šli dalje.

Ko pridemo 28 tega v novo vas, si parčeno stanovanjska kva pro
hišah. To je bilo pa popet težko kjer imajo v Galiciji navadno po 1 sobo
kjer prebivajo in spijo, čeprav je velike dimenzije, kakor naprimer to kjer
smo se naselili: Proterman Grosnik in jos. 8 jih je bilo brez nos,
samo 1 posteljo. Dvečer skoraj ni bilo prostora kjer ne bi kdo ležal, pa
pečjo pa niso na postelji, mi smo pa imeli step sedci sobe.

Ponoči me porukba gospodinja in za niso da vedo tuka. Grem k
oknu in ses, bili so naši vojaki ki so se vrčali in Ruskega izjetništva ki
li radi prenočili. Ne morete je polna soba stanačih in vojakov

Drugi dan je šel kotroman v bolnico, tretji dan pa Grosnik
na strojo v Ternopol, tako da sem na stepu ostal sam. Pomagal
sem jim reciti slamo na stoj, pa sem si prislužil kak krajček kruha.
Ta pa ni trajalo dolgo, kajti 4 marca smo odšli v 3 km oddaljeno vas
kjer bilo kjer se je seli pod naselit v eni sobi kjer smo si jo dobro ku-
nili v hudem mrazu ki je še nedvo trajal.

Ljudje so bili dobri, povsod so nas imeli sedti in nam potre-
gli s kruhom in kumpirjem.

Nekega večera sem stal na stori sedti nosi, pa mi prinese
novo krenica lanček s taso. Vem da vas rebe pravi, ko aneste pa po-
stavite lanček na svo okno. Čez šest dni smo šli popet 15 km
vosej. Prenočili smo v Ternopolskem predmestju Pjeli. Naslednje
ga dne odšli smo v 12 km oddaljeno vas Stupka. Tu je bil 15 tega raspu-
ščen nos napadalni pod, saj tu ni bilo vojne rotaje bil brez pomena.

Vsi so ostali pri četrti stalinji ki je bivala v Stupki, la Tralenc
Stepen in jos smo šli vosej k III ki je bivala tčas v Komujanki 20 km
od Stupke.

Ž Jelovčanom sta stanovela v neki kaurici, v hiši pa stara si-
vilja z malim vnukom ki mu je oče padel v vojni maurica je pa
umrla.

29. marca je odšel Jelovčan na dogust. Posodil sem mu barju-

nostra hlače hi so se mi dopadle, čeprav so bile usi v njih.

28 tega smo šli v hudem snežnem meteru narač proti Štupki in se poldrugi km. v levo, v vas Borzha Velko. Res je bila velika, saj je bilo nad 350 hišnik številh. Samo polovico hiš je bilo praznih, že raspelajočih, brez oken in vrat. Stanovanje smo imeli že pripravljeni in aiser v eni gorimenovanih hiš. Odločili smo svoje stvari in se razgubili. Jas sem ubiral usi, v postelje na volnu na koncu hiše.

Ko se vrnem v sobo je bilo prazna razum mojega nakljetnika, - vsi so odšli. Kdo pa bo ostal v takem neprijetnem in tako silnem urazu.

Če bi razdelal okna z odejo, bi se ne imel s čim odeti, zato so odšli.

Kjer se je dan že nagibal k koncu, uramem tudi jaz puška in grem do si posebnem stanovanju. Vas je bilo dolga, oglosim se zdaj v eni, zdaj v drugi hiši, pa povsod partonj. Kamor pridem sta se sedela pa dva noša vojaka vesti sobe.

Povsod so dejali pri nas valčnega prostora. - Tri so me že prehiteli. Ko se je v gornem delu vasi, oglosim v neki hiši, bil je krajec, tudi tu so bili že usi. Krajci mi pa sečne dopovedovati in karati v dolino; tja se obrnite, v tisti hiši bo gotovo že prostor.

Res se napotim proti tisti hiši, stopim v pečo in potrkam na vrata. Ko odprem sem bil presenečen da sem stopil hokal norač in hotel zapreti vrata za seboj. Videl sem, v sobi deklet hi je bila, nekaj posebnega, prefino se mi je zdela pa navadno sedlaško deklet, morda ničelja, sem si mislil, zato sem zgubil upanje da dobim stanovanje.

Ureeno se shorojaim in stopim v sobo. Pri peči je sedela mati, ki sem ji povedal po kaj sem prišel. Jo pri nas je nemogoče, saj nimamo prostora. Ko ji pobočem da je same kmalu dosti prostora, prod klo. jojo, tedaj je seže razumela da jih ne more biti velika, pa katera sem in kol. Koliko vas pa pride pravi? Ko ji povem da sem sem jo pa bila vse p redno. Lahko pridete pravi in takej sem dobil sklednico mleka in kurba. Tako sem končno menda le dobil še dovolj čedno stanovanje.

Dveces pride se mlejsa 77 letna kei danov. Tako je bila cela pučina sestajera, iz 3 h asel, zato je imel še setiti prostor.

Kjer smo imeli vaje, tak dan sem od 9-10 h sem lahko po.

mafal pri hiši, saj dela je bilo dovolj. Njive so bile vse presetene s stelaki-
mi jarki, ob njih vse polno podzemeljških kritij, plbočevih s pragi od
nosrte, zeleruške proge. Vse to je bilo treba razkopati, proge smo pa
spravljali domov, kjer niso imeli drugega kuriva.

Kjer je imel Stepan v neki hiši pravo slabo prostoto, zato bi rad
prišel k nam. Vta namen je tudi on večkrat pomagal pri delu da
je bil boljši uvod k njegovi prošnji. Tudi jaz sem ga pohvalil
in kmalu sva bila oba v vaši hiši.

K počitku smo šli navadno vsi na enkrat. S Stepanom sploh
nisva mogla prej, kjer sva prah večer prinesla step sredi sobe.
Marenka, (starejša,) je ležala pri materi na postelji, Ameriška pa na pre-
jo. Džutraj tudi nisva poveržala, kjer je bilo treba slamo poveržati
in ponesti. K kosilu sli k havi nosje, medno pabil slivčevci,
s bekirgo. To kosilo smo imeli največkrat, kurja.

Midva s Stepanom sva pa dobila se tako košo ali močnik. Začela
sva cepiti na dvojnem proge. Najprej sva pa morala nosediti k se-
kiri potoniseč du sva mogla početi z delom. V skramba sva naprav-
nila nova protboje, na dvojnem velika vrata, kridela sva quoj in
rezala slamo.

Kadar smo vi odhajali na polje je vedno Ameriška
razpirala vrata ki je bila bolj fantorke narave. Vrata kod
druge tudi tu niso imele ključavnice, zato je bilo treba v prvi
satakniti z rebrom, potem pa po lestvi v podstresje in ropet
po lestvi skori hlev na dvojnem. Tudi midva sva se navadila
tega vhoda kadar je bilo treba komu nepričakovano domov.

Dveer smo pa bili največkrat v živahnih razgovorih pri čaju,
na veliko skinjjo. Marenka je bila pogovorna, med tem ko je Ame-
riška skarla takoj zapč. Njene listre, rime oči in lasje nad
belim obrazom res niso koralni snahov kmetškega dekhleta, in
vendar je bila prava kmetška Marenka, v svojri z domačega platua
in ubranem priprostom krilu. Čeprav sem se nasvetu videl mnogo
lepih dekhlet in dam, a lepše od Marenke ni bilo. Tato se je
večkrat Stepan pošalil, pa mu je odgovorilo da ne ljubi Poljaka.
Jaz nitem Poljak, jaz sem Čeh. Čeha takre ne ljubim, jaz Gibim

jenom Rusina. Tudi ona je bila Rusinka in ti ljudje smatrajo vsakega drugoverca rodom Rusinov in Poljaka, ker so Poljaki Rim. katol. vere, torej Poljaka. Ona pa ljubi, sermo Rusina. Vedno smo bili skupaj in se prav dobro razumeli med hi bili vsi domači.

12 aprila smo imeli spoved v Stuphi, kamor je prišel Slovenci kurat. Ob Veliki noči se je spremenilo. Iz hude dolge zime smo prihajali v pomlad. Cetatit je bestelo, četatit zelenilo, četatit se je prenavljala, prava rova od ker smo se odpeljali iz domovine na bojne višre.

Kjer je bilo se smaj gozka svo se s Stepanom preselilo, v malo solica pod isto sticho. Včasih ona bila povabljenost k ujedovim se se vrata vna sapirala, ali pa kaj drugega, in ropet ona dobilo joje in mleka. Da malico pa, kadar smo šli na polje, je imelo mati, vedno flose kruha s seboj, namozone s kucnim oljen in soljo. V nedeljah so kosilo smo imeli pa „peroge s tverogom“, netake rinkrofe s siram. (v hiši soeda ne pri stotnji.) Včasih smo pa šli se k Judom ujed čaj, havo in sladke kifelike.

Tako, nič hudega nama ni bilo pri tej hiši.

Vasčani hi so pred Ruskimi gredi pobegnili so se se vedno provali v vas. Stene hiš hi so se razpadale so popravljali. ker sami in jih pabelili, tako da je bilo s novo pred prenavljeno tudi vas.

Kjer so bili vasčani Poljaki in Rusini zato so imeli tudi s cerkve. Bolj novodolana je bila Poljsko hi pa je bila se vedno raprta, kjer se se duhovnik in venik iz begunstva. Noče so pa hodile v Rusinsko. Marenka se je v prornikih svo lesketala v smelcu.

22 aprila je prišel tisti nesrečni dan ko smo se morali posloviti od Boike Velke in od naše hiše kjer ona se imelo s Stepanom toho dobro. Kjer nisva rebila se toliko odeje svo eno dobro pustilo pri hiši a drugo svo se pa razdvojilo, da je bilo le število pri odlozi. Da na pot nama je stalo mati vsakemu hleb kruha. Torej s Bogom mati in Ančka, posredovljena Marenka, se bo prilika se pa iz kdaj vidimo. Kakšna roslika. Ob prihodu tako hudi mraz in sneg a danes, po polju vse zeleno in is devoj se klunjejo soji eže evelja.

Šli smo tja čez Stupsko, in dolje čez velika polje, dolči v malo mestice, Hborov. Nasledni dan smo se pa preselili v predmestno vas na neki skeden. 6 tega moja gramo pa ropet usoj v Hborov kjer se vosterimo a gimnarijskem poslopju. 13. maja, sem se pa ropet odpravil na veselo potinjo proti domu, - na dopust. V Ljubljano sem se pripeljal 16. junija ob pol 24. Kjer pa je dečevola, sem po pocabal juturnjega vlaka. Med tem sem pa odnesel še nekaj stvari v Lisko k gorpe od našega narednika Cmetu.

7. junija sem se vrnil a pristo. Okrog 9 ure me je peljal Albin s kolesom proti Ljubljani. Tam sem se dolgo čakal na vlak. Kjer me ni pustilo stari na kolodvor, meni pa se je mudilo, zato sem se utihotalpil mirje od kolodvora do travnice kamor je moral priti vlak.

Sela proti Gradcu pride do mene sprevodnica, ki sem bil revedo brez pornege listka. Potora me in varoči da si ga mozem obkabeti na Dunaju.

4 tega sem bil še v Ternopolu. Kjer jih je bilo od naše statuje še dočeljenit pred česom k shlachisem v Ternopolu, zato se oglosim k njim, česa sem imel dovolj kjer mi je dopust potekel šele nasledni dan.

Pri Dreščku ki se je pa med tem seznanil in intervjuil, pri neki gospodinjji, sem stobil dobro večerjo in posteljo. Šli smo tudi skupno v kino. Od dolge vožnje se mi je prav pilegla melka postelja.

11. junija se odpeljem in pridem v Hborov ob 10 h dopoldne.

Statujška pisarna je bila še tam, statuje pa ob Ukrajinski meji na strani, da se mi prevarivalo blago z ene strani na drugo. Na ulici sem meical mater iz Borke Velke.

6 tega smo potulirali do Netebe. 7 sem šel pa tudi jaz na mejo do svojega voda, in sicer v vas Sinjagofka. Zamenzal sem mora ki je bil oddeljen drugam. Taka sem stobil prostor v skednu pri neki hisi. Bilo je, posebno v početku prav dolgee, tako da me je bilo pravnočasit skoraj strah, kjer sem bil popolnoma sam.

Ljudje v hisi so bili tudi bolj dolgočasni, vdola s 3 odraslimi otroki in duema malima. Starejši je bil učitelj, ki so ga nosivali profesor. S tem smo imelo večkrat kako besedo. Deblata sta bili

pa bolj durné, posebno starejša. Najbolj smo se razumeli z malima
dvema. Tudi tu sem pomagal pri kakih dreh, kateri niso bil
na stroji.

Hreva smo dobivali iz Zbarera, suvega surova in sicer za
dva stni skupno. Tako sem dobil kosček mesa ki je že največkrat
smrdel. Kuhali so mi v hiši, ki so bili po suveda pri netatenih
stvarih jako neuvěřljivi, posebno pri kovi. Mleko, medo, kovo in
sledkov je rinesala in postavilo k ognju da je searela.

Na stroji ob meji smo se imeli slabero. Pieroli smo na
yuda ki so prevarivoli zorno blago. Nismo ga pustili dokler nam
ni obljubil in dal kake nagrade. Potem je pa šel kamor je hotel.

Soj ki se držali predpisov, ako bi ne imeli zglede od višjih
istev. Nekoga dne smo imeli strojo na meji v nosi Singjevi, pa
pride kid z nepopolnjem posom zornega blaga. Tako je prosil,
naj ga pustimo v Uhorjino in nam povrne 200 rublov. Korporal,
vodjo nosi stroje, (imesti Delmatince) ga pa ni pustil splah za poleno
ceno, da se je moral z posom vrniti.

Nasledni dan se je pa vrnil ravno z istim blagom in listi-
nami ~~ki~~ oblasti. ki so dovoljevale prehod stvari mejo. Pa
smo se obrisali!

Nekoga večernega večera stojivo s profesorjem na pregu
sklanjju. Bliskalo se je in grnelo. Neenkrat poi stalo nilo in
tataj je bilo vse v metloli. Treščilo je v sosedovo hišo in hlev ki
je bilo tataj vse v plamenih. To smo prinašali vodo v putinkah, jo
porili v čreke, tako da smo obverovali vse sosedne hiše ki so
krite s slamo, tudi najbližnja ki se je steha skoro dotikala gorice.
Če goričega hleva pa ni bilo mogoče rešiti niti kobile ki je bilo naj-
lepše v pari.

4. julija gremo v Zbarer. Nasledni dan pa se repet naprej v
Tarnopol. Naprosili smo nekoga sedlaka da nam je s konji peljal
opremo, tjer je bilo precej dolga pot, zato nam tudi plačamo kar je ra-
kteral. Oficirji so se pa se prej odpeljali. Četovodja ki nas je pri-
peljal brez opreme v Tarnopol je pa bil, zato koruovan.

Tam smo imeli zorne stroje po mester. Večkrat smo pa

trulivali po mestnih ulicah in barmah, skupano s policijati, kjer je pa mestu vedno kletilo mnogo pehunov in romil malopridancov.

Taka karujence smo nekoga dne odpeljali s vlakom v mesto Klocijev kamor smo se vozili skraj 5 ur.

V Tomopolu smo bili vedno dobro uprereni, če nismo bili uper-
na strah, smo pa eksceivirali.

Kolodvor v mestu je bil krosen, samo štaka ga je bilo kjer je bil ves porjgan.

28 smo pa odšli na na (greniarstela) v Podvolocisko. Tuhaj
ko pridemo tja, nos pa računabirati, da bomo odšli s nekim transpor-
tom. Sam statnik, nos je odbral s vrste ki je vsakega posameznega
toba ostru pogledal in go poblicel in vrste, če je bil ranj. Bil sem od-
bran tudi jaz. Mikee ni vedel kam gremo. Naslednje jutro nos
podljejo na povelstvo kjer sta nos pričakovala dva čida. Odpeljali smo
se na dveh voreh v dudem seriju čez mejo v Volocisko ki je take štiri
ure od meje. Na kolodvoru dobimo porovnico, čid nam pa da
pa desetakov za meserjo. Ponoči se odpeljemo nazrej, bilo nos je
pet prostakov in en desetnik.

V velikih ruskih porovih ki imajo prostora za toliko keriči tvoj
rederev, smo se pripeljali rjutraj ob 8h v 70 km. od meje podolje-
no mesto Proskurova. Na kolodvoru čakamo čida, a ob volerev
stani ga ni bilo. Nato se odpravimo v mesto nevedec kje pridemo
skupaj, kjer tudi nismo vedeli za njegovo stanovanje. Taka gremo
posamezni po vseh mestnih ulicah, na lov za ridom. Le edem
je ostal na nekem vogalu kod se zbiralisce. Tri smo se se vrnili
in spet odšli v druge ulice. Pa se posreči nekemu pravo v reka-
tini ulici da ga pogleda v neki hiši ki je ravno gledal skozi okno.
Dol mu je nekaj rublev da smo imeli za malico in mu povsot
da naj potem pridemo k njemu.

Prenočevali smo pri njem v sobi na tleh. Drugo jutro
se odpeljemo zgodaj, s stereo kočijo. Bili smo se izven mesta pa
se stercjo vmeti da smo morali razmerjati voz. Ko se s drugim
vozom odpeljemo dolje, imeli smo drugo nesrečo; obroč na prednjem

kolesu se je odtrgal da smo morali ropet nosaj v mesto k hovaču. Ob 9h dopoldan smo nadaljevali potujo, spremljani od velitega pra hi je ševal tito in njegova velika listnina.

Ob 9h večer se pripeljamo v malo mestico, "Bor". Ponoči smo ropet pri sidih, kjer smo imeli priliko videti njihove večerne molitvene obrede.

Djutriaj 1. avgusta se po ročice kreft. Torej šele smo videli kakšen transport bomo imeli. Tudi je rečel kupovati na velikem sejmu: konje, krave in vola. Ko se je nakupila večja skupina eva, vrstne rvine je postal enega izmed nas, z dvema gonjalcema v Proskurovo. Čez noč nos vedaj se ostane pri teh sidih, natoj jih je pra re otšlo z rvino. Druzi dan smo kupovali deljo. Ob 4h pop. po odidem jar s 26 temi kravami in dvema gonjalcema proti Proskurovi. Pred mestom pa moram počakati z rvino toliko časa da pridem jar, mi naroci tidi.

Teravna je bilo pot, kjer je bilo rvinna le bolj klobazarska. Eno kravo sem imel popolnoma slepo, hi je vedno uhajalo v obeest. mi jereh in na njive. Pri nekem mostu se je pa cesta rozilo in kjer mi bilo ograja je padla pod most toka 3m. globoko. Kakor mrtva je lesala, potem smo je pa le spravili potanceu hi se ji k roci mi mi pri pitilo.

Kjer sem pa imel za seboj drugo isto konj, z mojimi tovarisem mi je pa abral enega da sem go jerdil. Seneca komendantu čete, raj. je pripodal, kad bi vodil bataljon rekrutov. Franj je pa bil kad rago, več sem trpel na njem, kad bi hadil.

V pormi večerni uri, ko gremo stori neha nas, razlišim se od dolge rosignane rinske glosove. Imelu succam sušbo danu z oficirji. Stoj, stoj, razlišim klire se reseboj kjer sem hi tel za kravami. Neki oficir je spoznal da ja clovek na konju vojak, zato je vplil med menoj naj počahem. Pride do mene. Vid kod? kam? kje je domaljenje? Govoril je v hrovatskem jersiku. Ko mu odgovarjam v slovenščini se je ter malo ročundil in prišel prilicno da me je obsvetel. Osvetnik se mu je prebno salestetal. Ko se gleda na mojem vnet-

niku planinke, — Slovenac? Da. Dobro, dobro, ajdi! In očitel sem pa svojo rečo. Stabili smo zelo moč. Sjutroj ko se je začelo saniti, smo imeli šele počitek, toda samo eno uro. Sedel sem v breg in malo podremal držeč knjigo za prsto ki je stal pred menoj na cesti. Vse krave so pa bile v nekih sotestki na cesti med visokim bregovom. Na pratem koncu jih je pa strožil pogonjajoč, seveda v smerju.

Po 25 uram maršu med katerim smo imeli samo eno uro počitka, pridemo pred mesto Proskurnovo, ta je 70 km. iz Bera.

Pomogacem ubrsem isticiti živino ki me pa nista sluzela, eci, sej midva ve-
va kam z živino. Na pramojo prigovarjenja naj pocakamo, do pramo prvo to mesto. Se vedno jima prigovarjam da naj se ravnamo pomavodilth štida in kjes tudi nisem vedel kam, pa pristopi k meti mestni straznik in mi peli naj grem z njim, da se on ve kam živina spada. Toto smo morali slediti mestnemu strazniku z pramo živino v ograjeno dvorisce policijske komande. Vse nore krave so se pomerale med druge svojetrnice, ki so se citala odresenja. Nisem vedel kaj jstati.

Kametil sem se do norega steroovenja, pa se norem štida z norem de-
retnikom. Vro stvar je se vedel kjes mi je neki fant sporočil ki je pre-
to videl. Sel je na komando ki je po dolgem casu vendar le dobil dovoljenje
da smo abrali živino iz ragrade in jo odgnali v njegove prostore.

Ko je bila vna živina od pred prigovarjajoč obiana skupaj smo pa odgnali
vseh 142 krav in 56 konj proti Tolocestki.

To je bila koravana, ki se je pocesi pomihala po cesti skori vasi.
Kjes smo kolichof obstali so se urule penabe ohrag nes, ozirama ohrag krav
in hito molale.

Vickrat se je kak oslebeli konj sesedel med ceste. Kjes ga le ni bilo
mogoce spraviti na noze, smo ga pustili.

Vruden malim pridemo svezar v nebo pelito pas. Živino spravimo v ragra-
da, ki je malari puzjena pa take transporte, sami smo pa pmerocili v neki
veri. Tenzkam ki nore se takoj abrala s putinkam pri kravah, smo dovolili
molro pod pogojem da ga tudi nam pripravijo za pecerje.

5 tega sjutroj nadaljnijerno pot. Koptet smo imeli naracio pri konjih.
K sta copet omagala na cesti. Vse take stvari paimno štida ki se brez besed
ne rabelari.

6 tega joidemo do meje. Taborili smo pod šotori, na velikem travniku pod Vol. češko. 4 dni smo posli živino, jiti mleko, kuhali kaso ali kar smo dobili, od kmetov ki so nosile v trg v mesto. Denarja smo imeli dovolj, saj nam je naš gospodar vsak dan spardi izplačeval in niser po 20 K dnevno, lepa plača, za te čase.

Lej simel nam je neko noč ropet obleral. Da spamin na tiste dni sem si prel konček repe in naredil v naboji čopie za bitje. Druga dva konja sta šla pa pit v hovej, pa sta se puctuenila vauj, da jih ni bilo mogoče siriti. Tudi krave ki jih je quah nekdo v reko napojit, sta dve lepi pošli v pelove, ki so jih psmesli. In ropet si je moral večer gospodar zabeberiti, mihder pa ni kaj zabeberit ali natančno izprašoval kako in kaj.

10 tega jremo s konji čez mejo, na Avstrijsko stran v Podvolociško. V meaku pa ropet dalje v rijin v vos Kamijanko, na kolodvor kemor smo prišli že drugi dan. Ta dan smo imeli dvojno plačo. Narej v Podvolociško se rruemo s platom. Se irti večer nos pa pošlje "Greniztele" norej v Tarnopol k svojemu bataljonu. Toda bataljona ni več, odšel je čez mejo.

3 dni smo čakali da se nos je nabrala peč, od rornih transportov. Potem smo pa oddeli skupno za bataljonu s platom skori Kolomeo, Stanislaw in Činovič, v mesto Lihkoni v Besarabijo, kemor smo prišli 15 avgusta ob 10 dopoldan.

S kolodvora v mesto je kaka pol ure. V mesto te popelje pet mino 21 malih popolnoma enotih hišic kritih s slamo. Dalje po kleniku navdol prideš do cerkve ki popolnoma nič ne harmonira s mestom ki je večji del lesen in strasno reuemarjers. Cerkev je pa lična, moderna kca kaka katedrala. V glavni ulici je trgovina ob trgovini, kje si dobiš v vsaki sleden kisto selje ali tabak i. d. d.

Vsepenjih dnech je polna cesta prodajalk z rornim blagom. Tudi hi pavoenajo večino v mestu ti pa stoji kar ob ohodih v mesto in če se da prokupijo pre, samo da sami potem prodajajo v mestu, reveda dražje.

Vsak dan si pa videl voščane ki so kuhali s samoverji kar na ulici. Na klopek ob hišah pa vedno dosti gostov ki so bili vedno vsi ropasleni s luvic-njem samine, da je bila cesta ali hodnik skorej popolnoma pokrit od samih lusein.

Moš rad je bil nastanjen v prosti kovanici na gorenjem koncu mesta. Imeli smo atore na vsak cestah ki vodijo v mesto, dalje pri bencinu

na polju in stragol. V prstem času smo pa šli iskati v vase mleka in kumha ki se je dolil reneje ali pa se postenj. Včasih smo pa odšli tudi v reko Prut da smo se malo ohladili v tej veliki pročini.

25 septembra sem odšel na kolodvorsko steno, postalno. Tam smo bili kakor odolelek pase. Dolivali smo od kuhinje proujant, da smo si sami kuhali. Alena je padela na post liti kuhar potem ko je odšel poddesetnik na daljši odloženost. Nisem bil rad, tako kjer ni hotel nikče prevesti, kjer tudi ni toliko kot jaz niso imeli možnosti, zato so me kar enoglasno izvolili za ta post. Saj bi se bilo ko bi ne bilo teba spustjati rova, tako alenba kot drugi. Telo sem moral vrsta noč na postelo po progi na 12 km ali na 6 km. Drugi so bili potem prosti, jaz sem pa imel skrb in dela s kubo. Kuba sem juba v velikem pivinskem kotlu ki smo ga imeli porošenega med kremenjem, na prstem pod pisotimi shajiji ob kolodvoru. Da pitkuho sem pa rabil putniko (lambas), seveda vse preselika poseda pa samo 7 ljudi. Pri kubi sem imel navadna reča. Neki kch je navadna kar s prstem povnil izbedelo in dejal da se v Pragi ni nikdar jedel tako dobrega jelga.

Nekoga večera greva s Stepanom na postelo po dolgi progi. Bilo je oblačno noč in v deljini se je počelo po malem belistati. Tronejova lila kakih 6 km oddeljena, naju pa objame popolna tema da se niso videli obrambi hribov ne drugje ki bi se razločevalo od neba in ne nebo samo, bilo je tako slično, tako tema da niso videla popolnoma nič, niti proge ne, pa kateri sva hodilo. Stepan je bil vedno na menoj in vedno na tleh kjer se je vedno spustikaloval od travnice. Potem go podučim da naj se drži orientacije s prstnim kapitom glosicim se ob travnice. Le v hudem belistku se namo je odprila post. Stepan tečiva nevitla se bliža post kar bo der tu, tečiva da prideva prej do istih kvervalb progi. Stepan je se vedno padel in ostajal doler pa menoj ki sem v prvih dočevnih buploh hotel proti kavernam ki so bile se haka dva km oddeljene.

Te prenočena prideva na cilj kjer početova da se irlije, nato se pa prvera daruov.

Kurivo pa kubo smo dolivali iz velikih shajjev ali pa na polju iz podzemelstkih kritij kizih je bila vsa Galicija in Rusija polna.

Na krajši progi je bilo bolj prijetno. Obiskati je bilo tebe dveje stvari. Pri prvi je bil Zelončan, ki mi je vesnik postregel z južno kavo. V stornici obmesta koncem naše proge so nas pa peškat paveliti na porjo ali linčje pečenko.

Tudi pri nas smo pospravili pecej prov, nekoga dne pa posebno pelikega. Kakor so me invadili za kupa, tako so me tudi rdečja razmaza. Prov velik rebriček je bilo samega mesa, ki u je pozneje kuhali in parili v nosih konih.

Prov radi smo se odrekli železniškemu meduitan ki je stenoval na kolodvoru, ki nas je naprosil za sprevoljanje rena. Nekateri so hočili; denji pa sučili in bili dobro plašeni. Tako je bilo prav ujemu in nam.

Baraka v kateri smo bili je bila pregrajena. V denji polovici so bili nastanjeni vojaki 97 p. p. semi Furlani, ki so nam krojili večerne ure s najlepšim petjem.

Moji vojaki so sečili delati s kruhom kofte, nitke pa mi hotel povedati kje ga je dobil, samo pomislili so ga vedno.

Tudi jaz sem šel nekoga večera v kuharjo blizu pekarije ki je bila v blizini kolodvora, kjer sem slutil da mora kruh iz te strani prihajati k nam. Kmalu so se začeli izprehajati petki ki so pričakovali naročila.

Pridi rajtnej ob starih mi pravi. Res mi rajtnej naroči 24 konisov plačam in grem.

Mislil sem da bom takoj prodajal naprej, pa me je kakor vedno re sem se postopil kote barantije, oguljofalo. Prišlo je nekaj vmes, kar smo si začeli in tako pričakovali, narree:

Konec vojske.

V tretjem novembra so se raznesle zidne novice o Avstriji, vsek je pripovedoval da se máje. Ko grem nekoga dne v mesto po naše stvari k kuhinji sem se spoforna videl v neki trgovini nov poropis „Neuška Avstrija.“ Kar pijal sem, od ketaj pa Neuška Avstrija in kmalu sem se prepričal. Pri kuhinji mi valore mesa, misli kumpirja in stuga.

Narodne pa pravi kuhar do je dal vse kar je imel in da odredaj naprej ne dobimo nič več kjer je Avstrija propadla, iz nje je pa nastala Nemška Avstrija, Samostojna Češka i. t. d.

Na prijem na kolodvor so moji še prepeleli. Vse pojistvo je metalo gumbice, kupa, vse puerde so ofucale in avstrijskih in postičast mistik, povstnikov. Prišel je čas pristi dnevi, katere smo se leta prišla volti.

Ob kolodvoru je bilo bogata reševno skladišče naše divrije.

Vse je delo tja. V početku so naredniki dirali red in pa mal denar prodajali par-rne stvari. To je bil pa le naval prevelik, saj se je magnetno gvozdica in pivilar & vse skladišča & porovi in konji, so pa naredniki popustili in udarilo se je v skladišča. Kdor je imel pre moči, kdor je bil bolj spreten pre je dobil. Konzervna kava je romala v pretek na porove, tako tudi sladkor, kouske opreme, obleka, perilo in drugo. Vse okrog skladišča je izgledalo kot enosama velika nrovoljivica.

Vnetih, oddelkih je prišlo celo do boja, kjer je neosčeljivost vedno bolj in bolj porasčala.

Meni se je posrečilo priti v oddelkih kjer so bili nagromadeni raboji s cigaretami in mezinimi konzervami. 76 škatelj cigaret in 42 mesnih konzerv sem je posrečilo stlačiti po sepih in pa bluro, vse nisem mogel. Narodne sem nosel na tleh in tui umorene mojce.

Strava mi je bila pri benicim, je tudi hitra prodala pro-palogo in spucala nekaj tisočakov.

Se par dni smo osteli tam. Stotnik nos pa stališč skupaj in nam pove svoje mnenje. Tontje, rosula se je Avstro Ugerška, odcepani smo od svojih domov dalje v tujini. Vsek gre lahko domov kadar hoče, tole najboljše, je da poskušamo si dva dni da se nekoliko premirni in da odidejo drugi naprej da ne bo preveč quece.

Potem jele odide nos balaban skupno & prem prifjem kar ga imamo kjer ga mogore se kje rebinjo med potjo, kajti nihče neve kaj se nam se lahko med potjo pripeti. Teciine je ostala, mnogo se jih je pa tudi povlesilo se po nepalnih rebinjskih porch in odpeljala proti domov.

6 novembra odidemo z gosbo pred seloj in trgovino, na seloj katerega rimo med poljo prodali in si denar razdelili. Nekateri so prodali tudi puške, drugi so jih popet pomateli v rodo, večina nos jih je pa slderala.

Kruh ki sem ga imel toliko, sem ga pod ceno prodal ali pa razdelil tistim ki ga niso imeli. Tako je bilo tudi s kouserami; samo toliko, vna si slderjal kolikor sem mogel priti, tudi odejo sem prodal.

Med poljo so se vsi častniki celega bataljona, držala naše stotnije, izprav so je imeli prej za boljše, zato so se najbolj varno čutili ob nam.

Šli smo skori Rusko, novoselico čez mejo na Avstrijsko novoselo; so. Tam smo pbrali več kouserov za stripevodje, da bi nas tem hitreje peljal skori Galicijo. Pa to pre ni nič pomagalo.

Ko pridemo v Brnovice, nos na kolodvoim re čatyjo s strojnicami. Stroj od plaka so odpeli in nam poruamili ob negremo prej naprej, dokler ne irroimo vraga prnja. Tako smo pomateli vsi puške iz voro, narednik je pa z vraka udaril ob travnico da je obletela kopita katerega je vrgel, nosaj v vor da smo imeli za kurjavo, sevi je pa metal na kuzp. Polski stornik, ki je stal v blizini je to naše delo samo gledal, simil pa ni viti besedice.

Na prej vojnji pa Galiciji so nos, nestetokrat previritirali.

Škoroj na vsaki postaji smo morali pustiti mlečarobi narodni straži; da so nam pretekli vse nahabitnike, celo po repih so stihovali za denarjem. Zar sem ga imel v let varnosti rošitega v bluri nekaj v naremmici in pod kopo v podlagi, vsega skupaj 600K. 1 funt najfvejšega ruskega tobaka ki sem ga kupil v Libkanih, sem ga prodal Spisku ki ga mi je po kmalu nate na neki postaji odvela narodna straža.

V Bohuniji se popet položimo s kruhom na skori Avstrijo, ki je gladovela.

V Krobom pride narodna straža, skoroj sami oficirji.

Ulah je bil sveda, popet bres stejo. Pred vsak vor so rozgnili šotarko in se padeli v vorove. Razni posovi, samokresi, čevli

bojneti in drugo, je nepopolnilo vse šotorka, čeprav smo bili re' tolíkokrat pregledani. Tjér so nam pa stroji prestrežgo prodajali solame, jim jih je pa narodna straža odosela in nam razdelila.

Na naslednji vojnji misimo bili re' tolíkokrat pregledani:

V Perovu smo se ločili od Čehov. Presedli smo pa na osební vlak in odpeljali dalje. Proge so bile vse polne vlakov ki vozili same vojske iz raznih bojisc, kakor tudi ujetnike.

Če smo videli da nek drug vlak prej odpelje s tega kolodvora, se hitro presedemo samo da smo bolj hiteli proti plamni. V skupni smo razkurili s papirjem kar na tleh, skusa smo pa rastli s plasci kjér so bile rípe pre robiti, samo da smo imeli malo gorhete v poen.

Na Dunaju so stroji in penske hodile skrag vojskov in prosile kruha, ali pa ravenjavale za milo.

14. novembra pridemo v Ljubljino, odkoder sem odsel pes domov ves raztrgan in umuren od dolge vošne.

Toko smo končali to grozno vojno ki je morila 4 leta in se vrnilí v domovino, sicer ne sprejeti od godle kod smo pričakovali, temveč tiho.

Poravnani smo se brez mesečnik sprejemov vročeli na svojo domovjo, vseeno peseli in razovolni.

Drugi del.

Jugoslovansko Avstrijski — spor —

Na Koroško.

Po razsulu Avstro-Ogerske so se počele dedne države ki so nastale iz nje prepirati. Vsaka li rada več spremlja, zato so hitro poselile meje daleč čez pas kod jim je pripadel.

Tigela se je Galicija, udarili so se Čehi & Ogrji, Jugoslavija pa & Avstrija. Med tem se je pa tudi Italijem bližal Verhuika.

Niso se še rocelile rane tirocerim vojkom, trava še ni prerostla po rovenih poljih, solze, jok in jecanje se še ni puenetalo, pa so se še ropet porgrinjali temni delaki nad mlado jugoslavijo nazvanjajoč novo pokalje.

Čopet je klicala država na pomoč in porogla najprvo ponos ulojit. 18 januarja 1919 sem bil še ropet pod prujem. Dolil sem netoj starih pvanreo; kod: Kogorja in Berke, Dovca in Urbana in Jerice.

Nie se misno večili novih povelj; saj misno imeli josa rata, mudi do se nana je na Koroško. Ob odhodu iz Ljubljane dne 22 januarja so nezodovolenci na pobodu stoni mesto kričali: krukto nam dejte, ruma, ruma nam dejte !!!

Upravnarje priimake porove sprava, nimna hoteli, nelo ko so govorili da policija
Srbski bataljon da nas nošene v porove, samo se poisci shabaceli pomje.

Nekoj dan nam jo delilo pipavete, kod itimnajstega leta samo redaj jih
je bilo mnogo manj.

Med profleksiranjem samo se odpeljali naprej in kakor iz pklapanega
vleka so začeli streljati z ostrimi mečji. Nobevo povelje ni držalo, in
nobevo karni se niso loali. Sli smo nad sovorniko zato se ni nihče me-
nil, karen, smit nekaj dni prej ali pozneje. Sej bili smo v pesni-
si vsi z vsaga piti.

Prihajali smo se stori Maribor v Pliberk na Koroško. Nastanili smo
se v neki pivovarni v Libučah tik Pliberka. 5 prijarni gostilni "Pri Lupai"
samo se večkrat rabovali ob harmoniki in basu.

23 smo bili razdeljeni med stotnike ki so se večkrat posefle v boj.
Dodajem sem bil k III ki je bilo 5 km. oddaljena od Pliberka proti Velik-
koveu, v pari Vogree. Taka silva dolgočasno je bilo ko smo kockali
v rasneženo vas. Dekleta so radovedno gledale iz veruik, prot novo jeto ki je z rna-
no pesmijo kockala nimno njih.

Povsod sem se hodil po Koroškem se ne.

Govorja quisimo ko moja koroško dekle ...

Pri Skofu so opravili gostilniško solo da smo se naselili v njej kje je bila
re sola vro. rosedena.

Skofovi so bili doma iz St. Petra na Kroru in precej pred vojno
kupili to hišo v kateri je bila gostilna, pa so jo potem upostili ker je bil
konkurent, "Pri hladru" onkraj ceste.

Kje je bil ravno predpustni čas nimno bili noben dan brez muzike.
Sej je na Koroškem harmonika doma. Godca smo imeli v hiši v seli
Skofovega Tomoša.

Mnar je pitiskel vedno bolj, tako da je postal Toplamer se na 22 l. Loto
samo pridno donarali puplene klapfere iz gorca da smo si želi stanovanje in
ra puho.

Včasih smo se perbali, včasih pomagali voiscanom nosipati ceste, največ
samo pa hodili na storo ob Dravi. Se ta je delala mejo med nami in
Komei. Boji se cestej niso vsi, paonprav se prijatelji smo si bili ko smo se

sešli na mostu pri Lipnici z nemško stražo. Med obkroji je bilo tudi dosti Primor-
cev kjer so jih dobro palčali. (Tudi mi smo imeli 5 K dneva) Se rumerjavoli
smo si vžigalice pa tobak in t. d. Spreva je bil dohod na mostu prost, potem
smo ga pa morali preplesti sva več metrov široko, z ledeno rivo. Na tem kon-
cu mosta je bilo nova strojnica, v leseni loadi, na pnuem koncu pa Nemška.

Kadar sem pa šel na patrolo ob Dravi sem se pa moral javiti pri
stabelemu naredniku, (starem pravcu ki me ni nič vrnal.) Gertolu v Begu.

Čveršer je pa rečel vedno Tomaz vlecí mek in replerola je vra solca,
Pišča je tudi daneska kři Micko in pa se sosedavit, deklet so naložili pri
vodnjaku tako da je bil plus bil popolnejši.

17 februarja zvečer gremo psi rožum tistih ki so bili ob Dravi, proti
kribu. Pravili so nam da gremo nekam prepegljavati topove, zato smo
vneli s seboj samo puška. Sli pa nisimo tje ampak skori Benkule in
Kosere v Priblo ves kjer so vsičani vedno rezali telefonke rive, tako da
so bili topničarji vedno odrezani od ostalih čet. Vedno smo patra-
lirali po vori pa smo se vedno naložili na raztrgane rive.

Da nas je bilo piva dva udri jeta verodno kjer mimo imeli s seboj
ne odeje ne šodele in ne ilice bili pa smo tudi lena stonovnja. Škoro
smo stobivali pri Srbskih topničarjih. Bilo pa je tako da rožuri pohvalo.
Opoldem malo kislega zelja z močehinim koskom mesa, rajtraj in riveer
pa po malo peržantke.

Potem ko smo si prinesli svoje stvari iz Vogere smo se imeli
pa prvo stolno. Da era močan vod nas je bilo, kuhali smo si semi, to se
pravi imeli smo svojega kuharja. Tardi krovo smo si kupovali semi
kabrino smo si hoteli kjer je dobil vod od stotnje pločeno kruvo. Tati
smo imeli večkrat materone, firal, krompir, kor, kosmato sepa in
koz smo hoteli. Porodljem smo bili v več hišah kjer na enem mestu
nisimo mogli deliti dovolj prostora. V mali strauski seliki nas
je leselo pet kjer so se nam stonare umetnili v hišo.

Kjer v vori se vedno ni bil red, zato smo dobili nalog da pra
vosičane moške od 17-60 leta rujanemo in repremo v neta hišo ki so
je v ta namen izprosmili. To je bil joki v vrti hiši kjer smo odve-
dli moša, sina sli očeta. Razglasili smo tudi, da se ustrelji

vratelj en moji kakikokrat bo pretrgana telefonska žica.

Od tretjega jara je bil prva red v pari. Nekaj dni so bili še roparti, potem jih pa izpustimo. Le dva so poslali v druge zapore.

Kjer so bili popet moškarji, na svalesti, smo bili tudi mi bolj brezi skrbi kjer so nas prej vsi ljudje bolj postreani gledali.

Nekateri so se tako privadili vsačnanov poselemao se jenskega sveta. Da so se se večer vsačik dolgo pemedili punej. Tato je po nos poročnik Kventič strogopovedal da se imamo držati 9 ure. Klub temu je vsačik dobil kato postelji prozno po 9^h, ko je nepravil pregled. Tato so morali vsi ti nasledni dan v ropar. Ta ta nemer smo uporabljali neka leseno barako vsesi pari.

Nekoga jarnega večera sem imel jar to nalogo, da sem stal ob baraki s puško in strelil. Vinkata Arha (dama iz St. Vinda) ki je robotnik kato rad bi me šepnil skori ipranjo, naj bo tih kjer se je beličal poročnik. Tko ta slivi v baraki podrujanje je stopil prav k baraki in postrelal.

Jar me je petarjem temu vroge, temu hudičevemu kaitnantu, ko videm men.

Tato in podobna je dolgo vpil v baraki Vinko, katerega je poročnik dobro slival in pedel na koga leti. Kato je to uproia poročnik ki me stala skupaj. No in Vinko je moral radi tega se ena moč prebiti v baraki, in to ravna tokrat ko se je vsilil v Breri ples kjer se je vse tiko mladine. Seveda jo bil nos nad dobro postopen tons.

Brera je mala posica ob Drove kjer smo tudi imeli strovo pri mevorneru čolnu. Vraga skupaj je bilo v pari 7 hiš. V eni izmed teh smo imeli strovnica. Bilo pa je v njej toliko ščurkov da bi nas kudo smedli. Soba je bila velika, zato jo je mladina irbnala za ples, potem ko smo jo mi radi ščurkov popustili in dobili sobico v podstrešju nasadne hiše.

Kolikor bol se je predpust bliral svojemu koncu tolito bolj se je po kroškem plesalo. Vrak večer je ulehel dober godce Janer harmoniko.

No tej stori sva bila največkrat skupaj z Miha Anclvorn ki se je razgledal v celo Liviko ki je bila hej godca, to je in hiše v kateri sva imeli sobo. Kako rad ji je pomagal pri delu. Le govorila

misto skoraj nič. Srečen je bil da jo je le gledal.

Če pa ni bilo jenera smo si po večih pomagali z orghicam, Lirka je pa šla še po posestvo Anželo, in imeli smo bal kor v strovinici.

Ho je bil ropet drugič napovedan velik ples v stari strovinici rva bilo ropet z oblikom na stari v Bieri. Eden je stal na stari ob Dnari, drugi trije smo pa šli na ples. To je bilo ljudstva. Poleg šestih deklet kolikor jih je premogla Biera, jih je bilo še prav veliko in Piilala pesi in drugod. Vseedi največjega hrupa se pa od netat, zaslišijo trije revolverski strelci. To smo hiteli mi trije v strovinici, toda mi ni bilo tam novega. Med tem ko smo mi razpustili plesišče pa stopi službojci častriški namestnik z dvema revolverjema med plesalca. Vojaki kuo, civili desno je skrival, med tem je pa še netda udaril po svetilki in curk se je navedil skori prota. Le kdor ni utekel je bil zapisan. To smo bili mi trije kvalerini ovim strelom, ki so nas resili korui. Gorje nam skobi nos dobil službojci častnik na plesu s službenimi porovi.

Ho smo pa bili ropet drugič v strovinici bi se pa kmalu vsi razšli in reveda pogorelo, ki vsa hiša ki je bilo deloma lesena in kito s slama in deskami. Gor sem bil ravno na stari ko zaslišim vpitje s strovinice. Spravili so se k počitku in raspali, med tem je pa dogorela tresta na miri do odeje, ki se je pnela. Drišlivi dim je slaudil netoga, se ne bi se nrgda slama ki smo jo imeli ra ležišča in kmalu li bilo vse v plamenih.

Prisel je konino sestri dan predpusta. Tudi pri nas smo evli. Por dni prej se sem se odpeljal z vletom v Piilala po puzgerem. Obnemem sem pa nesel desetniku Malhu nohrbitnik, v ropore Piilaltkega gradu, kjer se je malajal racti upora na vojah kjer je vrgel pas' ko pri.

Misvo pa bili samo na stroih, imeli šolo ali bili na navadnih vojah, gojili smo nauree tudi telovadbo. V ta namen smo si postavili na netem v tu brodla in deag.

V boj z Nemci se misimo posegli, preč pa smo netega večera hiteli k Topovam da li jih branili je bi nastočili Nemci kjer se je ročilo strojno streljanje tam pveda nemci.

Prisel pa je dan 17. marca, ki smo morali razpustiti Piilala pes,

seveda ne radi, kjer smo se tako privedili tam. Sli smo posej k statuiji
v Vogreš. Na sej tam smo bili pa tudi novojem.

Dopet smo patrolirali ob Dravi in imeli stražo ob njej.

Na stroji sem bil najjojši v nekem ž. milicu kjer smo vedno kuhali koso
krompir ali žgance, kjer smo lahko kupili moko. Tudi v Vogrešk
je bilo še vedno fletno, samo harmonika je počivala kjer je bil post,
torej v plesom smo mirovali.

Trčili so se spomladanski dnevi, zato smo se začeli pripravljati
že za poletje. Nad vsejo smo spustili velik bojev da smo začeli pis-
titi beloto in licevje iz njejo da se napravimo kopalnice. Kvečer
po delu smo se pa obrli pri Klodivm ob mostu kjer je imel najjoš-
jo leseno krestlie ki nam je vedno pravil svoje dogodljaje.

Na stanovanju pa sedaj misno bili pri Štofu, ampak v sili.

Nekoga večero so smo prišli s stražo v svoje stanovanje, razgr-
li nekda Jordanu ki je ravno lesel po lestvi na ovoj mostu ki ga je imel
na gornih deskah. Vire ga na tlo, denzi pa go je pokrtil s odejo in
se so padalo pelice po njem. Dvijal se je in kričal kolikor je mogel,
da odnehali niso. Bili so talito časa v njem da so polomili vse
palice. Počudenno gledam kaj naj to pomeni? Povedali so mi potem

da je nekome ukradel plošč in nesel krojčcu da mu napravil beluro,
pa so ga irskedili. Celu noč je ihtel in se tresel od holočim, na
deskah ob mojem lesišču. Potem je pisal na raport ki so vedno
korensto portopali s njim, sčel je rožbe od višje oblasti.

Od 25 - 30. marca sem šel na dopust.

Kmalu ko se vrnem s dopusta, so restavili pri statuiji pevski abor. Preistau-
sil je počevnik, pro statuijo in kmalu smo začeli s pevskimi vojami.
Tudi na konu hornu peli je dejal ko se enkrat navodimo.

Vveščeljoh smo bili navodno prosti, le dopoldne smo se korpora-
tivno udeležili sv. mise.

Nekoga dne privedajo k nam ženaha ki je bila Slovenka, iz Nemške
strani, točaj vukroj drave ki je pra postvarjena na nozi kakor tudi na Nem-
ški strani. Trdilo je da je prišla iz Rupe iz Ljupice in most na nozi
stran in da gre k teti kjer je semo, da se bo potem ona tam poročila.

Res niso vedeli da ima tam pri Pliberku koto, toda poslali smo jo nazaj. Šli smo pa vjo proti Lipnici, poročnik narednik desetnik in jaz. Kjes je pripovedovala da je prišla sem čez most, je morala tudi tam zapet nazaj. Ko jo priženemo do mesta, se nam pridruži še naša straža in tako je šla ta naša mala četica v najtunio, pri belnem dvoranu proti široki rečni oviri sredi mosta. Ko nos Nemci opozijo pridejo tudi oni do nas priamno da bodete pregrade. Bilo jih je veliko v oficirji, mede njimi tudi nadporočnik Majjer. Govorilo se je pogajanja in privclili so da sme najtuni sa nazaj. Le kako ste prišli stori te ovire in storo upora, poročnik? Tukejle je potarala v mala podprtino med ograjo in tlom. Pa pojdite se tam nazaj. In počela se je počasi plariti po trebuhu, po tleh stori pise. Prisedri na svojo stran je poviskovala in izginila v Lipnico.

Prista je velika noč, tako poročljiva. Še poudelk je na bil je na povestan ples v neki hiši v stráni Plato. Vsak kdor je bil prost se ga je hotel udeležiti, toda pri befehu smo skirali da se menda Nemci nekako pripravljajo, radi tega nesme nihče razmetiti svojega livalirca.

Klub tetnu se je udeležala vojakov tam sta je bilo velika hiša premajhna.

Nekateri smo se re v mraku vrnili, drugi so pa prišli pravo ponoči domov. Nič nos niso pogresili, nič iskali, zato se je rajalo še naprej, v naslednjih večerih.

Nad sovražnika.

Pozno popoldne 28. aprila odidemo iz Vogere v svojo opremo.

Kočeja pl. 714 smo bili re v Velikoveru. Naselili smo se v veliki Bürger souli. Kamaj pa smo dospeli pa nos se prebudi pl. 1. min. alarm. Hitro ven v vrste s puško in naboj, vse drugo ostane tu, je kričal pluhveni. Odrli smo iz Velikovera v levo po cesti kake pol ure dalje. Bilo je temo da eden drugega nismo videli. Razvijemo se v bojno črto in ravijemo v desno proti neki vasi. Bil sem poslan pred črto sa pripovedovalec. Počasi se pomikamo čez polje pričakuje vsaki čas napoda v Nemci.

Previdno pridemo da vasi kjer se je počasi začela snitati da smo vsaj malo vedeli pred se. Med plotovi, mimo hiš, čez ograje in pojet na polje. Vse je bilo jako previdno in prav počasi. Dospelimo do gozdica kjer malo počakamo. Pred nammi se je vedeloval hrib, zato smo se v nedolgem raztjuju čutili varne, kjer smo si nabirali novih moči za pričatovari napad.

Kar naenkrat kakor bi se odjel restor miru se vsujejo šropneli ki so bili tako točno Temperarni na nos da so se takoj zidli klici in stolenci. Vse navskriž je škropilo. Tudi tih menejo je eden pobil v hlebet. Granate so pa letele čez nos v nos med hiše ravno ko so se dvignili prvi dimi in dimnikov. Prebivalci so bili doma, pa so jih granate por-drouile pa pojtek.

Dolgo smo se tiskali za bregom. Ko pa je ponetala streljanje se pa sočueno skrivati. Noših ni bilo ne na levi, ne na desni. Vse je skerbalo, toda nisimo vedeli kam. Le inča pesčica nas je ostala pristinjena pa skalo. Nisimo vedeli kam bi se obrnili, naprej nam ni karole kjer nisimo vedeli ali so nosi pred nammi ali za nammi. Obrnili smo se rajši nosoj kjer smo v stalnih starih pamerili velik travnik in se stisnili v velik hlev. Vnjem je bilo palus riveine, med katero smo polegli po tleh. Šele med dopoldneva me prebudi ova ki me je obličovala po obracu. Odpravimo se v stehujek poleg hleva, odkoder spazujemo kaj se godi v hribu pred nammi ki je nosoj pohala. Kar pridvi do nos nebi poročnik, sosednega polka in nos nošene nosoj v hile od katero smo pridi.

Šledili smo po hribu in iskali stotuje ki smo jo po dolgem isau res našli ki je bila pa jako silbha. Samo 7 moš je hodilo z nadporočnikom. Bili smo res prave igulalfene ova brez dobrega postirja. Abroak se nas je potem peč in skupno smo iskali sovraž-nika, pa ga na nico nisimo našli.

Počivali smo. Solnce je sijalo in sneg je padel da se je lestetal v vraku, vmes so pa pobali topovi in metali lahke granate čez nos.

Proti večeru se prueva nosoj. V stiri stopih smo korakali stori nos, kjer so nos prebivalci gledali kod bi se počali smagovalci. Preočili smo v mrli noči na velikem hlevu brez sena in odeje. Ko vrtueno vidimo da je čez noč valdo pa 4 puste snega repros je bilo pa 30 aprila.

Uteku dneva se vrnemo nazaj v soto v Velikovec.

Le isti dan so odbrali desetnika in še tri postake za našo patrulo. Predlogena sva bila z Mikom. Biti morajo roneslivi je dejel povčnik. Tako sva bilo vprašano je zveča, pa sva enoglasno odgovorilo da postovolno ne zveča nikamor. Tako so odbrali druge, eden, toje Jordan, ki ga je čelalo karen se je pa javil postovolno. Odšli so, nihče pa ni vedel kam, bili pa smo prepričani da gre to za našo priizvedovalno patrulo proti sovražniku.

Ranjen — ujet.

Dne 2. maja rajtroj ob 3h nas prebudi iz sladkega spanja grome nje topov. Bili smo takoj alarmirani. Uterutku je bilo vse pripravljeno, hiteli smo ven. Kakor reke smo se atelali iz dolgih hodnikov na dvorišče se razvili v bojno poto in posedli severno stran Velikovec. Ordonanci so singali sem in tja, strelke med nammi so se re nisi le da smo begali iz enega kritja v drugega. Povsod so udarjale granate da je speha letela pa nas. Konjenica je pa v divjem dimu hitela po topove.

Ure je korolo da se helira nos umik.

Nas vod je povremal mesto od Hintergartena do Bürgerschule.

Prvi artilerjski napad je povrehal poto smo si malo oddahili in pripravili naše postojanke kajti vsok nas smo pričakovali sovražnika. Vsoh in med nas se je pa smerelo stopal resilno jama med koreninami in jabol. Nismo pa dolgo čelali. Naše čete ki so bile pred nammi v hribu so se be pale nazaj proti nam, Nemci pa za njim. Med nos ki smo vse to pričakovali in adaj se videli pred seboj, pa niso več padale samo granate ampak puščine svinecneke so se začele trebliti naše vrste. Begali smo vse kičem, konjeniki ordonanci, so pa beželi od poveljnika do poveljnika. Naberma pomoi ni nič pomagala, prvoje sovražnika nos prišli da se umaknemo.

Spodnji prostori neke stare rozpadle hise puthroj ceste, so nam dali prvo povetjine, konor smo poskakali kar s ceste dva do tri m. glaboko.

Nikoli ni imel obstanke tam, vse je hitelo ob izhodu ven v dolgo ulico in
 morej, nasaj. Tu nas pestreje neki poročnik seljskega polka in nas
 nasene morej priti sovražnika, da moramo vse vrsto seva obratiti Veliko-
 vec se tudi se borimo do padnega mura. Vrak lečak je to lahko pe-
 del da je Velikovec skloniti nemogoče, ^{a množica} zato smo se morali pokoriti postu-
 ku ki nas je znal v gotovo pogubo.

Ulice so bile vse polne ubeganih vojakov, ki v niti ne kratko poročajo
 niso razlikovali vojni od Avstrijcev, zato mnogokrat nimno pesteli ali
 naj streljamo ali ne.

Expres smo se jim repet postavili v bran, nimno sprejeli in, kje
 so nas imeli obkoljene od vseh strani. Tu nemore je drvela krajina čista
 rbori ob Dravi samo Velikovec je mala okolica je onraj Drave je bil moš.
 Gato nam ni kosalo srncega je nimno hoteli biti politi ali priti v njih
 ujetništvo, da smo jim morali prebrati pete. Berili smo po sestih ki je
 drvela proti mostu kjer samo tam smo pričakovali resitev. Hiteli smo
 kod divji, vrha avtomobilista hitrost ki nam bilo prepočasna, tako se
 nam je mudilo. Kako bi se nam pa tudi ne saj smo imeli sovražnika
 prav pa petarni ki nas je vedno podrigel. Cela stotinja mor ob morju
 je berala v stonem ropotu pa klane mordel. Kdo je odletelo komu
 bodelo, drugemu kapa tretjemu repet škodela lopatica in t. d. Po
 kdo se je zmenil za te stvari, vrak je imel samo en cilj — most, in
 tega doseči nim prej da nas sovražnik ne prebiti. Govili smo v
 dermo po krajši poti iz travnik. Pokalo je tako ostro do sem si mi-
 slil je me danes ne sadene me ne bo nikoli. V tem pa se pogledam
 da mi dosma roka opleta okrog telesa in me ovira pri teku. Primem
 jo, bilo je mrtva in iz nje je curjala kri — ranjen.

Med temom dalje ni odprnem v levico telcinjak, da je odpradel. Telci
 sem pa stotinja je kakih dvesto kochov nato se pa sesedem v neki kolovoz
 da sem bil pa sila krit pred Avstrijei. Ura je bilo pol 8^h zjutraj.

Stotinja je berala dalje proti mostu kjer si je suvala narediti
 pot stori namiška četa ki je bila se tudi razvela most.

Sedel sem v kolovozu in diral desno v morovje ki je močno
 kvačelo, bilo vse modra in popolnoma brez moči.

Kost, v desnem kolenku je bilo pro robita. Rokov plošča ves rostrgen ker-
vor in poštoplen z drobnimi kovčicami.

Kakih trideset koskov je levo je stala mala hišica, v kateri
raogledam domačine ki me vabijo naj grem k njim.

Ko se hočem pridigniti, ročne popoteti stojnica in moral sem
obredeti na mestu.

Solnce je bilo še visoko na nebu, ko sem bil še vneto v kolo-
voan. Hočelo se mi je veliko mračiti in mi več bolečim misem in-
til. Mislil sem da se mi stekajo radne minute, toda ob povest misem
prišel. Skušal pa so se mi prile moči in tudi bolečine, ki so se
duo poročale.

Večkrat poskusim da bi šel k hiši, toda prelej me je stojnica
iz Velikovec kjer je re avogostovno plopotala nemška postova, prisilila
da sem moral ostati na mestu.

Po deseti uri se mi vendar le poveči priti k hiši ko je eden je
popolnoma prenel. Gospodar mi je rostrgal roko in mi z malo
surijo obverel roko, hiš mi pa prinese podo da sem si progol rejo
ki me je strojno mučila. Spravili so me v hišo kjer sem leže vredi
soba na golih tleh v veliki luči kjer pričakoval nemcev ki so kmo-
la prišli. Domači so odšli ven tako sem bil sem v sobi ko sočijem
gavorjenje in ročjenje prirja obrog hiše. Pričakoval sem jih čisto mi-
no, a vseeno s strahom. Z moj s korporaljem stopi v sobo. Obhisi-
li so me in silili z rovinimi sprosenji vame. Hočelo so podati podo
proutke na me in na noso vojsto yplah. Pes jugoslovanski si dobil
kar si iskal, Ti svinja, palaj se bojuješ proti namu ki smo se prej
skupno bojevali proti drugim sovražnikom. Bil sem čisto miren
in popolnoma tih, niti besedice misem rnil dori sem nurogo mislil.
Poljsi je molk kad pa prak irgovor ki li mi gotovo prinesel se kakašno pa-
nacija oli pa udare s kopitovni, kot se je zgodilo pri nekaterih.

Korporal korporal odveri svoj nohtenik in mi s svojim obverami obveri
ravno in pošle z enim nožem v Velikovec na obverovalisce.

Strojno me je bolela roka ko stopava po velikovskih uli-
cah ki so bile popolnoma polne vojstva in drugega ljudstva.

Kleli in opili so nad menoj, ki so me sporneli po jugoslovanski kapi, zato prošim vojaka, ki me je spremljal, naj mi dene kapa, pa češ da ne bo dejala povoda rocdraženju in posivogri drhali, sicer bi si jo še na potu lahko izkupil.

Na obvarovališču je bilo vse polno ranjenecov, katere so pa še vedno donasili od vseh strani. Dobravnik ki me je obvaroval, mi je zagotavljal da bodo z ujetniki snov tako postopali, kot s svojimi ljudmi. Rebil sem slavnijša v drugi sobi ouhroj steklene stene, na tleh. Stročnice so bile pre klenke, le ena je imela nekoliko slovenstvi, bilo pa so jako starejšive. Kamraj se ubranim emi ki pride s karjatom, se pinesse druga kato pijaco ali jedaco. Če sem se še tako braul, moral sem piti in jesti, saj mi je kar sama stevala v usta, narodne mi pa še potleri damen cigareto v usta in piurje.

Konkrent poči na trgu pred nosu hišo in kamenje je priletelo v novo sobo. Bila je to bomba ki jo je vrgel nosi aeroplani na peto naših ujetnikov katere so spremljevali klenki. Bilo je s krog 20 metrik in ranjenih, tako smo se ropet z novimi kolegi sedli v bolniški sobi.

Se strošnjeji pa je bil priros poleg nos v skladisču kamor so vlačili mrtvece. Metali so jih kar na kup. Nekateri so bili še malo živi, to so se v mrtvecu boju svijali po tleh.

Nosi aeroplani so še vedno krožili nad Velikovcem in metali bombe. Vsega skupaj je bilo ubitih ta den v boju pa Velikovec na naši strani 28. mrtvi.

Popoldan ob 5h so nos naložili v prosihnicemni pred na tovarne avtomobile in odpeljali v Belovec. Nekaj so nos spravili v rezervno sob, niso domobranske vojašnice, točaj ob kraju mesto, druge so pa odpegljali v Bolnice ki so se nahajale v redini mesta.

Roča me je vedno bolj bolela in kri je pritekla skori debele obvoze.

Tudi tam so nos uslužbeneci gledali nekako ždo, sestra pa ki me je preobvarovala je pa jako frajalo Jugoslovijo, in če kotaj se žepete z nami, pravi.

Dve sobi sta bili v bolnici porceleni od nos, vse ostale pa od nemških vojakov ki smo jim bili jako roperni.

Slisalo se je prasih na prtu ko so se sprehajali: če bi imel laube bi robil eye jugoslovane. Mislili so, da jih mori ne razumejo ki so se sprehajali med njimi.

Ko sem šel na operacijo me je joko skubelo. Šel sem ravno v II. nadstropje, vidi me ni opiral desi sem imel 39.3 in bil joko slab. Uroina me je ni popustila od karsen bil ranjen.

V operacijski sobi sta bili 2 misri, na eni so roovo odrezali na komu prst 2 roke, na drugi misri pa ropet drugemu noge nad kolonom. Tretji komu jor na prsti in mi odrezajo roko sem ni mislil.

Šedel sem na stolu in vra je teklo 2 mene od semit shabi.

Thuelu sem bil na misri in poprosim rdecaniko pla mi jo ne odrezi roke.

Dobil sem markozo.

Udihal sem neko tekočino skozi vato s katere mi je recelala nos. Skozi no me je recelo tisiati v prsih, kakor bi se ves svet podiral name. V najhujših trenutkih sem sam sebe slisal kričati, vata pa kmalu raspol.

Kolika časa so me imeli na misri nevera. Ko se prebudim

je bil moj prvi pogled na roko.

Bil sem tako vesel in srečen da niti bolečin nisem čutil ko sem pogledal da se me roka je drži. Ena izmed sestri ki so me obverovale pravi da ko me malo pomine slabost kom do bil kajzate ali pa jena. Mojem ni mislil rato sem pa je stober, in res sem ga kmalu stobil.

Prve tri dni sem vedno močno krvavel, potem se je pa začela kri meriti s prujem.

Škoti pet mesece sem imel vrak dan obveri in vato vse škoti premočene da je pritekel svoj mesim s kovo na rjuho da je izgledala kot peruljevid.

Škrlina me je vedno oparoval primerij. Vsak dan ob pregledu bolnikov je najprvo pleril pi na me in me ves čas oparoval. Bil sem eden najtežjih ranjenecov v naši sobi.

16. mojnika nos obisje jugoslovanska komisija sestajeca in vse vsjib oficijer. Sli so od postelje do postelje in vsakega bolnika in prosevali kato mu kaj gre in od kod je doma. Sestaj samo inparlavali da lahko pisate plovnik so nam pripovedovali, sicer pa ni potreba saj

greste itak v naj krajšem času stavov. Vaseli niso bili to poljubne, toda držala
ni. Privodili niso na polovici toda praki bi se nel nel v demovim.

Tudi postrežba je bila dobra, saj rane ki sem malo jestel je bilo hrane propit.
namo dovol, saj sem imel poleg drugega še nekoliko vina vrh dom na pri-
boljst. Tudi stearnice seste, so bile dobre, prijazne in fine gospo-
stine. Če ni je pa tako še kaj posebnega posebel niso je pa tudi stearnik
prinesel, reveta pa stenos. Tobak niso dobivali na karte

Ko so videli da sem metar menjal 50 K bankovce, sem imel reveto dosti
provilcev katerim sem moral poroditi po metaj K. da so si kupili to-
bak. Da mi bodo dolgovali vedno sem vedel, po vse eno se jih ni bilo
mogoče strasti.

Kekega dne zvečno do se zjugalovanke iste bližje Celovec.

da go v naj krajšem času roosamejo.

Fantje so bili peseli: Vse je
bilo v naj krajšem razpolorenju. Vpuli in peli so seli star in pesveer
Ob 10^h pveer stopi pam primarij v sobo in nam sporoči da res zjugalovan
posedejo mesto in sice ob 2^h po pol noči. Kato osterite mirni da ne pri-
de do kakih nepilik.

Kato gostilniška soba napolnjena s smik prijancev tak, kump
je bil pri nas. Vse je bilo na nogah, kričelo in vpilo. Neplalj pa
je vedno preobladovala pesem ki se je vedno in vedno ponavljala:

Prot Celovec, bela cesta.

na nji pa tvoja, nima mesta,

saj Koroska je Slovenska,

brer Slovancev, koroste mi.

Nitje ni sel spot, vse je pričevalo peseloga trenutka ko se pojavijo
vojaki s slovensko besedo.

Drugo po mestu je ropotalo. Vse je bežalo, vorovi, avtomor
bili in civilno prebivalstvo. Tudi na noh hodnikih je ropotalo
da je bila voj. Vrah nemski bolnik je bežal je je le mogel, zato so
tudi bežale peke po tridem tlaku.

Kato je bilo na naši strani veselo, tako je bilo smim ki so ropu-
scali mesto — težko.

Pričetovali pa smo ta veselje trenutek roman. Kakor je minilo ura z
 tisto nočjo, tako je tudi odšla nadaljna noč in se naslednji dnevi.
 Ostali smo se nečelje v Konški ostrovi.

Ko mojim zdravjem se niisto mi kaj ugodije. Rana je bila
 še vedno tako, da bi vsak pet pristov lahko povzročil škodo odprtino v votran-
 jost roke. Bolčine se vedno zmanjšujejo. Še vedno se je vse gnajilo, le
 vročina me je popustila kotica sem imel škodo tri tedne neprenehoma
 od 38 - 39.9

Umrl je med tem v noči solni, in med 14, samo eden.

Vendar smo po dolgem času končno le dočakali najveselejšega
 dan, dan odhoda.

2. junija, to je točno po enem mesecu, smo zapustili
 Bolovce. Čudno se nam je pa zdela, kaj se peljemo proti Solnogradu,
 kaj to se vendar bolj odlašujemo jugoslaviji ne po približujemo.
 Po se nam vedno privlači, da gremo skozi Lince, Dunaj in Gradec v Slovenijo.

Naslednji dan ob 6. uro jutraj smo leteli se v Lince. Ob 7. uri
 smo pa pristopili in vstopili v Reserve spital. To je v noči kerato ki so bile
 ranej mesta. Tedaj smo se se le videli vsi ranjeniki in bolniki, ki smo tudi
 vsi skupaj v eni kerati. Bilo nos je per 40 med katerimi je bilo nekaj
 holerik na malariji.

Čepet se je začela tisto prsto, dolgočasno življenje, dokler se
 nisimo spet privadili.

Hrane je bilo malo in se ta skleba. Letaomiki pa tudi jeta
 vestni in iskreni.

Šelna dolgočasje smo si krajali s kartami per katerih smo presre-
 deli po cele dneve. Izgubili seveda misno po devor kje so bili pečinoma
 brez vzjoja. Koda pa je imal ga je pa težil.

Šele tedaj v Lince se je začela moja roka boljšati. Otekli
 ma jo pojenzevala rana se je pa začela kčiti. Tudi holerine so počasi
 pojenzevale.

12. junija je pa šel iz bolnice nadporočnik Peterlin Maks.

To so gledale sestre in pdravniki rajtroj, ko je bilo prazna postelja. Torej smo pa potem dobili močnejšo storo. Pa tudi to mi mi pomagalo, 29 junija jih je ušlo kar 16, in to pri belim dnevu. Dohemili smo se r njim, da premostimo storo in posevilo se nam je.

Na dvorišču koncu barake smo začeli metati šlape kvizku kolikor jo je koda mogel, kar tekmovali smo medkeboj. Tudi pa stroja ki smo jo s svojo prirediteljsko pitegnili ki seli se je redovalo r nam. Med tem so naši na enem koncu barake porabili puiliko in pobegnili jez ovraga po travniku proti mestu in staljo proti čiški meji. Moš učrt se nam je popolnoma posrečil. Torej na to so nam pobrali vsa obleka in jo spravili v skladišče sosedne barake. Tudi to mi pomagalo ker so od sedaj naprej ubajali ker brez obleke.

29 junija jih je ušlo rajet 13, to pa rajet na poseben način. Dveje mata so namu rebili, pri enih v pred seli so pa celo naši igrali strojniki na karte, tako smo imeli ne izhode rajete. Toda vseeno je šlo. V barabi smo napravili rovas. Peto in spilo se je pre pri-rem, tako da je stroja mislila da smo v največjem redovalstvu. O to bi vedela da so med tem ^{naši} drug se drugim rajetrovali v samih spo- dnjih oblekah skorj niska okna, na svobodo. Jato me je mikalo da bi sel r njimi, toda hit sem se preslabe da se nisem upal na pot. Jfjethaj je bilo pa rajet rovararaja. Torej pa si sapa- rili niso kjer so ob posteljah sosedje spili njihovo kavo.

Drugi je pa rajet veje skujina pobegnula in spotoma udala v skladišče kjer so se napravili in odšli, neopojeno seneda. Vsega rajetaj je ušlo 47 moš, toraj revno palovivo.

Mej odraavljenih so poslali v ujetniški tabor v Meritrenko blizu Lima, kjer je bil med vojno veliki ujetniški tabor, med katere je prvo rajeta rajajala smrt. Vsi tisoč ujetnikov pojava na skupnem pokopališču.

Od tem so nekoga dne pivedli v novo bolnico šloueka ki je bil rajet svojevrsten, po imenu Cuk. Umival se mi mikali da je bil tabor revne in rajet tega se je tudi rostrupit deno roko. Jato so ga poslali k nam. Tuel je jata poteklo in brez rane.

Ko pride v našo barako go teloj rhoplejo, toda on mi hotel biti lep, močnost je sovražil, zato se je rajet umaral, rajem jo robot obroč in po vsem telesu. V operaciji so mi odrezali prav velika gunga in roke in kralje se mi je počelo doljzati. Ubojal je kar si mi rekel in cel samar si ga pustil. Po tisti sam je ubojel v stolico in pravit primerel cel kraljevik kralja in česerj, ki je izprosil od kmetov. Mi pa tega sem smedel, rozdellil je vse da njemu ni nič ostalo.

Skoroj tri mesere smo ostali v tej bolnici repov so nam restre ob prihodu potrijvale do noben transport ne ostane tu nad teden dni.

Lice je bil se čor da gremo raj sem se menjal tretji (rodni) 50 K brentover repov sem nobil le sanaj potelbnejše stvari. V štirik meserih se preseno metaj potiori. Koliko pa jih je bilo med nami ki niso imeli sli čor ujetništva miti krome v repu. Pa rodnih 10 dni pa se plače nismo dolili kjer so se rovna tabret virili naj. kuzji boji ob Velikoveu.

Domov.

28. avgusta smo se odpeljali in dinea. Jar sem bil se sda odrovel. Pena se je rocelilo, čelrino sgradje so in roke odstranili a ostalo je v kamalev taber.

Adrovi smo šli na Karošto, a pobalbfeni smo se pricali v domovino. Peljali smo se skupno s ovimi in Martrenke, chori Dunaj kjer nas je na kolodvoru sprejel naš konsulo. Nato smo se odpeljali dalje čez Gradec proti domuu.

30. avgusta popoldne smo prišli na slunajno postajo v Spilje. Porotali smo da je prišel vlak, iz Ljubljane s steništini ujetniki ki jih je bilo veliko več od nas. Ob oknih so imeli nalobnega kolega kralja ki so se babali s pijim. Da, mi niso stradali to je bil dokas, raj so pa imeli to beli kruh, rodvijski ki so go peljali domov. Taj pa Avstriji so jih čakali male porcije činega, slakega kralja s kokisim so hranili nas.

Vsi hkratu se odpeljemo iz Spilja, tako da smo se v servisi prav do be-
sedno razmenjali.

Kvečer ob 8^h pripenemo v Maribor. Poslovili smo se od Stejer-
sev hi so irstopili, na peronu jim je pa igrala pojedina godba v por-
drav veselo koračnico. Sprejeti so bili od mnogo brojnega občinstva.
Mi smo se pa odpeljeli dalje po slovenskih ^{stok} proti Ljubljani kamor smo
prišli naslednjega dne 31. avgusta ob 9^h dopoldne.

Bili smo poročerani. Mitva Ljubljana nas je navelo sprejeta.
Veselili smo se zelo pot. tako bo vesel prihod v Ljubljano, tako nas
bo to mnogiče poročevala ko se podamo iz peteriških por stori ko-
ludvor in godba in povesa. Toda tega ni bilo, ne godbe in ne
občinstva. Le nekaj vojakov je čakalo hi so nas vse pomešane (tudi
bolnike, kdor je le mogel hoditi) spravili v vrste in odgnali kakor
kole sovražne ujetnike, v St. Peteriško vojašnico kjer so nas natrpa-
li po sobah. Vsak kdor se je rešil teke pomoči patielers, se
je moral sam priliti na pregled.

1. septembra smo bili postani v garnizijsko bolnico, pred ko-
misijsko baterijo je načeloval Dr. Jug. Vsak je imel posebno ra-
gjo, saj so bili neteteri se in odprtemi ravami. Moč hi je stal
v vrsti pred menoj poprosi za nove robe, kjer mi jih je granato
izabila iz ust. Poročeval se je Dr. Jug predrijim in ga revič-
givo pogledel: Pojdi po robe kjer si jih rgnubil provi in potisne moči
naprej. Le nosi kladu krovosti se je imel, vohvaliti da se mu
mi hi polito po obroru, kakor bi tudi poslušil. Smo bili
morda mi sami krivi nesgod? Ali nisimo rodostili klicu danovine
hi nas je klicala da jo bravimo. Teh njegovih neprerušljivih
besed ne pozabim.

Poslen sem bil med drugimi v podružnico garnizijske bolnice v "Mar-
janice". Tam italim na postelji vsega v ravnih in brez nogo, Ško-
fovega Tamerà iz Vogeri na Korškem. Kmalu po posem odhodu
iz Vogeri, tako je pripovedoval, je našla artilerija počela streljati v nos.
Ena krogla je piletela v nos ^{hino} in v kuhinji raspočila, kjer sem sedel
in mi odšlo nogo, kuhinjo pa razstila.

Uboja Škofova družina je se ritrovala enega fanta v raketni vojni, eden je prišel brez noge domov in tretjemu je po Nemec odbil nogo stana.

Iz Marjaniša sem hodil vsaki dan na ortopedski oddelk v obitno šolo kjer so mi porokirali z zibanjem roke, pa mi isto kjer je bila kost v kolenku se močno poročena.

7 oktobra sem bil poslan v garnizijsko bolnico na kamitantiungo.

8 septembra bolnico in grem v Belgijsko vojašnico kjer sem bil 14 pri ponovnem nadpregledu spornem za vedno - nesposoben.

16 oktobra po dem slovo vojvoti ruknji ki me je privedla do tega kar sem se najbol bal, da se pravam kot invalid domov.

Bil sem srečen pro dolgo vojako, čeprav so mi tolikokrat granate peke smrtne pesem na ušesa. Bojeval sem se proti tako silni ruski armadi po Galiciji, proti zahrbtenuemu Italjenu, v tako hudih bitkah na Dobrodobu, pri Gorici in ob Pijavi. Le v tej mali vojni ki skoraj svet ranja vedel mi, me je po rodela urada, ki me bo premuljvala skoro vse življenje.

Karalo.

I

- 1 Upokličan.
5 Na bojno polje.
11 Prvič v ogenj.
20 Na italijansko bojišče.
37 Ubolnico.
38 K kadru.
41 Topet proti Italijanom.
45 Na Doberdov.
55 Rešitev.
56 Na Horoško.
57 Na soškem bojišču.
62 Dopust.
76 Ob Pijavi.
77 Karaj v Galicijo.
89 Trone vojne.

II

Jugoslovensko-Avstrijski spor.

- 93 Na Horoško.
99 Nad sovražnika.
101 Ranjen - rjet.
109 Domov.

